मानवी जीवनातील
गूढ रहस्ये

(^mJ5dm)

ñdm_r XÎmmdYV

ॐ वनिता बुक्स
_~B - 400 012.

ॐ वनिता बुक्स

पुष्प बारावे

àW_mdÎmr $: 2004
{ÛVr`mdÎmr $: 2010
VVr`mdÎmr : 2013
MVWmdÎmr : 2014
nM_mdÎmr : 2016
fð_mdÎmr : 2018

© सर्व हक्क प्रकाशकाच्या स्वाधीन

प्रकाशक

ॐ d{ZVm ~Šg

बी २१३, सात आसरा सहकारी गृहनिर्माण संस्था

(पानवाला चाळ), डॉ. एस्. एस्. राव मार्ग,

लालबाग, मुंबई - ४०० ०१२.

दूरध्वनी : ०२२ -२४१८७३३९

मूल्य : रु. १६०/-

अनुक्रमणिका

१.	रूढी परंपरा व सत्य	६
२.	धर्म	१६
३.	ब्रह्मलोक	१९
४.	योग रहस्य	२२
५.	अजपाजप	४१
६.	देवता लहरी	४९
७.	जीवाचा शिवाकडे प्रवास	५३
८.	शक्तिमय विश्व	६०
९.	ब्रह्मशक्ती - मायाशक्ती	७६
१०.	रुद्रशक्ती व तिचे कार्य	९८
११.	आत्म्यांचे विविध प्रकार	११४

१२.	ईश्वर व सैतान	१४७
१३.	चार देह - चार साधना	१५१
१४.	गणपती दूध पितो - देव बोलतात	१५५
१५.	देव आणि आसुर	१६४
१६.	चुकीच्या प्रथा व त्यांचे दुष्परिणाम	१७०
१७.	आपण एकटे कधीच नसतो.	१८९
१८.	वातावरणातील आसुरी शक्तींचा प्रभाव	१९५
१९.	कल्पवृक्ष तळवटी	२०५
२०.	ईश्वरी न्याय	२२४
२१.	आमची प्रतिके	२३०

प्रस्तावना

मानवी जीवनातील गूढ रहस्ये भाग एक ते चार प्रसिद्ध झाले. वाचकांनी त्याला प्रचंड प्रतिसाद दिला. अनेक वाचकांनी असे विचारले की, या पुस्तकामध्ये दिलेले ज्ञान समाजाला जर वीस-पंचवीस वर्षांपूर्वी मिळाले असते तर किती बरे झाले असते. यावर आमचे इतकेच म्हणणे आहे की, सर्व गोष्टी ईश्वराच्या अधीन असून ईश्वरी इच्छेनेच योग्य वेळी आवश्यक ते ज्ञान अदृश्यसृष्टीतून भूतलावर अवतरीत होत असते.

श्रीस्वामी दत्तावधूतांच्या विषयी अनेक वाचकांनी अनेक प्रश्न विचारले आहेत. त्यांचे विषयी थोडक्यात म्हणजे, समाजापासून दूर राहून ते एकांतवासामध्ये साधना करत असतात, समाजात येत नाहीत, कोणालाही भेटत नाहीत, सर्वसामान्य माणसासारखे राहतात. एकांतात राहणे व ईश्वरी आदेशानुसार कार्य करणे एवढेच ते करत असतात. ईश्वराच्या आदेशानुसारच त्यांनी ही पुस्तके लिहिलेली आहेत. पुस्तके मी लिहिली असे म्हणण्याऐवजी ईश्वराने लिहून घेतली असे ते म्हणतात. **मानवी जीवनातील गूढ रहस्ये भाग पाच** हे हस्तलिखित आमच्या हातात देताना ते म्हणाले, 'आता लिखाण वगैरे सर्व बंद करून निवांत ध्यान करावे असे वाटते पण जशी ईश्वराची इच्छा असेल तसे घडेल !' त्यांनी एका वाक्यात समस्त वाचकांना संदेश दिला आहे. आतापर्यंत जे काही लिखाण झाले त्यात जे ज्ञान आहे ते ईश्वराचे व ज्या काही चुका असतील त्या लेखकाच्या असे वाचकांनी समजावे.

- प्रकाशक

१ रूढी परंपरा व सत्य

रूढी व परंपरा यांची सत्यावर आवरणे चढतात. हजारो वर्षांनंतर रूढी व परंपरा यांना प्राधान्य प्राप्त होते व सत्य विलयाला जाते. येथे आपण या विषयावर एक दृष्टीक्षेप टाकून थोडेफार सत्य जाणून घेण्याचा प्रयत्न करू.

भारतातील जातीभेद एकेकाळी किती तीव्र होता हे अतिशय प्रसिद्ध आहे. त्याविषयी काही लिहिण्याची आवश्यकता नाही. परंतु जातीविषयी सत्य काय आहे, हे पुढील श्लोकावरून दिसून येते.

जन्मनाम् जायते शूद्रा । संस्कारात् द्विज उच्चते ।
वेदपाठी भवेत् विप्रा । ब्रह्म जानाति ब्राह्मण : ।।

अर्थ– जन्माला येणारा प्रत्येक मनुष्य **शूद्र** असतो. त्याच्यावर संस्कार केल्यानंतर म्हणजे चांगल्या विचारांचे संस्कार करून आत्मा शुद्ध झाल्यानंतर त्याला **द्विज** ही अवस्था प्राप्त होते. वेदपाठी म्हणजे ब्रह्मज्ञानाची कास धरून तो साधना करू

लागला की त्याला **विप्र** ही अवस्था प्राप्त होते व ब्रह्म जाणल्यानंतर किंवा परब्रह्माचा अनुभव घेतल्यानंतर तो **ब्राह्मण** होतो.

हे सुंदर सत्य जाणल्यानंतर जातीभेदाच्या जळमटांना काही अर्थ रहात नाही. परंतु हे सत्य दडपले गेले व त्याचे दुष्परिणाम आपण आजपर्यंत भोगत आलो आहोत.

रूढी व परंपरा यांची सत्यावरती जळमटे चढतात. योग्य वेळीच याचा योग्य तो बंदोबस्त केला नाही तर सत्य दडपून जाते व रूढी परंपरांनाच सत्य मानले जाते. याशिवाय धर्माचे ठेकेदार, धर्ममार्तंड धर्मांच्या नावाखाली विविध प्रकारच्या प्रथा पाडत असतात.

प्राचीनकाळी युद्धात वीर मरण प्राप्त होणे भाग्याचे मानले जाई. युद्धाला स्वर्गाचे प्रवेशद्वार मानले जाई. या चुकीच्या परंपरेमुळे कोट्यावधी लोक युद्धात मरण पावले. या संदर्भाने एक संस्कृत श्लोक आहे तो पुढील प्रमाणे ...

द्वामिमौ पुरुषो लोके । सूर्यमंडल भेदिनौ ।

परिव्राट योग युक्तश्च । रणेयोभि मुखेहताः ।।

हा श्लोक मी सुमारे तीस बत्तीस वर्षांपूर्वी वाचला. या श्लोकाचा थोडक्यात अर्थ असा...

युद्ध करताना जो वीरगतीला प्राप्त होतो त्याचा आत्मा

सूर्यमंडलाचा भेद करून पलीकडे जातो म्हणजे सूर्यलोकाच्या पलीकडे जातो.

हजारो वर्षांपूर्वी ज्या महामूर्खाने हा श्लोक तयार केला, त्याने आपल्या गावाची हद्दसुद्धा ओलांडली नसेल पण युद्धात मरण पावणाऱ्याला मात्र सरळ सूर्यलोक दाखविला आहे.

त्याकाळी राजेलोक अशा प्रकारचे श्लोक लिहून घेत व श्लोकातील प्रत्येक अक्षराला सोन्याची नाणी देत. या सोन्याच्या नाण्यांच्या प्रलोभनामुळे अनेक विद्धानांनी अर्थहीन ग्रंथांची निर्मिती करून सोन्याची नाणी मिळविली व समाजाला चुकीची दिशा दिली. अनेक विद्वानांनी ग्रंथ लिखाण हे आपले उपजीविकेचे साधन बनविले व या सर्वांचा परिणाम समाजामध्ये चुकीच्या रूढी व चुकीच्या परंपरा यांचा प्रसार होण्यास झाला.

युद्धात मरण आल्याने मनुष्य स्वर्गात जातो ही कल्पना अतिशय चुकीची असून मनुष्य आपल्या कर्मानुसार सद्‌गतीला अथवा दुर्गतीला जातो हेच खरे आहे.

आध्यात्मिक सत्य

माणसाचे जीवन कसे असावे यावर पुढील श्लोकात सत्य सांगितले आहे.

उत्तमा सहजावस्था । मध्यमा ध्यानधारणा ।।

मूर्खस्य प्रतिमा पूजा । तीर्थयात्रा अधमाधमा ।।

अर्थ – सहजावस्थेत राहणे हे उत्तम होय. ध्यान धारणा करणे हे मध्यम प्रकारचे जीवन होय. अज्ञानी माणसांनी मूर्तीपूजा करावी. मूढ, पामर, अशिक्षित अशा लोकांनी तीर्थयात्रा करावी.

उत्तमा सहजावस्था

सहजावस्था म्हणजे सिद्धावस्थेची परिपक्वता. असा मनुष्य सर्व कर्मे करताना निर्विचार व निर्विकल्प असतो. परंतु त्याची अवस्था 'There is no God, but God' अशी असते. समाजात जगताना.....

देव आहे म्हणोनी सांगावे । परि देवाविण काही ।

नाही म्हणोनी अनुभवावे ।।

अशी असते. तो सर्व कर्मफल त्यागी असतो. सुखदुःखातीत असतो, स्वयंभू असतो, निर्विकल्प असतो, निर्विचार असतो, सहजसमाधिस्त असतो. जे चैतन्य त्याच्या मिटल्या डोळ्यांना दिसत असते तेच चैतन्य त्याच्या उघड्या डोळ्यांनाही दिसत असते. तो चैतन्य असतो व त्याच्या करिता विश्व चैतन्य असते. तो ब्रह्म असतो, त्याच्या करिता विश्व ब्रह्म असते. तो शून्य, महाशून्य असतो.

सर्व भूतस्थ मात्मानम् । सर्व भूतानि चात्मनि ।।

म्हणजे सर्व चराचर माझ्यात सामावलेले आहे व सर्व चराचरात मी भरून राहिलो आहे, अशी ही अवस्था असते. येथे मन उन्मन झालेले असते व ऋतंभरा (म्हणजे बुद्धी व प्रज्ञा यांच्या पलीकडील अवस्था) देह प्रारब्धानुसार काम करत असते. सहजावस्थेतील योगी सर्वसामान्यांसारखाच दिसतो. त्याच्या बाह्य वर्तनावरून तो परब्रह्मस्वरूप आहे किंवा परमेश्वरस्वरूप आहे हे कोणालाही कळत नाही. अशा अवस्थेला सहजावस्था असे म्हणतात.

मध्यमा ध्यान धारणा

ध्यान धारणेला दुय्यम दर्जाची साधना असे जरी म्हटले असले तरी ध्यान धारणा या उच्च कोटीच्या साधना असून अनेक जन्म ईश्वरभक्ती केल्यानंतर ध्यान धारणा करणे साधकाला जमू लागते. ध्यान धारणा करणे म्हणजे ईश्वराच्या दरबारात पोहोचण्यासारखे आहे. बोलताना व लिहिताना आपण **ध्यानधारणा** बोलत अथवा लिहित असलो, तरी **धारणा** ही खालची पायरी असून **ध्यान** ही त्या वरची पायरी आहे.

धारणा

धारणा म्हणजे मनाची एकाग्रता. मन एकाच बिंदुवर केंद्रित करणे म्हणजे **धारणा.** धारणा जमू लागली की योग्याला अनेक

सिद्धींची द्वारे उघडली जातात. परंतु या सिद्धींच्या मायेत साधक फसण्याची शक्यता असते. म्हणून साधक मनाची एकाग्रता प्राप्त झाल्यानंतर धारणेच्या साधना न करता ध्यान करू लागतात.

ध्यान

मन निर्विचार व निर्विकल्प बनविणे म्हणजे **ध्यान !** बराच काळ मन निर्विचार किंवा निर्विकल्प करता येऊ लागले की उत्तम ध्यान लागले असे समजावे. सुरुवातीला हे शक्य होत नाही म्हणून आपल्या आवडत्या देवाचे, सद्‌गुरुंचे किंवा सिद्धपुरुषांचे ध्यान करावे. मानस पूजा करावी किंवा सोऽहम् ध्यान करावे. अशा प्रकारे ध्यान जमू लागले की शब्द, अनाहत नाद, तेज, विविध प्रकारचे रंग किंवा दृश्य दिसू लागतात. देव-देवतांची दर्शने होऊ लागतात. अनेक जन्मांचे पुण्य फळाला आल्यानंतर, प्रारब्ध शुद्ध झाल्यानंतर साधकांना खरे ध्यान लागते.

काही साधकांना खोटे ध्यान लागते. या खोट्या ध्यानाचे असंख्य प्रकार असून त्या विषयीची चर्चा करणे योग्य होणार नाही. येथे एवढेच नमूद करतो की पुष्कळवेळा असेही घडते की मनाला एक प्रकारची तंद्रा अवस्था प्राप्त होते. या तंद्रा अवस्थेमध्ये वातावरणातील भूते वेगवेगळी रूपे घेऊन साधकाला मी शंकर आहे, मी दत्त आहे असे सांगून फसवितात व येथे साधक फसतो. म्हणून एक वेळ देव-देवतांची दर्शने झाली नाहीत तरी चालतील

परंतु शांती, प्रेम, आनंद, नम्रता, सेवा, भक्ती इत्यादी सद्‌गुण वाढत राहिले पाहिजेत. इकडे साधकाने लक्ष दिले पाहिजे.

देव-देवतांची दर्शने होतात, आपण कुठल्या स्टेजपर्यंत जाऊन पोहोचलो आहोत हेही कळते. परंतु हा रहस्यमय विषय असल्याने त्याचा दुरूपयोग होऊ नये म्हणून तो विषय येथेच थांबवितो.

मी असेही काही साधक पाहिले आहेत की, त्या साधकांनी मला पुढील प्रमाणे सांगितले, ‘‘दत्त महाराज मला रोज दर्शन देतात व पेढे बर्फी प्रसाद म्हणून देतात. भगवान् श्रीकृष्ण मला रोज दर्शन देतो व खवा बर्फीचा प्रसाद देतो. भैरव मला रोज भेटतो व मी त्याला रोज बाटलीभर दारू पाजतो. भगवान् शिव व देवी माझ्याशी रोज बोलतात.’’

वर लिहिलेल्या गोष्टींपैकी सर्व गोष्टी खऱ्या आहेत. कुठलीही गोष्ट खोटी नाही, परंतु याचा आध्यात्माशी काही संबंध नाही. या सर्व पिशाच्च विद्या असतात. याचा व आध्यात्माचा काडीमात्र संबंध नाही.

हल्लीचे लोक आध्यात्माकडे फॅशन म्हणून पाहतात. अशीच एक व्यक्ती माझ्याकडे आली. तिने माझी सर्व पुस्तके बारकाईने वाचली. थोडीशी ओळख झाल्यानंतर ती मला पुढील प्रमाणे सांगू लागली...

''ध्यानाला बसल्यानंतर माझे मन निर्विचार व निर्विकल्प होते. आपण कोठे बसलो आहोत याचे भान मला रहात नाही. ही माझी कुठली अवस्था आहे ?''

ही व्यक्ती खोटे बोलत होती. मला उल्लू बनवत होती. हे सर्व कळत असूनसुद्धा नाईलाजाने ही चांगली अवस्था आहे, असे म्हणणे मला भाग पडले. मला हेही माहीत होते की माझ्या समोर बसलेल्या लोकांमध्ये आपण श्रेष्ठ (Superior) आहोत असे दाखविण्याचा त्या व्यक्तीचा उद्देश होता. एकाच वेळी या व्यक्तीने दोन गोष्टी साध्य केल्या. आपण आध्यात्मात खूप पुढे गेलेलो आहोत असे सर्व भक्तांना दाखवून दिले व धडधडीत खोटे बोलून माझ्याकडून शाबासकी मिळविली.

सत्पुरुषांसमोर अशा प्रकारे वागणाऱ्या लोकांना खूप कठोर शिक्षा भोगाव्या लागतात याचे त्यांना भान नसते. असे लोक अतिसामान्य असतात, असो. मिटलेल्या डोळ्यांसमोर जो अंधार दिसतो, त्याला **भूताकाश** म्हणतात. ध्यान साधनेने या भूताकाशाचे भेदन होते व साधकाला **चित्ताकाश** दिसू लागते. या चित्ताकाशात साधकाचा प्रवेश झाल्यानंतर अनेक देव-देवतांची दर्शने होतात व देव-देवतांकडून ज्ञान व मार्गदर्शन होते. यानंतर साधकाचा **चिदाकाशात** प्रवेश होतो व चिदाकाशाशी तादात्म्य पावणे म्हणजे पूर्णता किंवा सहजावस्था !

मूर्खस्य प्रतिमा पूजा

येथे मूर्ख या शब्दाचा अर्थ अतिशहाणा किंवा पढतमूर्ख असा घ्यायचा. हे लोक शिकलेले असतात. शहाणे असतात. खूप ग्रंथ वाचन करतात. आध्यात्माची व देव धर्माची यांना आवड असते. सज्जन असतात, कीर्तनकार, प्रवचनकार, लेखन, काव्य लेखन करणारे लेखक असे असतात. हे लोक आध्यात्मावर खूप मोठमोठ्या गप्पा मारतात. अनेक संस्कृत श्लोक यांना पाठ असतात. अनेक मोठमोठ्या लोकांच्या ग्रंथातील उतारे यांना तोंडपाठ असतात. हे लोक सज्जन, शालीन व पापभीरू असतात.

वरील वर्णनावरून लक्षात येईल की, समाजातील हजार पैकी ९९९ व्यक्ती या वर्णनात बसतात. अर्थात येथे आपण फक्त सज्जनांचाच विचार केला आहे.

या लोकांची मने एकाग्र होत नसतात. मन एकाग्र करणे यांना जमत नाही. अशा लोकांनी आपल्या उद्धारासाठी मूर्तीपूजा, प्रतिमा पूजा करावी. मूर्तीपूजेने मन हळूहळू आनंदीत व प्रसन्न होऊ लागते व अनेक वर्षे मूर्तीपूजा केल्यानंतर त्या देवतेची कृपाही होते. देवतेच्या कृपेने प्रपंचातील समस्यांचेही निवारण होते व श्रद्धा वाढू लागते. हळूहळू भक्त मानसपूजा करू लागतो. मानसपूजेने मन एकाग्र होऊ लागते व मन एकाग्र होऊ लागले की ते आपोआप **ध्यान धारणा** करू लागते.

तीर्थयात्रा अधमाधमा

अधमातील अधम जे लोक जड, मूढ, अशिक्षित व आळशी असतात, ज्या लोकांना पोट भरण्याशिवाय दुसरे काही सुचत नाही, ज्यांच्या मुखात देवाचे नांव येत नाही असे खालच्या दर्जाचे जे लोक असतात, अशा लोकांकरिता तीर्थयात्रा हे साधन सांगितलेले आहे. तीर्थयात्रेमध्ये ईश्वराच्या नांवाने शरीराला कष्ट दिले जातात. या कष्टांनी अनेक जन्मांची कर्मे शुद्ध होतात. तीर्थांच्या ठिकाणी असणाऱ्या दैवी शक्तीचा लाभही या मूढ व्यक्तीला मिळतो. या सर्व गोष्टींमुळे अंत:करण शुद्ध होते व अंत:करणामध्ये ईश्वरभक्तीचा उदय होतो व **प्रतिमापूजा** करण्याची पात्रता येते.

❍❍❍

२ धर्म

गेल्या अडीच हजार वर्षांत धर्माच्या नांवाने शेकडो युद्धे झाली. कोट्यावधी लोकांचे धर्मांतर करण्यात आले. कोट्यावधी लोक मृत्यूमुखी पडले. या सर्वांचे कारण म्हणजे...

मानवाला धर्म म्हणजे काय? हे कळलेच नाही.

धर्म म्हणजे ....

''**ज्या गोष्टींचे आचरण केले असता मनुष्य नराचा नारायण होतो. त्या आचरणाला धर्म असे म्हणतात !**''

''**ज्या गोष्टींचे आचरण केले असता मृत्यूनंतर हमखास स्वर्गप्राप्ती होते, परमानंदमय अशी अवस्था प्राप्त होते, त्या आचरणाला धर्म असे म्हणतात !**''

यावरून सर्वांच्या लक्षात येईल की धर्म म्हणजे स्वत:च्या आत्म्याला शुद्ध करणे. ईश्वरभक्ती, दान, परोपकार, नम्रता इत्यादी गोष्टींचे आचरण म्हणजे **धर्म.** सर्व प्रकारचे सद्गुण अंगी

बाणणे म्हणजे **धर्म !**

दान, परोपकार व ईश्वरभक्ती या तीन गोष्टींचे आचरण करणे म्हणजे खऱ्या अर्थाने **धर्माचरण**. धर्माचरणाने हळूहळू दुष्प्रवृत्तींचा नाश होतो. सत्प्रवृत्ती अंगी बाणू लागतात. अंगी सात्त्विकता वाढू लागते. जसजशी अंगी सात्त्विकता वाढू लागते, तसतसे आपण आपल्या आत्मस्वरूपाच्या म्हणजेच परमेश्वराच्या जवळ जातो. जसजसे आपण परमेश्वराच्या जवळ जातो तसतशी शांती प्राप्त होते व घरात समृद्धी नांदू लागते.

दररोज किमान पाच हजार जप करावा, होईल तसे नामस्मरण करावे व परोपकार व दान-धर्म करत राहावे. बरीच वर्षे अशी गेल्यानंतर आपल्याला अनुभव येऊ लागतात.

जो या धर्माचे आचरण करतो त्याला धर्म तारून नेतो. स्वर्गलोकात प्रवेश प्राप्त करून देतो. पृथ्वीलोकातील सर्व मानवांसाठी हा एकच मानव धर्म आहे. ईश्वरभक्ती, दान व परोपकार किंवा मानवतेचे आचरण ! यावरून वाचकांच्या लक्षात येईल की हिंदू धर्म, ख्रिस्ती धर्म, मुस्लीम धर्म इत्यादी धर्म म्हणजे केवळ पथदर्शक नांवे आहेत व धर्म फक्त आचरण करणाऱ्यांचाच असतो.

आल्या अतिथी द्यावे अन्न । तृषार्ताची भागवावी तहान ।
परोपकारी असावे जीवन । हेचि आचरण धर्माचे ।।१।।
प्रेम द्यावे प्रेम घ्यावे । आपण स्वये प्रेम व्हावे ।
प्रेमाने जग जिंकावे । हेचि आचरण धर्माचे ।।२।।
आपण राहावे प्रसन्न चित्त । इतरांसी ठेवावे आनंदात ।
यासीच म्हणती परमार्थ । हेचि आचरण धर्माचे ।। ३ ।।
सदा करावे नामस्मरण । सत्पुरुषांचा करावा सन्मान ।
तीर्थयात्रा आणि दान । हेचि आचरण धर्माचे ।। ४ ।।
सो ऽ हं हंसा ब्रह्म । ऐसे करी जो गायन ।
स्वये होऊनी नारायण । धर्म पदवी तो पावे ।। ५ ।।

❍❍❍

३ ब्रह्मलोक

प्रकाशमय लोकांमध्ये असंख्य स्तर असून या स्तरांच्या शेवटच्या लोकाला **ब्रह्मलोक** असे म्हणतात. स्वर्गलोक, तपोलोक, नक्षत्रलोक इत्यादी स्वर्गांचे विविध प्रकार, कनिष्ठ स्वर्गलोक, श्रेष्ठ स्वर्गलोक हे सर्व लोक ब्रह्मलोकाच्या अंतर्गत येतात.

ईश्वरभक्ती, दान, परोपकार या मार्गाचे आचरण केले असता प्रकाशमय अशा स्वर्गलोकाच्या दिशेने आपली वाटचाल सुरू होते. जसजसे अंगी सद्‌गुण वाढत जातात व अहंकार कमी होऊ लागतो तसतसे आपण या प्रकाशमय मार्गात स्थिर होऊ लागतो. जसजसे अंगी सद्‌गुण वाढू लागतात तसतसा प्रकाशाचा एकएक स्तर मनुष्य पार करू लागतो. परंतु या मार्गात टिकणे अतिशय कठीण असते.

आत एक बाहेर एक असे वागणारे लोक या मार्गात टिकू

शकत नाहीत. अहंकार, ईर्षा, द्वेष, मत्सर करणारे लोक कधीही प्रकाश मार्गात टिकू शकत नाहीत. संकुचित प्रवृत्तीचे लोक, स्वार्थी प्रवृत्तीचे लोक या मार्गात टिकू शकत नाहीत. ज्यांचे पूर्वज पिशाच्च योनीत आहेत किंवा अंध:कारमय लोकात खितपत पडून आहेत, ज्यांनी अंध:कारमय लोकातील मंत्रतंत्राच्या साधना केलेल्या आहेत, ज्यांचा पिशाच्च लोकाशी संपर्क आहे, जे कंजूष आहेत अशा लोकांचा प्रकाशमय मार्गात प्रवेश होत नाही.

जे इतरांना मदत करतात, परोपकार करतात, ईश्वरभक्ती करतात, दान करतात, ईश्वराच्या स्तोत्रांचे हजारो पाठ करतात, सद्ग्रंथांचे वाचन करतात, नामस्मरण करतात अशा लोकांना प्रकाशमय असा ब्रह्ममार्गाचा रस्ता दाखविणारे कोणीतरी सद्गुरू भेटतात. ते आपल्या सद्भक्तांमध्ये सद्गुण निर्माण करण्याचा प्रयत्न करतात. दया, क्षमा, शांती, करुणा, अहिंसा, प्रेम इत्यादी सद्गुण निर्माण करून त्यांना जास्तीत जास्त ब्रह्मलोकाच्या जवळ नेण्याचा प्रयत्न करतात. परंतु सद्गुरुंच्या सान्निध्यात राहताना जर अहंकार केला किंवा चुकीचे आचरण केले तर प्रकाशमय मार्गातील देव-देवतांना अशा भक्ताचा राग येतो व त्या देव-देवता अशा भक्ताला सद्गुरुपासून दूर करतात.

येथे एक गोष्ट लक्षात घेणे आवश्यक आहे. प्रकाशमय

मार्गाचे मार्गदर्शन करणारा सद्गुरु भेटणे अतिशय कठीण आहे. अंध:कारमय मार्गाने नेणारे मात्र सर्वत्र आहेत. म्हणून साधकांनी गुरु करण्याच्या भानगडीत पडू नये. त्याऐवजी परोपकार, दान, ईश्वरभक्ती इत्यादी सद्गुण अंगी बाणविण्याचा प्रयत्न करावा. योग्य वेळ आल्यानंतर प्रकाशमार्गावरील अधिकारी पुरुष भेटतोच.

एकदा का प्रकाशमय मार्गातील अधिकारी पुरुषाची भेट झाली की नम्रतेने सेवा करणे एवढेच काम राहते. गुरुसमोर कधीही अहंकाराने वागू नये. दिखावटी प्रेम करू नये.

काही लोक गुरुसमोर अतिशय नम्रतेने वागतात पण गुरुपासून थोडे दूर होताच त्यांची दादागिरी सुरू होते. काही लोक तर गुरुच्या सहवासात काही दिवस राहिल्याबरोबर स्वत:ची दुकानदारी सुरू करतात. अर्थात या सर्व गोष्टी माणसाला अंध:कारमय लोकाकडे घेऊन जातात.

एकंदरीत प्रकाशमय मार्ग अतिशय कठीण असून हा मार्ग लाखातील एखाद्यालाच मिळतो. हा मार्ग मिळाला तरी या मार्गात टिकणे अतिशय कठीण असते. कारण अधोगतीने (उतारावर) वाहन वेगाने प्रवास करते, तसेच अंध:कारमय लोकाकडे जाणाऱ्या मार्गावर खूप गर्दी असते. अतएव ब्रह्मलोकाची प्राप्ती होणे कठीण असते. ❍❍❍

४ योग रहस्य

योग मार्गात प्रगती व्हावी, अशी अनेकांची इच्छा असते. यासाठी ते प्रसिद्ध, सुप्रसिद्ध अशा तथाकथित साधूंना शरण जातात व तेथे गेल्यावर त्यांची चांगलीच फसगत होते. संपूर्ण आयुष्याचे नुकसान होते ते वेगळेच.

माझ्या माहितीतील एका तरुण युवकाची योग मार्गात प्रगती व्हावी, अशी खूप इच्छा होती. त्या युवकाच्या वडिलांनी त्याला बरेच समजावून सांगितले. परंतु काही उपयोग झाला नाही. तो एका तथाकथित योग्याला शरण गेला. तीस वर्षे त्या योग्याची मनोभावे सेवा करूनही त्याची आध्यात्मात काडीमात्रही प्रगती झाली नाही. उलट पिशाच्च शक्तींनी त्याचे शरीर भरून गेले. गांजा व अमली पदार्थांच्या व्यसनात तो बुडून गेला. पुढे त्याचे काय झाले ते समजण्यास मार्ग नाही.

भारतातील तसेच जगातील लाखो लोकांची आध्यात्माच्या

नांवाखाली दररोज फसवणूक होत आहे व याला काहीही उपाय नाही.

या अध्यायामध्ये योग मार्गातील काही प्राथमिक गोष्टी सांगत आहे. एवढ्या गोष्टी जर करायला जमल्या तर पुढील गोष्टी शिकविणारा कोणीतरी आपोआप भेटेल. आध्यात्मात प्रगती करू इच्छिणाऱ्यांनी एक गोष्ट नेहमी लक्षात ठेवावी, कधीही कोणाच्याही नादी लागू नये. ते फारच घातक असते. संपूर्ण जन्म फुकट जाण्याची शक्यता त्याने निर्माण होते. जेथे असाल, ज्या परिस्थितीत असाल तेथेच आध्यात्मात प्रगती करण्याचा प्रयत्न करा. मुद्दाम वातावरण बदलून आध्यात्मात प्रगती होत नाही, उलट आपण जास्त अडचणीत येतो.

आध्यात्मिक प्रगती हा विषय तुमच्या आत्म्याशी संबंधित असल्याने त्यासंबंधी नीट विचार करून साधना करा. योग्य प्रकारे साधना केली असता आध्यात्मात प्रगती होते. चुकीची साधना, अयोग्य साधना केली असता आध्यात्मात प्रगती होण्याऐवजी अधोगती होते. आयुष्यभर कीर्तन, प्रवचन करणाऱ्या लोकांनाही नामरूपाच्या पलीकडे काहीच माहीत नसते.

प्रवृत्ती विजय

योग साधना म्हणजे स्वत:च्या अंत:करणात दडलेल्या परमेश्वराला प्रकट करणे. ज्याप्रमाणे कंदिलामध्ये ज्योत असते,

त्याप्रमाणे सर्वांच्या अंत:करणामध्ये परमात्मारुपी ज्योत निरंतर प्रज्वलीत असते, कंदिलाचा सांगाडा म्हणजे आपला हाडामांसाचा देह ! कंदिलाची काच म्हणजे आपले सूक्ष्मशरीर ! कंदिलाची ज्योति म्हणजे या सूक्ष्मशरीराच्या आत राहणारा परमात्मा ! आपण इतके वैभवशाली असूनही आपण सदैव हीन, दीन, लाचार, गरजू असे का? याचे उत्तर असे आहे की....

ज्याप्रमाणे कंदिलाच्या काचेवर काजळी धरते व त्यामुळे कंदिलाचा प्रकाश बाहेर येणे बंद होऊन जाते, तशी आपली अवस्था झालेली असते. आपले सूक्ष्मशरीर पराकोटीचे अपवित्र झालेले असते, काळेकुट्ट झालेले असते. त्यामुळे आपल्या मनात घाणेरडे विचार येतात. अनेक वेळा घाणेरडे विचार केल्यानंतर घाणेरड्या प्रवृत्ती आपल्या मनात निर्माण होतात. अशा प्रकारे चांगल्या, वाईट अनेक प्रवृत्तींनी मिळून आपला स्वभाव बनतो. या स्वभावात स्वार्थ, लोभ, गर्व, अहंकार इत्यादी दुर्गुणांचे खडक निर्माण होतात. या दुर्गुणांच्या खडकांमुळे अनेक दुष्कर्मे हातून घडतात व या सर्वांचे परिणाम म्हणून हजारो हजारो जन्म आपण विविध योनीतून फिरत राहतो.

आता आपल्याला आपल्या मूळ स्वरूपाकडे म्हणजेच परमात्मस्वरूपाकडे परत जायचे आहे. म्हणजे प्रवाहाच्या विरोधात पोहायचे आहे. मी पंडित, मी विद्वान, मी शहाणा, मी हुशार, मी

डॉक्टर, मी वकील, मी चोर, मी सावकार, मी कलाकार, मी राजकारणी, मी भ्रष्ट, मी पुढारी, मी साहित्यिक, मी नास्तिक, मी देव न मानणारा. हजारो लोकांना मी माझ्या इशाऱ्याप्रमाणे नाचवू शकतो. मी देशाचा नेता आहे. मी लाखो लोकांना उल्लू बनवू शकतो.

अशा प्रकारे मी विविध रुपांनी जगभर व्यापलेला आहे; परंतु

मी मी हे समजे । परी न उमजे ।

कोठील मी । कोण मी ।।

'**मी**' ची म्हणजे माणसाची अवस्था ही अशा प्रकारे झालेली आहे. त्याला '**मी**' कोण ? हे कळत नाही व सर्व कळत असल्याचा गर्व, अहंकार तो बाळगतो.

एखाद्या भाग्यवंताला '**मी**'चा शोध घेण्याची बुद्धी होते. '**मी**' चा शोध घेणे म्हणजे प्रवाहाच्या उलट पोहणे. यासाठी काय काय गोष्टी कराव्या लागतात हे आपण पाहू !

सुरुवातीला काही वर्षे परमेश्वराच्या एखाद्या स्तोत्राचे लाखो पाठ करावे लागतात. परमेश्वराच्या एखाद्या स्तोत्राचे लाखो पाठ केल्याने सूक्ष्मशरीरावरील काजळी साफ होऊ लागते. मात्र ज्या देवतेच्या स्तोत्राचे तुम्ही पाठ करत आहात ती देवता सात्त्विक

असावी लागते. कमीत कमी दोन–अडीच लाख तरी पाठ करावे. याने सूक्ष्मदेहावरील मळ बराच स्वच्छ होतो. स्तोत्र पाठाबरोबर थोडेफार दानही करावे. याने अनेक जन्मांतील केलेली कर्मे शुद्ध होण्यास मदत होते. म्हणजेच प्रारब्ध शुद्ध होते. या दोन गोष्टी काही वर्षे करत राहिल्यास सूक्ष्मशरीर शुद्ध होऊ लागते. जसजसे सूक्ष्मशरीर शुद्ध होऊ लागते तसतशी मनाची प्रसन्नता वाढू लागते. मनातील विचारांची संख्या कमी होऊ लागते.

याच्या पुढचा अभ्यास म्हणजे मनात येणारा प्रत्येक विचार तपासून पाहणे.

आपल्या मनात येणाऱ्या प्रत्येक विचारावर आपले लक्ष असले पाहिजे व जे विचार अयोग्य आहेत त्याकडे दुर्लक्ष करायला शिकले पाहिजे. योग्य विचार कुठले व अयोग्य विचार कुठले, हे समजण्यासाठी सर्व प्रकारच्या संकुचितपणाचा त्याग करून पृथ्वीतलावर राहणाऱ्या सर्व माणसांचे चांगले व्हावे असा विचार करावा लागतो. मनामध्ये दयाळूपणा निर्माण करणे अतिशय आवश्यक असते. आपण लोकांवर दया, प्रेम व परोपकार करू लागलो की आपल्याला आनंद व मन:शांती प्राप्त होते. यासाठी दया, प्रेम व परोपकार करून आपण आपले सूक्ष्मशरीर अधिक स्वच्छ बनवू शकतो.

एवढा अभ्यास पूर्ण झाल्यानंतर आपण आपल्या प्रवृत्ती

ओळखण्याचा अभ्यास सुरू करावा लागतो. आपल्यातील वाईट प्रवृत्ती ओळखून त्या सर्व प्रवृत्ती निपटून काढून टाकाव्या लागतात. एकदा का हे जमू लागले की विवेकाची प्राप्ती होते. आपल्यातील दोष व दुर्गुण आपल्याला कळू लागतात व दुर्गुण काढून टाकण्याचे कार्य सुरू होते. येथपर्यंत साधक **हंस** या स्टेजला पोहोचलेला असतो. सूक्ष्मशरीर पराकोटीचे शुद्ध झालेले असते.

सूक्ष्मशरीर शुद्ध झाल्यानंतर विविध प्रकारचे ज्ञान आपोआपच प्रकट होते. अंतरंगात ज्ञानाचा प्रकाश पडू लागतो. मनाची एकाग्रता साध्य होऊ लागते. एक विशिष्ट प्रकारचा आनंद होऊ लागतो. जन्मोजन्मींची सारी कर्मे नष्ट होतात. मनातील विचारांवर लक्ष ठेवण्याचा अभ्यास चालू असताना एकाग्रतेचा अभ्यास करावा लागतो. एकाग्रता साध्य करण्यासाठी अनेक प्रकारे अभ्यास करता येतो.

त्राटक साधना

त्राटक साधनेने मनाची एकाग्रता साध्य करता येते. माझ्या इतर पुस्तकात त्राटक साधना कशी करावी हे सांगितलेले आहे. येथे फक्त दोन साधना सांगतो.

एखाद्या सिद्ध पुरुषाच्या फोटोकडे एक-दोन मिनिटे एकटक पहात राहावे. एक-दोन मिनिटांनंतर डोळे मिटावे. असे दहा-वीस दिवस केल्यानंतर दररोज पाच मिनिटे ही त्राटक साधना

करावी व हळूहळू वाढवत पंधरा मिनिटे करावी. अशा प्रकारे दीड वर्षे साधना केल्यानंतर मनाची एकाग्रता होऊ लागते.

जर दीड–दोन वर्षे साधना करूनही मनाची एकाग्रता साध्य होत नसेल तर प्रारब्ध अशुद्ध आहे असे समजून ईश्वरसेवा करावी.

मन एकाग्र होऊ लागल्यानंतर डोळे मिटून भ्रूमध्यामध्ये पाहावे व श्वासावर लक्ष ठेवावे. आपल्याला काही दिसो अथवा न दिसो, भ्रूमध्यामध्ये एकटक पहात श्वासावर लक्ष ठेवून मनातल्या मनात एखाद्या मंत्राचा जप करावा. अशी साधना दररोज किमान सकाळी एक तास व संध्याकाळी एक तास करावी. हळूहळू हा वेळ वाढवावा व तीन तासापर्यंत दररोज साधना करावी.

मिटलेल्या डोळ्यांसमोर सुरुवातीला अंध:कार दिसतो. नेटाने अनेक वर्षे साधना केल्यानंतर प्रकाश व विविध दृश्ये दिसू लागतात. काही लोकांना ध्यान करायला सुरुवात करताच काही दिवसांतच विविध प्रकारची दृश्ये दिसू लागतात. याचे कारण त्यांनी पूर्वजन्मी साधना केलेली असते. येथे एक धोकाही असतो. पुष्कळवेळा दिसणारी दृश्ये ही अज्ञानमूलक व भ्रममूलक असतात. स्वप्नासारखी असतात. अज्ञानमूलक, भ्रममूलक, मायादृश्ये दिसण्यापेक्षा काहीही न दिसलेले जास्त चांगले. कुठले दृश्य मायादृश्य आहे व कुठले दृश्य ब्रह्मदृश्य आहे हे ज्याचे त्याने अभ्यासाने ठरवायचे असते.

थोडीफार मायादृश्ये दिसली की, आपण महान योगी झालो असे काही लोकांना वाटते व मग ते योग्याच्या थाटात वावरू लागतात. परंतु अशा लोकांच्या मनाचा संकुचितपणा, स्वार्थ इत्यादी दुर्गुण गेलेले नसतात. अंत:करणात सुईच्या टोका एवढा स्वार्थ, अहंकार इत्यादी दुर्गुणांचा अंश शिल्लक राहिला तरी परमेश्वर दर्शन होत नाही.

आपल्यामध्ये सद्‌गुण वाढू लागले, शांती व आनंद वाढू लागला की आपली प्रगती बरोबर होत आहे असे समजावे. ध्यान दृश्यावरून प्रगती ठरवू नये.

मी एक अशी व्यक्ती पाहिली की, जिला बरीच ध्यानदृश्ये दिसत असत. आपल्याला दिसणारी ध्यानदृश्ये म्हणजे ईश्वर साक्षात्कार असे तिला वाटू लागले. या मार्गातील काहीच गंध नसलेल्या एक दोन साधू-संतांना तिने आपली ध्यानदृश्ये सांगितली. त्या साधू-संतांनी तिची खूप वाहवा केली. त्यामुळे ती व्यक्ती आणखीनच संतुष्ट झाली. लगेच तिने आपले प्रचारक नेमले व दुकानदारी सुरू केली. कालांतराने ध्यानदृश्ये दिसणे बंद झाली, पण दुकानदारी मात्र चालू राहिली.

खऱ्या साधकांनी अशा ध्यानदृश्यांना फसू नये. नेहमी लक्षात ठेवावे की ध्यानदृश्ये तीन प्रकारची असतात.

१) आनंदमय दिव्यदृश्ये दिसतात. ध्यानमार्गात प्रगती होत

आहे असे सांगणारे हे माईल स्टोन असतात. आपण या सर्व माईल स्टोनला पार करून पुढे पुढे जात रहायचे असते.

२) या दुसऱ्या प्रकारातील ध्यानदृश्ये मायावी असतात. ध्यानाला बसल्यानंतर गाढ झोप येते व या तंद्रावस्थेत लांबलचक स्वप्ने पडतात. स्वप्नात देव-देवता, साधू-संत, जंगल, पर्वत-दऱ्या, ऋषी इत्यादी दिसतात. ही सर्व दृश्ये पाहून साधकाला आनंद होतो. परंतु या दृश्यांनीही साधकाने फसू नये. कारण ही दृश्ये मायावी असण्याची शक्यता असते.

वरील दोन प्रकारांपैकी कुठल्याही प्रकाराची दृश्ये दिसली तरी साधकांनी त्यांना फार महत्त्व देऊ नये. या सर्व गोष्टींकडे दुर्लक्ष करून पुढे पुढे जात रहायला हवे.

माझ्या मार्गदर्शनानुसार साधना करणाऱ्या एका व्यक्तीला ध्यानदृश्ये दिसू लागली. त्यातील काही ध्यानदृश्ये पुढील प्रमाणे.....

एकदा त्या व्यक्तीने पाहिले की, एक सत्पुरुष प्रकट झाले व म्हणाले माझ्या मागोमाग चल ! साधक व्यक्ती त्या साधूच्या मागोमाग जाऊ लागली. खूप दूर चालत गेल्यानंतर एक गुहा दिसली. गुहेत नवनाथ बसलेले होते. साधकाने नवनाथांना नमस्कार केला व ध्यानदृश्य संपले.

आणखी एका साधकाने ध्यानामध्ये असंख्य ज्योति पाहिल्या.

त्या सर्व ज्योति एकत्रित होऊन त्या साधकाला एका देवीचे दर्शन घडले.

वर वर्णन केलेली दृश्ये जरी खूप चांगली व सुंदर होती तरीही आध्यात्मिक प्रगतीच्या दृष्टीने ती अयोग्य असल्याकारणाने मी त्या व्यक्तीला ध्यान बंद करण्यास सांगितले. यावरून आध्यात्मिक प्रगती हा विषय किती अवघड आहे याची वाचकांना कल्पना येईल.

दुसऱ्या एका व्यक्तीला थोडीफार साधना केल्यानंतर काही आत्मे दिसू लागले व हे आत्मे त्या व्यक्तीशी बोलू लागले. या व्यक्तीलाही मी साधना बंद करण्यास सांगितले कारण ही सर्व दृश्ये मायावी होती.

३) एकाच आसनावर बसून एखाद्या विशिष्ट मंत्राचा दररोज सकाळी तीन तास व रात्री तीन तास जप केला असता काही दिवसातच ध्यान दृश्ये किंवा साक्षात् दर्शने होऊ लागतात. मंत्र जर सात्त्विक असेल तर फारसा त्रास होत नाही. मंत्र जर तामसिक असेल तर भयंकर दृश्ये दिसतात.

कुठल्याही एकाच देवतेची तीन प्रकाराने साधना करता येते.

सात्त्विक – या प्रकाराने साधना करताना साधक भक्तिभावाने देवतेचा जप करतो. रोज दोन–तीन तास जप करतो. त्या देवतेचे ध्यान करतो. मानस पूजा करतो.

राजस – राजस भक्तिमध्ये देवाला गंध, फूल वाहणे, पूजा आरती करणे असे प्रकार येतात.

तामस – या प्रकारामध्ये देवतेच्या नांवाने तामस मंत्राचा जप करून देवतेला बळी वगैरे दिले जातात व देवता संपूर्ण वश होईपर्यंत साधना केली जाते. हा प्रकार अतिशय भयंकर असून यात अतिशय भयंकर दृश्ये दिसतात.

यावरून एक गोष्ट वाचकांच्या लक्षात येईल की गणपती या देवतेला ॐकार स्वरूप मानून तिचे ध्यान चिंतन केले असता परमानंद, मोक्ष, समाधी व दिव्यज्ञान यांची प्राप्ती होते. याला भक्तिमार्ग म्हणतात.

भाद्रपद महिन्यात दहा दिवस गणपतीचा मोठा उत्सव करणे, जत्रा भरविणे ही झाली राजसिक भक्ती.

तामसिक लोक उच्चिष्ट गणपती नांवाने साधना करतात. या साधनेत बळी वगैरे दिले जातात. याने काही पिशाच्च सिद्धी प्राप्त होतात. यावरून लक्षात येईल की नांव जरी गणपतीचे असले तरी पिशाच्चशक्ती काम करत असतात, अशा प्रकारे फक्त गणपतीच्या नांवाच्या हजारो तामसिक साधना आहेत.

नेपाळमध्ये सूर्य विनायक नांवाचे एक गणपतीचे स्थान असून या स्थानात दररोज शेकडो कोंबड्या कापल्या जातात.

भारतातही अशी अनेक स्थाने आहेत, जेथे कोंबड्यांचे व

बकऱ्यांचे बळी दररोज दिले जातात.

वाचकांनी हे लक्षात ठेवावे की कुठल्याही देवीच्या अथवा देवाच्या नावाने तुम्ही बळी दिलात तरी तो बळी तामसी शक्तींना पोहोचतो. **खऱ्या देवाला बळीची गरज नसते, खऱ्या देवाला फक्त शुद्ध भक्ती, प्रेम एवढेच पुरते.**

सात्त्विक, राजस व तामस या तीन मार्गाने देवी-देवतांची उपासना करता येते. सात्त्विक मार्गाने उपासना करणारा परमानंदमय अशा मोक्ष पदाला जातो. राजस मार्गाने उपासना करणारा स्वर्ग लोकात जातो तर तामस मार्गाने उपासना करणारा अंधःकारमय अशा पिशाच्च लोकात हजारो वर्षे खितपत पडून राहतो.

खरे म्हणजे ईश्वरभक्ती, दान व परोपकार करून आपण आपल्या आत्म्याचा विकास करायचा असतो. जसजसे सद्गुण अंगी वाढत जातात तसतसे वातावरणातल्या देव-देवता आपोआप प्रसन्न होतात. म्हणून...

मन हे विवेके । विशाल करावे ।

असे म्हटले जाते; विवेकाने आपल्या मनातील सर्व वाईट प्रवृत्ती, सर्व कुविचार, सर्व अयोग्य विचार काढून टाकावेत. असे केले असता मन विशाल होते. आत्म्याचा विकास होतो व आपण परमात्म्याच्या थोडे जवळ जातो. वातावरणातील देव-देवता आपल्यावर प्रसन्न होतात. देव-देवतांना व ईश्वराला प्रसन्न

करण्याचा हा राजमार्ग सोडून एखाद्या देवतेला मी मंत्र साधनेद्वारा प्रसन्न करीन अशा हट्टाने अथवा चिकाटीने साधना करणाऱ्या साधकांची अवस्था काय होते हे पुढील कथेवरून लक्षात येईल.

आंध्र प्रदेशातील त्रिपुरांतकम् येथे एक साधक तामस मंत्र साधनेद्वारा त्रिपुरसुंदरी देवीला प्रसन्न करण्यासाठी प्रयत्न करत होता. या साधकाकडे देवतेला प्रसन्न करण्यासाठी आवश्यक असणारे सद्गुण नव्हते. फक्त जिद्द व चिकाटी जबरदस्त होती.

साधकाने मंत्रजप सुरू केला. पहिल्या दोन-तीन दिवसांत काहीच झाले नाही. चौथ्या दिवशी एक भयंकर अजगर तेथे आला व त्याने त्याला विळखा घालायला सुरुवात केली. साधकाने दुर्लक्ष करून आपला मंत्रजप चालू ठेवला. थोड्या वेळाने तो अजगर साधकाला सोडून निघून गेला. त्या दिवशीचा मंत्रजप साधकाने यशस्वीरित्या पूर्ण केला.

साधक दुसऱ्या दिवशी परत साधनेला बसला. त्याच्या अंगावर आगीचे गोळे पडू लागले. जणूकाही कोणीतरी कापडाचे बोळे रॉकेलमध्ये बुडवून त्याला आग लावून त्याच्या अंगावर फेकत आहे असे दृश्य होते. साधकाने या सर्व दृश्याकडे दुर्लक्ष करून त्या दिवसाची आपली साधना पूर्ण केली.

त्याच्या नंतरच्या दिवशी पाच फडांच्या एका नागाने त्याला वेटोळे घातले. तरीही साधकाने दुर्लक्ष करून आपली त्या

दिवशीची साधना पूर्ण केली.

साधनेचा अंतिम टप्पा आता सुरू झालेला होता. पात्रता, लायकी व सद्‌गुण नसताना केवळ धैर्य, चिकाटी व जिद्द यांच्या बळावर साधक देवीला वश करू पहात होता. फक्त दोन दिवसांची साधना बाकी होती.

साधक पुन्हा साधनेला बसला. या खेपेला एक मायावी शक्ती साधकाच्या पत्नीचे रूप घेऊन आली व तावातावाने आपल्या नवऱ्याला म्हणाली...

''तुम्हाला वेड लागले आहे, घरात पोरे उपाशी मरत आहेत आणि तुम्ही येथे जप करत बसला आहात.'' असे म्हणून पत्नीरुपी त्या मायाशक्तीने नवऱ्याला खूप शिव्या घातल्या. रागाने एक दोन बुक्केही मारले. तरीही साधक शांत राहिला व त्या दिवशीची साधना पूर्ण केली.

साधनेच्या शेवटच्या दिवशी पुनश्च ती मायाशक्ती पत्नीच्या रुपात आली. तिच्या कडेवर एक वर्षाचे लहान मूल होते. साधकाला शिव्या घालत ती जोराने किंचाळली, ''आधी या मुलाला मारा आणि मग काय ती साधना करत बसा !'' असे म्हणून तिने त्या मुलाला साधकासमोर इतक्या जोराने आपटले की त्या मुलाची कवटी फुटून मेंदू बाहेर आला.

हे दृश्य पाहताच साधक घाबरला व जोराने ओरडला....

''अगं राक्षशिणी काय केलेस हे तू ?'' तात्काळ ते सर्व दृश्य अदृश्य झाले व साधक भ्रमिष्ट होऊन फिरू लागला. त्याच्या मेंदूचा तोल (balance) गेला व नंतर तो आयुष्यभर वेड्यासारखा फिरत होता.

या सर्व गोष्टी एवढ्याचसाठी लिहिल्या आहेत की ध्यान करताना जर दृश्ये दिसली तर त्या दृश्यांना फारसे महत्त्व देऊ नये व मन जास्तीत जास्त मोठे करण्याचा प्रयत्न करावा. सद्‌गुण अंगी बाणविण्याचा प्रयत्न करावा. दया, क्षमा, शांती, करुणा, अहिंसा, प्रेम, परोपकार इत्यादी सद्‌गुणांचा विकास जसजसा आपल्या अंगी होऊ लागेल तसतशी आध्यात्मात प्रगती होऊ लागेल. सद्‌गुण म्हणजे देवता, दुर्गुण म्हणजे पिशाच्चे व दुष्टपणा म्हणजे राक्षस हे साधकांनी लक्षात ठेवावे. त्राटक साधनेने मन कसे एकाग्र होते व तद्‌नंतर कशी दृश्ये दिसतात, या विषयाची चर्चा आपण करत होतो. त्राटक साधने संबंधी अधिक माहिती वाचकांनी माझ्या **जीवन मुक्तीचा मार्ग** या पुस्तकात वाचावी.

विचार विजय

मनांत येणाऱ्या प्रत्येक विचारावर लक्ष ठेवून अशुभ विचारांचा त्याग करायला पाहिजे. कारण अशुभ विचार आपल्याला दुष्टशक्तींच्या अधीन करतात. अशुभ विचारांच्या द्वारे दुष्ट शक्ती

आपल्यामध्ये प्रवेश करतात. म्हणून कधीही वाईट विचार करू नयेत. वाईट विचार मनांत येऊ लागल्यास एखादे ईश्वराचे स्तोत्र म्हणायला सुरुवात करावी.

शुभ विचार किंवा चांगले विचार आपल्याला देव-देवतांच्या जवळ घेऊन जातात, म्हणून नेहमी चांगले विचार करावेत.

पूर्वजन्मात केलेली दुष्कर्मे जेव्हा ईश्वराच्या सेवेने नष्ट होतात, तेव्हाच मनात अशुभ विचार येणे बंद होते. पुष्कळ लोकांना तर आपण जे विचार करतो ते अशुभ आहेत, चुकीचे आहेत हेच कळत नाही. कारण पूर्वजन्मातील दुष्कर्मांमुळे त्यांच्या मनावर आसुरी शक्तींचा पगडा असतो. त्यामुळे आपण जे काही विचार करतो ते अशुभ आहेत, चुकीचे आहेत हेच त्यांना कळत नाही.

ईश्वराच्या सेवेने सर्व दुष्कर्मे जळून गेल्यानंतर मनात शुभ विचार यायला सुरुवात होते व मनाला प्रसन्नता व आनंद मिळू लागतो.

अशा प्रकारे मनांत विचार येऊ लागले की आपण खऱ्या अर्थाने सज्जन होतो, परोपकारी होतो, इतरांना आनंद देण्याकडे आपला कल वाढतो, आपण नि:स्वार्थी होतो, मनांत चांगले विचार व ईश्वरभक्ती यांचा संगम झाला असता ईश्वराची कृपा होऊ लागते. चांगले विचार व सोऽहम् ध्यान यांचा संगम झाला असता **सवितर्क** समाधी लागू लागते. एक वेगळ्याच प्रकारचा

आनंद प्राप्त होतो.

निर्विचार मन

येथपर्यंत साधना करणे जमल्यानंतर मन निर्विचार करण्याचा प्रयत्न करावा. मनांत एकही विचार येऊ देऊ नये. विचार बाहेरून माझ्या मनात प्रवेश करत आहेत हे लक्षात घ्यावे व यांना बाहेरच्या बाहेर थोपविण्याचा प्रयत्न करावा. यासाठी सोऽहम् साधनेची मदत घ्यावी.

एकदा का ही गोष्ट जमली की मग तुम्ही मनाला शंभर टक्के निर्विचार ठेवून शेकडो पानांची पुस्तके लिहू शकाल. मनाला निर्विचार ठेवून व्यवहारातील सर्व कामे करू शकाल. हे जेव्हा जमू लागेल तेव्हा तुम्ही **निर्वितर्क** समाधी अवस्थेपर्यंत पोहोचलेले असाल. तुमचे अस्तित्व इतरांना आनंद देणारे ठरेल. अधून–मधून ईश्वर व देव–देवताही तुमच्याशी बोलू लागतील. अर्थात हे लिहिणे सोपे आहे. परंतु ही स्टेज प्राप्त करण्यासाठी अनेक वर्षे साधना करावी लागते.

मनाला जास्तीत जास्त वेळ निर्विचार ठेवण्याचा प्रयत्न करा. मनात कसलाच विचार येऊ देऊ नका. ही अवस्था जास्तीत जास्त काळ टिकवण्यासाठी प्रयत्न करा. जर हे जमत नसेल तर अशी कल्पना करा की दत्त भगवान् तुमच्या मागे उभे असून, तुमच्या मनात विचार येताच ते डोक्यात एक फटका मारत

आहेत. या धारणेने दोन गोष्टी साध्य होतात. दत्तात्रेयांचे ध्यान होते व मनही निर्विचार होते.

ही साधना चालू असताना विविध देव-देवतांचे ध्यान करावे व त्यांची मानसपूजा करावी. याने मनाला अपार शांती प्राप्त होते. मनाने औदुंबर, नरसोबावाडी, गाणगापूर, अक्कलकोट अशा ठिकाणी जावे व तेथे पूजा करावी. या उपायांनी मन निर्विचार होण्यास मदत होते. सुरुवातीला अशा प्रकारे ध्यान-चिंतन करून नंतर निर्विचार मनाकडे पाहण्याचा अभ्यास करावा.

लययोग

निर्विचार मनाकडे पाहण्याचा अभ्यास जमू लागला की आपण लययोगात प्रवेश करतो. परमानंदाच्या प्रांतात प्रवेश करतो. दररोज पाच सात मिनिटे लय साध्य झाला असता गाढ झोप येऊ लागते. दररोज बारा तासापर्यंत लय साध्य झाला असता वातावरणातील देव-देवता प्रसन्न होऊन मार्गदर्शन करू लागतात. या साधनेसाठी एकांतवासाची अत्यंत गरज असते. लय लागणे म्हणजेच निर्विकल्प समाधी.

लय लागू लागल्यानंतर साधकाने समाजात राहू नये. एकांतात राहून लय योगात जास्तीत जास्त बुडून राहण्याचा प्रयत्न करावा. हळूहळू सविकल्प समाधी लागू लागते. सविकल्प समाधीत, मी समाधीत आहे हा भाव जागृत असतो. सविकल्प समाधीचा अभ्यास

अनेक वर्षे केल्यानंतर निर्विकल्प समाधी लागू लागते. निर्विकल्प समाधीत स्वत:चा व विश्वाचा विसर पडतो. परमात्म्याशी मिलन होते.

प्राण आज्ञाचक्रात जाऊ लागला की सविकल्प समाधी लागते व प्राण सहस्रारचक्रात स्थिर झाला की निर्विकल्प समाधी लागते. येथे साधक जीवन्मुक्त होतो, सिद्ध होतो, परमात्म्याशी एकरूप होतो.

योगमार्गातील अर्धा प्रवास येथे संपतो. हजारातील नऊशे नव्याण्णव लोक येथेच थांबतात. परंतु काही सिद्ध असे असतात की ते यापुढेही साधना तपश्चर्या करत राहतात. परंतु त्या साधना येथे लिहिणे योग्य नाही.

❍❍❍

५ अजपाजप

मनुष्य एका मिनिटामध्ये सुमारे पंधरा वेळा श्वास घेतो व सोडतो. तासाला सुमारे नऊशे वेळा श्वास घेतो व सोडतो व संपूर्ण चोवीस तासात तो एकवीस हजार सहाशे वेळा श्वास घेतो व सोडतो.

श्वास घेणे व सोडणे या क्रियेला आध्यात्मिक भाषेत अजपा असे म्हणतात. श्वास घेणे व सोडणे या क्रियेवर लक्ष ठेवून श्वास घेताना सोऽऽ व सोडताना हम् असे मनातल्या मनात म्हणणे याला अजपाजप असे म्हणतात.

ईश्वर प्राप्तीचा हा जरी एक सुलभ मार्ग असला तरी जन्मोजन्मींचे प्रारब्ध, घराण्याचे प्रारब्ध, जोपर्यंत शुद्ध होत नाही तोपर्यंत या मार्गात प्रगती होत नाही. पूर्वजांना जर सद्गती प्राप्त झाली नसेल तरीही या मार्गात प्रगती होत नाही. प्रारब्ध शुद्ध होण्यासाठी व पूर्वजांना सद्गती प्राप्त होण्यासाठी एखाद्या सिद्धपुरुषाची नम्रतेने सेवा करावी लागते. पुष्कळवेळा सेवा करताना

माणसांना भ्रम होतात. त्यांच्यातील अहंकार वाढतो. भ्रम व अहंकार सद्भक्तांची पुण्याई नष्ट करतात. म्हणून सद्भक्तांनी हे नेहमी लक्षात ठेवावे की खऱ्या सिद्धपुरुषांची भेट होणे अतिशय कठीण गोष्ट आहे व भेट झाल्यानंतर नम्रतेने त्यांची सेवा करणे त्याहून कठीण गोष्ट आहे व आज्ञा पालन करणे सर्वात कठीण गोष्ट आहे.

एक सज्जन माझी सेवा करत होता. काही दिवस सेवा केल्यानंतर त्याला असा अनुभव येऊ लागला की तो जे बोलत आहे ते खरे ठरत आहे. त्याने लोकांना मार्गदर्शन करायला सुरुवात केली. त्याच्या मार्गदर्शनाने लोकांना चांगले अनुभव येऊ लागले. हळूहळू त्याच्यात अहंकार वाढू लागला. अहंकार वाढू लागल्याबरोबर ईश्वरीकृपा नाहिशी झाली, पुण्य संपून गेले, लोकांना त्याचेकडून चुकीचे मार्गदर्शन होऊ लागले. दोन दिवसांपूर्वी तो जे बोलला होता, त्याच्या विरुद्ध तो दोन दिवसांनंतर बोलू लागला.

मी त्याला असे वागू नको असे सांगितले, परंतु पुण्य संपून गेलेले असल्याकारणाने व अहंकाराने मन बुद्धी भरून गेल्याने त्याला वाटले, ‘‘स्वामीजींकडे माझ्याविषयी कोणीतरी तक्रार केली असली पाहिजे !’’ व ज्या माणसांनी तक्रार केली असावी असा त्याचा अंदाज होता त्या सर्वांचा तो द्वेष करू लागला.

वस्तुत: माझ्याकडे कोणीही तक्रार केलेली नव्हती. खऱ्या सत्पुरुषाला आवश्यक त्या गोष्टी वातावरणातील अदृश्य देवतांकडून कळत असतात. अनेक दिव्य आत्मे सत्पुरुषाला मदत करीत असतात व सत्पुरुषाचे सर्व निर्णय अदृश्य सृष्टीतून येणाऱ्या माहितीवर आधारित असतात.

अशा प्रकारे आध्यात्मातील चांगल्या स्टेजला पोहोचलेल्या साधकाची अधोगती झाली. एकंदरीत फक्त सत्पुरुष भेटून चालत नाही, आपला मनोभावही शुद्ध असावा लागतो.

शुद्ध मनोभावाने सेवा केल्यानंतर पूर्वजांना सद्गती प्राप्त होते. प्रारब्ध शुद्ध होते व सोऽहम् भावामध्ये साधक स्थिर होतो. मी ब्रह्म आहे हा अनुभव त्याला येऊ लागतो. असा साधक सद्गुरु कृपेने जीवन्मुक्त होतो.

सेवा करतांना सेवा करणाऱ्याचा भाव व नम्रता कशी असावी याबद्दल एक अनुभवाची गोष्ट सांगतो.

एका अरण्यामध्ये मी साधना करत होतो. त्याकाळात माझा आहार थोडेसे दूध व उकडलेले मूग असा होता. परंतु माझ्याकडे येणाऱ्यांची सर्व व्यवस्था करून ठेवलेली होती. एक दोन माणसे सेवेला राहिलेली होती. अधून-मधून बाहेरगावाहूनही माणसे येत.

बाहेरगावाहून येणाऱ्या लोकांना राहण्यासाठी म्हणून एका मोठ्या झोपडीचे काम चालू होते. मी अधून-मधून काम करणाऱ्या

मजूरांबरोबर हास्य विनोद करीत असे. गप्पा मारीत असे. त्यांच्या खाण्यापिण्याची नीट काळजी घेत असे.

गरीबांच्यात मिळून मिसळून वागणारा साधू ते लोक पहिल्यांदाच पहात होते. त्यांच्यातील देसाई नावाच्या साठ वर्षांच्या वृद्ध मजूराने एक दिवस मला सांगितले, ''स्वामीजी मला आपल्याशी एकांतात बोलायचे आहे !''

मी त्याला सांगितले, ''मी तुम्हाला नंतर बोलावतो !''

थोड्या वेळाने मी त्यांना बोलाविले व म्हणालो, ''बोला देसाई, काय म्हणता ?''

देसाई म्हणाले, ''कर्नाटकामध्ये माझी जमीन, घर-दार सर्व काही होते. जमिनीच्या वादविवादामध्ये काही लोकांनी माझ्यावर खूप अन्याय केला. मी दांडगट गडी होतो. चार खून केले. पुढे पोलिस केस, कोर्ट कचेऱ्या झाल्या. होते नव्हते ते सर्व गेले व आता मजुरी करून पोट भरत आहे. आपला प्रेमळ स्वभाव बघून मला हे सर्व आपल्याला सांगावेसे वाटले, **मला उद्धाराचा काही मार्ग मिळेल काय ?**''

देसाई यांची सर्व कथा ऐकून मी त्यांना म्हणालो...

''तुम्ही आता येथेच राहा !'' असे म्हणून गायींच्या गोठ्यामध्ये मी त्यांची राहण्याची सोय केली. जंगलातील लाकडांचा एक पलंग बनवून दिला. त्या पलंगावर ते झोपत

असत. त्या काळामध्ये माझी चुलत बहीण संध्या हीसुद्धा मला भेटायला आली होती.

एक दिवस सकाळी देसाई संध्याला म्हणाले....

''रात्री स्वामीजी गोठ्यात आले, त्यांनी गायींच्या पाठीवरून हात फिरविला, अगदी प्रत्येक गायीच्या पाठीवरून हात फिरविला व नंतर ते गोठ्याच्या बाहेर पडून निघून गेले. मी विडी पीत बसलो होतो. माझ्याकडे त्यांनी बघितले पण नाही. मला समजत नाही स्वामीजी माझ्यावर रागावले आहेत का ? ते नेहमी किती चेष्टा मस्करी करतात, हसतात, बोलतात. पण रात्री माझ्याकडे पाहिलेसुद्धा नाही. मला वाटते माझे काहीतरी चुकले असेल, तरी तू त्यांना विचार व माझे काय चुकले ते सांग. ''

संध्याने वरील हकिकत मला सांगितली. मी ताबडतोब देसाईंना भेटायला गेलो व त्यांना म्हणालो....

''तुम्हाला साक्षात् दत्तप्रभूंनी दर्शन दिले आहे. ते माझ्या रूपात आले म्हणून तुम्ही त्यांना ओळखू शकला नाहीत. मी काल रात्री इकडे आलोच नव्हतो. तुम्ही मनाने सरळ आहात, तुमच्यात अहंकार नाही, तुमचे मन स्वच्छ आहे, त्यात काही विकल्प नाहीत. म्हणून दत्तप्रभूंनी तुम्हाला दर्शन दिले. अशीच सेवा करत राहा, तुमचे खूप चांगले होईल !''

आणखी एक दोन महिने गेल्यानंतर पावसाळा सुरू झाला.

त्या अरण्यात खूप पाऊस पडतो.

एका रात्री खूप पाऊस पडत होता. देसाई विडी पीत बसले होते. अचानक तेजाचा एक गोळा झोपडीत उतरला. त्या तेजाच्या गोलकातून एक देवी साकार झाली. तिच्या हातात पंचारती होती. तिने सर्व गायींना ओवाळले. हा सर्व प्रकार देसाई विस्फारीत नेत्राने पहात होते. सर्व गायींना ओवाळून ती देवी पुन्हा तेजाच्या गोलकामध्ये अंतर्धान पावली.

देसाई रात्रभर झोपू शकले नाहीत. त्यांनी मनात ठरविले. उद्या आपण ही जागा सोडायची. या जागेत आपल्यासारख्या सामान्य माणसाने राहणे बरोबर नाही.

हा प्रसंग घडला तेव्हा मी तेथे नव्हतो. मी बाहेरगावी गेलो होतो. देसाईंनी दुसऱ्याच दिवशी ती जागा सोडली व निघून गेले. अर्थात त्यांचे नक्कीच कल्याण झाले.

मन विकल्परहित असेल, शंका-कुशंका करणारे नसेल, मोठेपणाची हाव बाळगणारे नसेल, सरळ व साधे असेल, तर अशा प्रकारचे दिव्य अनुभव येतात. आपल्या मनात असणाऱ्या दूषित प्रवृत्ती आपल्याला सोऽहम् भावात स्थिर होऊ देत नाहीत. जोपर्यंत मनातील सर्व दूषित प्रवृत्ती नष्ट होत नाहीत तोपर्यंत आध्यात्मात प्रगती होणे अशक्य असते.

श्वासाच्या रूपाने परमेश्वर आपल्या शरीरात रहात असतो व सोऽहम् सोऽहम् असा जप करीत असतो, हा जप न करता होत असतो, म्हणून त्यास अजपा म्हणतात. हा अजपाजप थांबला की सजीव मनुष्य निर्जीव होतो. या अजपाजपावर लक्ष केंद्रित करणे इतकेच आपले काम असते. परंतु जन्मोजन्मींची कर्मे व मनातील दूषित प्रवृत्ती हे घडू देत नाहीत; जोर जबरदस्तीने हे केल्यास वातावरणातील पिशाच्च शक्ती मनावर ताबा मिळवितात. म्हणून प्रथम सेवा करणे आवश्यक असते. सेवेने चित्त शुद्ध झाले की, सोऽहम् भाव आपोआप प्रकट होतो व अजपाजप सुरू होतो.

अजपाजप सुरू झाल्यानंतर मनोलय साध्य होतो. श्वास आज्ञाचक्रातून सहस्त्रारचक्राकडे जाऊ लागतो. श्वास आज्ञाचक्रातून सहस्त्रारचक्राकडे जाणे यालाच खऱ्या अर्थाने सोऽहम् ध्यान असे म्हणतात. यालाच सोऽहम् साधना असे म्हणतात. हे सोऽहम् ध्यान किंवा सोऽहम् साधना साधकाला परब्रह्मापर्यंत नेऊन पोहोचविते.

या साधनेने मनोलय होतो. कुंडलिनी जागृत होते. षड्चक्रे जागृत होतात. देव-देवतांची दर्शने होतात. आध्यात्मातील सर्व गोष्टी या साधनेने साध्य होतात.

रोज सात मिनिटे मनाचा लय झाला असता गाढ झोप येते

व उत्साह प्राप्त होतो.

दररोज पंधरा मिनिटे मनोलय झाला असता प्राणवायू सुषुम्नेत शिरू लागतो.

दररोज तीस मिनिटे याप्रमाणे १२० दिवस मनोलय साध्य झाला असता कुंडलिनी जागृत होते.

दररोज एक तास या प्रमाणे १०८ दिवस मनोलय झाला असता कुंडलिनी वरवर सरकू लागते.

दररोज दोन तास मनोलय साध्य झाल्यानंतर, दररोज दोन तास सकाळी व दोन तास संध्याकाळी याप्रमाणे तीन वर्षे साधना केली असता सूक्ष्मशरीर स्फटिकाप्रमाणे स्वच्छ होते.

दररोज आठ तास मनोलयाची साधना तीन वर्षे केली असता आपल्याच देहामध्ये प्रकाशमय देव-देवता दिसू लागतात, देवत्व प्राप्त होते.

अजपाजपाचा महिमा हा असा आहे. माणूस जर मनाने निर्मळ असेल तर सोऽहम् साधनेने देवत्व प्राप्त करणे अशक्य नाही.

❍❍❍

६ देवता लहरी

लाखो करोडो वर्षांपासून भगवान् सूर्यनारायण आपल्याला प्रकाश देत आहेत. परंतु फक्त शंभर-दीडशे वर्षांपूर्वी मानवाला असा शोध लागला की या सूर्य किरणांमध्ये अल्फा, बीटा, गामा, एक्स-रे, अल्ट्रा व्हायलेट इत्यादी किरणे आहेत.

सांप्रत या किरणांचा मानव अनेक कामांसाठी वापर करत आहे. शे-दीडशे वर्षांपूर्वी रेडिओ लहरींचा शोध लागला. या रेडिओ लहरींमुळे मानवाला टी.व्ही., रेडिओ यांचा लाभ झाला.

वातावरणामध्ये अशा प्रकारच्या असंख्य लहरी असून मानव जसजसा प्रगती करत जाईल; सभ्यतेच्या परिसीमा गाठेल, मनाच्या मोठेपणाचा आदर्श निर्माण करेल; तसतसा आणखी लहरींचा शोध लागेल. सर्वसाधारणपणे पृथ्वीतलावरील पंचवीस टक्के मानवांची आत्मिक प्रगती झाली, की ईश्वराकडून काहीतरी देणगी

मानव समाजाला प्राप्त होते. भावी काळामध्ये जर मानवाची आणखी आत्मिक प्रगती झाली तर पुढील शोध लागण्याची शक्यता आहे.

आत्म्यांशी संभाषण

Communication with spirits

कॉम्प्युटर प्रमाणे एखादा असा सेट भविष्यकाळात तयार होईल, ज्या सेटद्वारा मानव भूमीला चिकटून हजारो वर्षे राहणाऱ्या आत्म्यांमध्ये जागृती निर्माण करून त्यांना सद्गती प्राप्त करून देईल. वातावरणामध्ये फिरणाऱ्या असंख्य अतृप्त आत्म्यांबरोबर संपर्क साधेल, त्यांचे सुख-दुःख जाणून घेईल व त्यांना शांती व सद्गती प्राप्त करून देईल. या सर्व आत्म्यांना तो त्या स्क्रीनवर पाहू शकेल. कालांतराने यामध्ये आणखी प्रगती होऊन परलोकातील श्रेष्ठ सिद्ध महात्म्यांबरोबर संपर्क साधू शकेल व त्यांचे कडून मार्गदर्शन घेऊन जगातील सर्व मानवांची आध्यात्मिक उन्नती कशी करावी याबद्दल मार्गदर्शन होईल. सुरुवातीला फक्त युरोप-अमेरिकेतील काही लोकांना हे जमेल. हळूहळू याचा सर्वत्र प्रसार होईल. अदृश्य सृष्टीतील योग्यांच्या मार्गदर्शनानुसार जागतिक पातळीवर कायदे व नियम बनविले जातील व तदनुसार समाजाला सुशिक्षित केले जाईल.

देवता लहरी Divine Waves

वातावरणामध्ये असंख्य देवता लहरी असून या देवता लहरींबरोबर जर संपर्क साधता आला तर पृथ्वीतलावर स्वर्ग उतरेल. विविध प्रकारचे ज्ञान मानवाला सहज आत्मसात करता येईल. प्रत्येक देवता व तिचे कार्य समजून घेता येईल व त्या देवतेच्या मार्गदर्शनानुसार वागल्याने मानवाची प्रचंड वेगाने लौकिक व पारलौकिक प्रगती होईल. मानव सुखी, संपन्न व सद्‌गुणी होईल. त्रिमिती पलीकडील जी असंख्य विश्वे आहेत या सर्व विश्वांचे ज्ञान मानवाला होईल.

परलोकातील आत्म्यांशी संपर्क स्थापित झाल्याने मानव आपल्या सर्व पूर्वजांना सद्‌गती प्राप्त करून देऊ शकेल. मानवांच्या पूर्वजांचा जर उद्धार झाला, अदृश्य सृष्टीतील राक्षसी प्रवृत्तींच्या आत्म्यांचा जर उद्धार झाला तर पृथ्वीवर शांतता व सुबत्ता नांदेल.

मानवाला पक्षी, प्राणी व वनस्पती यांची मनोगतेही कळू लागतील. विविध प्रकारच्या वनस्पतींच्या वापराने मानवाला वृद्धत्व दूर ठेवता येईल व वयोमान सदैव सोळा ते छत्तीस ठेवता येईल. आपल्या सूर्यमालेच्या पलीकडे जे काही विश्व आहे, त्या विश्वाचेही ज्ञान मानवाला होऊ शकेल.

सध्या पृथ्वीतलावरील तसेच अदृश्य सृष्टीतील वातावरण भयंकर तामसी, दुष्ट व अशुद्ध झालेले असल्याने जे साधक योग

मार्गाचे आचरण करतात त्यांना सतत अडथळे येत असतात व योग मार्गात प्रगती होत नाही. अदृश्य सृष्टीतील आत्म्यांना सद्गती प्राप्त झाली तर पृथ्वीवरील वातावरण शुद्ध होईल, अदृश्य सृष्टीतील वातावरण शुद्ध होईल व त्यामुळे आध्यात्मिक प्रगतीत येणारे अडथळेही दूर होतील. साहजिकच वेगाने आध्यात्मिक प्रगती होऊ लागेल. यामुळे मानवाला असंख्य विद्या साध्य होतील. आकाशगमन विद्या मानवाला साध्य होईल. एका क्षणात हजारो मैल दूर जाणे मानवाला साध्य होईल. पृथ्वीतलावरील मानव हा सर्वांचा हितचिंतक बनेल. हिंसा, गुन्हेगारी, हत्या, आत्महत्या, युध्द, कपट-कारस्थाने या गोष्टींचे अस्तित्व पृथ्वीतलावरून पूर्णपणे नष्ट होईल.

पृथ्वीतलावर अशा प्रकारचे सात्त्विक वातावरण तयार व्हावे म्हणून काही योगी प्रयत्नशील आहेत. अदृश्य सृष्टीतील अतृप्त आत्म्यांना सद्गती देण्याचे कार्य सुरू आहे. मानवाला आध्यात्मिक बनविण्यासाठी प्रयत्न चालू आहेत. हे सर्व प्रयत्न अदृश्य सृष्टीतून होत असून येत्या वीस-पंचवीस वर्षांत त्याचे परिणाम दिसू लागतील.

पृथ्वीतलावरील मानवाने परोपकार व ईश्वरभक्ती करून सद्गुणांचा विकास करावा व ईश्वराच्या जास्तीत जास्त जवळ जाण्याचा प्रयत्न करावा, अशी वातावरणातील सिद्ध महात्म्यांची, देव-देवतांची इच्छा आहे. यानेच पृथ्वीतलावर स्वर्ग अवतरेल.

❍❍❍

(७) जीवाचा शिवाकडे प्रवास

प्रत्येक जीवाचा शिवाकडे, परमेश्वराकडे प्रवास चालू असतो. प्रतिक्षण प्रत्येक जीव आपल्या चिरंतन निवासस्थानाकडे हळूहळू जातच असतो. चौऱ्याऐंशी लक्ष योनीतून फिरत, जीव जेव्हा मनुष्य योनीत प्रवेश करतो, तेव्हा त्याच्या या प्रवासाला विलक्षण गती प्राप्त होत असते आणि जर येथे त्याला सद्गुरूंची भेट झाली तर, सद्गुरु त्याला थेट मुक्कामावर नेऊन पोचवतात.

येथे आपण सद्गुरुंची भेट कशी होते व गुरुकृपेने कोणकोणत्या टप्प्यातून मानवी जीवांना प्रवास करावा लागतो याची माहिती घेऊ....

भारतातील विभिन्न पर्वतातून अनेक चिरंजीव ऋषी तपस्या करत असून सृष्टीचे सर्व व्यवहार ते चालवित असतात. या सर्व ऋषींना, सिद्धपुरुषांना मिळून परमेश्वर ही संज्ञा आहे. परिस्थितीनुरूप

यातील काही ऋषी जगदोद्धारासाठी भूतलावर अवतार धारण करतात, यांनाच श्रीगुरु असे म्हटले जाते. यावरून **श्रीगुरु** म्हणजेच **परमेश्वर** हे आपल्या लक्षात येईल.

गुरुकृपेने जीवाचा शिवाकडे, परमतत्त्वाकडे प्रवास कसा होतो ते पाहू ....

अवतारी सिद्धपुरुष अवतार धारण केल्यानंतर आपल्या करुणेचे प्रवाह समस्त विश्वावर सोडतात. या वैश्विक करुणेच्या प्रवाहात जे कोणी येतात ते सर्व येन केन प्रकारेण श्रीगुरुंच्या सान्निध्यात येतात. ज्यांना अधिक कृपा किरण मिळतात त्यांना पुन्हा पुन्हा श्रीगुरूंचे दर्शन घ्यावे, परमेश्वराची भक्ती करावी असे वाटत राहते.

आता (मानवी जीवांचे) मनुष्यातील प्रकार पाहू...

१) अवस्था पहिली – या प्रकारातील जीव अत्यंत मूढ, अज्ञानी, मूर्ख, लुटारू, हत्यारे, तीव्र दुःख भोगणारे, आदिवासी, धनगर, जंगली श्वापदांवर उपजीविका करणारे असे असतात. यांना सुख व दुःख यातील फरक कळत नसतो. ईश्वरापेक्षा भूत-प्रेत, पिशाच्चे, पितरोपासना यावर त्यांचा अधिक विश्वास असतो. जंगली अवस्थेतील या लोकांवर **धूमावती, धूम्राक्ष** अशा शक्तींचे अधिपत्य चालते. अशा लोकांना सिद्धपुरुषांचे दर्शन होतच नाही आणि चुकून झाले तरी आत्यंतिक मूढतेमुळे यांच्या हृदयात

भक्तीचा उदयही होत नाही. परंतु अनेक जन्मांनंतर यांच्या प्रारब्धाचा निचरा झाल्यावर जन्मजन्मांतरी झालेल्या सिद्ध दर्शनाचा लाभ म्हणून यांच्या हृदयात भक्तीचा उदय होतो व मोक्षाच्या दिशेने यांचा प्रवास सुरू होतो.

२) अवस्था दुसरी – या अवस्थेमध्ये खेडूत लोक येतात. असे लोक क्षूद्र देवतांची उपासना करतात. करणी, भानामती असे प्रयोग करणारे भ्रमिष्ट व मूढ असे हे लोक असतात. या लोकांवरील अहंकाराचे आवरण इतके घट्ट व दाट असते की पारमार्थिक ज्ञानाचा गंधही अशा लोकांना होत नसतो. यदाकदाचित सिद्धपुरुषांचे दर्शन झाले तरीही त्यांचे कृपाकिरण ग्रहण करण्याची क्षमता यांच्यात नसते. यांच्यात असणाऱ्या मूढतेमुळे सिद्धपुरुषांकडे जाण्यापेक्षा हे लोक क्षूद्र देवतांना कौल लावणे अधिक पसंत करतात. हे लोक सर्वसाधारणतः **भैरव** या क्षूद्र देवतेच्या कक्षेत येतात.

३) अवस्था तिसरी – या अवस्थेतील लोक सुशिक्षित, अत्यंत अहंकारी, नास्तिक, देव धर्म न मानणारे, हेकट प्रवृत्तीचे, साधू सत्पुरुषांची निंदा करणारे, भ्रमिष्ट, वासना विकाराने पछाडलेले असे असतात. त्यांच्या मानसिक प्रवृत्ती अत्यंत क्षूद्र असतात. यांच्यातील अहंकारामुळे, दुर्गुणांमुळे यांना सत्पुरुषांकडे जाण्याची बुद्धी होत नाही. कधीही सत्पुरुषांकडे न जाता चुकून सत्पुरुषांचे

नांव कानी आल्यास त्यांची निंदा करण्यात त्यांना धन्यता वाटते. **महाकाल व महाकाली** या देवता अशा जीवांना अनंतकाळ जन्म–मरण व सुख–दु:ख अशा चक्रात फिरवीत राहतात.

४) अवस्था चौथी – या प्रकारातील लोक पूजा–अर्चा करणारे, परंतु ते करीत असलेल्या भक्तीचाच अहंकार धरणारे, अवगुणी, अन्यायी, घमेंडखोर असे असतात. अहंकाराच्या भ्रमात हे लोक सत्पुरुषांची निंदा करण्यास मागे पुढे पहात नाहीत. परिणामी सिद्धपुरुषांच्या वैश्विककृपेचे किरण यांना प्राप्त होत नाहीत. अशा लोकांनाही कालचक्रात काही जन्म दु:ख भोगीत घालवावे लागतात. काही जन्मांनंतर त्यांच्यातील अहंकाराचे आवरण ढिले पडते व त्यांना स्वत:तील दोष कळून येतात. या स्तरातील मानवी जीवांना **महाकाल व महाकाली** या शक्तिदेवतांचे तडाखे खावेच लागतात.

५) अवस्था पाचवी – या प्रकारातील लोक मोठेपणासाठी हपापलेले असतात. संपत्तीचा हव्यास यांच्या अंगी मुरलेला असतो. संपत्तीसाठी व मोठेपणासाठी हे वाटेल ते धंदे करीत असतात. स्वार्थ हा जणू त्यांचा मूलभूत स्वभाव असतो. स्वार्थपूर्तीकरिता असे लोक दान–धर्म करतात, साधुसंतांकडेही जातात परंतु ईश्वरीकृपा अथवा आशीर्वाद यांना प्राप्त होत नाहीत. त्यामुळे ज्ञान व भक्ती हीसुद्धा यांच्यापासून दूरच असतात.

अहंकारामुळे यांनाही काही जन्म सुख–दु:ख, यातना भोगाव्या लागतात व तद्नंतर उद्धाराचा मार्ग मिळू शकतो.

६) अवस्था सहावी – या अवस्थेतील लोक दु:ख निवृत्तीसाठी परमेश्वराची उपासना, सत्पुरुषांची सेवा चाकरी करीत असतात परंतु अज्ञान व भ्रम यांच्या दाट आवरणामुळे शिकण्याची प्रवृत्ती यांच्यामध्ये नसते. पुष्कळवेळा आपल्यामुळे श्रीगुरुंचे कार्य होत आहे असा अहंकारही यांच्या मनात असतो. यातील काही अतिशय चंचल वृत्तीचे असतात. भोगवासनांची निवृत्ती झालेली नसते, द्वेष, मत्सर गेलेले नसतात, दांभिक प्रवृत्तींमुळे स्वत:ला हे लोक खूप मोठे समजत असतात. आपण काहीतरी विशेष आहोत असे यांना वाटत रहात असते. मोठेपणाची वर्णने करून सांगण्यात हे लोक पटाईत असतात. अनेक अवगुणांमुळे अशा जीवांना (गुरुंच्या) सिद्धपुरुषांच्या सहवासात अनेक वर्षे राहूनही ज्ञान प्राप्ती होत नाही. **महालक्ष्मीच्या** अथवा **महाविष्णूच्या** कृपा व अवकृपेच्या तडाख्यात हे लोक जन्ममरण चक्रात काही काळ फिरत राहतात परंतु दोन चार जन्मांतच पूर्वजन्मांतरी झालेल्या सिद्धसहवासाचे फळ म्हणून यांच्यामध्ये सद्गुणांची वाढ होऊन हे लोक ज्ञानमार्गी बनण्याची शक्यता असते.

७) अवस्था सातवी : या अवस्थेतील लोक खऱ्या अर्थाने

भक्त असतात. परंतु प्रारब्धातील काही दोषांमुळे यांच्यामध्ये काही अवगुण दडून राहिलेले असतात. अहंकार थोडाफार असतोच. त्याग व वैराग्य यांचे प्रमाण अतिशय कमी असते. त्यामुळे श्रीगुरुंचे कृपाशीर्वाद लाभूनही यांची प्रगती अतिशय मंदगतीने चाललेली असते. यांना विविध विषयांची आवड असते. त्यामुळे प्रगतीमध्ये अडथळे निर्माण होत असतात. श्रीगुरुंवरील श्रद्धाही कमी पडत असते. परंतु अशा लोकांचे श्रीगुरुंवर निष्काम प्रेम असते. त्यामुळे अवगुणांचे अडथळे काही वर्षांतच दूर होऊन या लोकांची पुढील प्रगती होऊ शकते. या अवस्थेचे अधिपती देवता **श्रीरंगनायक** ही असून ही देवता आपल्या विविध रंगांमध्ये भक्तांना भुलवून ठेवण्याचे प्रयत्न करते.

एखाद्या दैदिप्यमान हिऱ्यावर विविध प्रकारची आवरणे असावीत त्याप्रमाणे परब्रह्मरूप जीवावर अनेक प्रकारची आवरणे पडलेली आहेत. ही आवरणे हजारो प्रकारची आहेत. त्याचे सात विभाग करून वर वर्णन केलेले आहे. जसजशी ही आवरणे श्रीगुरुकृपेने वितळू लागतात तसतशी प्रगती होत जाते. श्रीरंगनायक हे आवरण निखळून पडल्यानंतर खऱ्या अर्थाने पारमार्थिक प्रगतीला सुरुवात होते.

आता पुढील अवस्था पाहू.....

८) अवस्था आठवी – या अवस्थेला **मधुमती** अवस्था

असे म्हणतात. **मधू** या शब्दाचा अर्थ चांगली व **मती** याचा अर्थ बुद्धी. आत्यंतिक चांगली बुद्धी, नम्रता व अनेक सद्गुण असणाऱ्यांनाच ही **मधुमती** स्टेज प्राप्त होते. या अवस्थेतील साधक पूर्ण गुरुकृपांकीत असतात. यांना मोठेपणाची यत्किंचितही आवड नसते. स्वत:विषयी किंवा स्वत:च्या आध्यात्मिक प्रगती विषयी हे कधीही वाच्यता करीत नाहीत. लीनता व नम्रता हा यांचा स्थायीभाव असतो. या अवस्थेतील भक्तांना दिव्यदर्शने होत राहतात. ऋषी, देवता अशा भक्तांना येऊन भेटतात. शिवाय सूक्ष्मशरीराने ब्रह्माण्डात भ्रमण करण्याची क्षमताही अशा साधकांना साध्य होते. तीव्र गतीने यांची प्रगती होत असते. या साधकांना सतत श्रीगुरुंचे दर्शन, स्पर्शन होत राहते. असे साधक जेथे राहतात तेथे देव-देवता व ऋषी यांचे वास्तव्य असते. हेच लोक खऱ्या अर्थाने योग साधक किंवा ईश्वरी कृपांकीत जीव असतात व खऱ्या अर्थाने श्रीगुरुंचे दर्शन यांनाच होत असते.

९) अवस्था नववी – मधुमती ही अवस्था पार केल्यानंतर परब्रह्माचा, श्रीगुरुंचा, भगवान् दत्तात्रेयांचा किंवा श्रीशिवाचा प्रांत सुरू होतो. येथे या प्रांतात प्रवेश केल्यावर प्रथम दिव्य ज्योतिचा साक्षात्कार होतो. तद्नंतर या ज्योतिशी साधक एकरूप होतो. येथे आणिमादी महासिद्धींची प्राप्ती होते व शेवटी परब्रह्माशी साधक एकरूप होतो.

❍❍❍

(८) शक्तिमय विश्व

प्रत्येक माणसाला असे वाटते की तो स्वतंत्र आहे व त्याच्या मनात येईल ते तो करू शकतो. ''मी हे केले'', ''मी ते केले'' अशी माणसाची वटवट आयुष्यभर सुरू असते. परंतु माणसाला हे कधीही कळत नाही की मनुष्य एक कळसूत्री बाहुले (puppet) असून वातावरणातील अनेक शक्ती त्याला नाचवीत असतात. वातावरणातील या शक्ती माणसाला जन्मोजन्मींच्या कर्मानुसार नियंत्रित करीत असतात. पृथ्वीवरील अब्जावधी माणसांना, स्त्री–पुरुषांना, मुला–मुलींना, लहान मुलांना, इतकेच नव्हे तर पशू, पक्षी, प्राणी, झाडे सर्वांना या वातावरणातील शक्ती नियंत्रित करीत असतात. इतकेच नव्हे तर देव अथवा देवी म्हणून प्रसिद्धी पावलेल्या महान सत्पुरुषांना–साध्वींनाही वातावरणातील या शक्ती नियंत्रित करीत असतात. जीवनातील अगदी बारीक–सारीक गोष्टींवरही शक्तींचे कसे नियंत्रण असते याची काही उदाहरणे खाली देत आहे.

एक सुंदर मुलगी होती. तिला अनेक स्थळे सांगून येत होती. आलेल्या प्रत्येक स्थळाला ती नकार देत असे. असा काही काळ गेल्यानंतर तिने ज्या ज्या स्थळाला होकार दिला त्या त्या स्थळाने तिला नकार दिला. असे का घडत आहे हे आई–वडिलांना कळेना. तिच्या वडिलांनी एका चांगल्या ज्योतिषाला तिची पत्रिका दाखविली. तिची पत्रिका पाहताच ज्योतिषी म्हणाला, ''कधी मुलगी मुलाला नकार देते तर कधी मुलगा मुलीला नकार देतो. हे खरे आहे ना !''.

मुलीचे वडील म्हणाले, ''होय ! हे अगदी खरे आहे.''

यावर ज्योतिषी म्हणाला, ''वातावरणातील एका दुष्ट शक्तीमुळे हे सर्व घडत आहे.'' असे म्हणून ज्योतिषाने त्यावर उपाय सांगितला.

वातावरणातील सुष्ट–दुष्ट शक्तींचे मानवी मनावर केवढे नियंत्रण असते त्याचे हे उत्तम उदाहरण आहे यावरून

पराधीन आहे जगती । पुत्र मानवाचा ।।

या कवी वचनाचा प्रत्यय येतो.

एक मुलगी आपल्या नवऱ्याच्या प्रेमात अगदी आकंठ बुडून गेली होती. एक दोन वर्षे अशी गेल्यानंतर दोघांमध्ये भांडणास सुरुवात झाली व हळूहळू भांडणे अगदी विकोपास

गेली. असे का व्हावे म्हणून त्या मुलीने एका जाणकार माणसाला विचारले. तेव्हा त्या ज्ञानी व्यक्तीने उत्तर दिले.

‘‘तुझा जन्म आध्यात्मात प्रगती करण्यासाठी झाला आहे. तू दररोज एक दीड तास ईश्वराचे चिंतन कर म्हणजे भांडणे कमी होतील.’’

त्या मुलीने त्याप्रमाणे करताच तिच्या घरातील भांडणे कमी झाली.

अशा प्रकारची काही उदाहरणे **संक्षिप्त श्रीगुरुचरित्र व श्रीस्वामी समर्थ सप्तशती** या मी लिहिलेल्या ओवीबद्ध ग्रंथांच्या प्रस्तावनेत दिलेली आहेत. यावरून मानवी जीवनातील बारीक–सारीक गोष्टीही अदृश्य सृष्टीतून घडविल्या जातात हे सिद्ध होते. एखादा सज्जन मनुष्य जर चुकीच्या मार्गाने जाऊ लागला तर त्याला ताबडतोब त्रास होऊ लागतो व वातावरणातील चांगल्या शक्ती त्याला मार्गावर आणण्याचा प्रयत्न करतात. योग्य वेळी जर तो मार्गावर आला नाही तर तामसिक शक्तींचे त्रास सुरू होतात. आपण सदैव सुखी असावे, दु:खी कधीच असू नये असे माणसाला वाटते. परंतु परमानंदमय अशा ईश्वराची भक्ती तो करत नाही त्यामुळे मन दुर्बल होते.

वातावरणातील शक्ती त्याच्या कर्मानुसार जेव्हा त्याला सतावू लागतात तेव्हा ईश्वरभक्ती करण्याची त्याला बुद्धी होते.

ईश्वराची भक्ती करणाऱ्या सज्जनांनाही पुष्कळवेळा वातावरणातील शक्ती त्रास देत असतात. असे घडण्याची अनेक कारणे असू शकतात यातील काही कारणे पुढील प्रमाणे –

१) एखाद्या सद्भक्ताला लोकांनी आपल्याला खूप मान द्यावा असे वाटत असते. त्याच्यातील ही प्रवृत्ती त्याच्या आत्म्याच्या उन्नतीच्या आड येत असते. यामुळे वातावरणातील शक्ती त्याला त्रास देऊ लागतात. बराच त्रास भोगल्यानंतर त्याला स्वत:ची लायकी कळून येते व त्याच्यातील मोठेपणा मिळविण्याची प्रवृत्ती निघून जाते. पुष्कळवेळा असेही आढळून येते की लोकांनी आपल्याला मान द्यावा या खतरनाक प्रवृत्तीमुळे चांगल्या चांगल्या सद्भक्तांची अधोगती झालेली आहे. एकदा का अधोगती झाली की मग पुन्हा उर्ध्वगतीचा मार्ग मिळण्यास हजारो वर्षांचा कालावधी जातो.

मी एका अशा सद्भक्ताला पाहिलेला आहे की लोकांनी आपल्याला मान द्यावा या एका प्रवृत्तीमुळे त्याची प्रचंड प्रमाणात अधोगती झाली. तुझ्यातील ही प्रवृत्ती तुला अधोगतीला नेईल, असे अनेक वेळा सांगूनही त्याने ऐकले नाही. उलट असे सांगितल्याने त्याच्यातील अहंकार दुखावला गेला व त्याने माझीच निंदा सुरू केली. खरे सत्पुरुष हे सर्व प्रवृत्तींच्या पलीकडे गेलेले असतात. त्यांना निंदा–स्तुतीचे काहीही वाटत नाही. ते तोंड

उघडतात दुसऱ्यांचे कल्याण व्हावे म्हणून. ते लिहितात दुसऱ्याचे कल्याण व्हावे म्हणून. या मी शिकविलेल्या गोष्टी तो पूर्ण विसरून गेला व लोकांनी आपल्याला मान द्यावा म्हणून त्याने चक्क भोंदूगिरी सुरु केली. या सर्व गोष्टींचे दुष्परिणाम काय होतील ते फक्त ईश्वरालाच ठाऊक ! मला फक्त एवढेच म्हणायचे आहे की, ''मला लोकांनी मोठेपणा द्यावा !'' या प्रवृत्तीनेसुद्धा आध्यात्मिक नुकसान होऊ शकते. यावरून सद्‍भक्तांनासुद्धा वातावरणातील शक्ती का सतावतात याचे कारण लक्षात येते.

२) घराण्यातील मृतात्म्यांना जर सद्‍गती प्राप्त झाली नसेल तर वातावरणातील शक्ती त्रास देतात.

३) आपल्यामध्ये जर काही दूषित प्रवृत्ती असतील तरीही वातावरणातील चांगल्या शक्ती या दूषित प्रवृत्ती जाव्यात म्हणून त्रास देतात व दूषित प्रवृत्ती जाईपर्यंत त्रास होत राहतो.

४) काही लोक भक्तिमान असतात. परंतु अधिकार नसताना हे लोक इतरांना आध्यात्मिक मार्गदर्शन करू लागतात. पुष्कळवेळा वातावरणातील देव-देवतांना हे आवडत नाही. देवता नाराज झाल्याकारणाने अशा भक्तांची साथ देवता सोडून देतात. नंतर वाईट शक्तींचा अंमल अशा व्यक्तींच्या मेंदूवर चालतो व बुद्धी भ्रष्ट होते.

समाजातील बऱ्याचशा लोकांना अशा प्रकारची दुकानदारी करायची सवय असते. त्यामुळे त्यांचे प्रचंड आध्यात्मिक नुकसान होते. कालांतराने वातावरणातील दुष्ट शक्ती अशा लोकांना सतावू लागतात.

वातावरणातील शक्ती सज्जन सद्‌भक्तांना का त्रास देतात याचा विचार आपण येथे केलेला आहे. दुष्ट, दुर्जन, कपटी, कारस्थानी अशा लोकांचा विचार येथे केलेला नाही. कारण अशा लोकांना शिक्षा देणाऱ्या शक्ती राक्षसी असतात; त्यांचा विचार येथे नको !

एकदा एक व्यक्ती ज्योतिषाकडे गेली. ज्योतिषाने पत्रिका पाहून त्या व्यक्तीला सांगितले, ''एक वर्षापूर्वी तुम्ही घर बदलले आहे व आता तुम्ही ज्या घरात रहात आहात ते घर ही एक-दीड महिन्यात बदलून दुसरीकडे राहायला जाल !''

ज्योतिषाने सांगितलेले तंतोतंत बरोबर होते. या व्यक्तीने एक वर्षापूर्वीच भाड्याने घर घेतले होते व तो एक-दीड महिन्यात दुसरीकडे राहायला जाणार होता.

या घटनेवरून पुढील गोष्टी लक्षात येतात.

१) एखाद्या व्यक्तीने भाड्याच्या घरात किती दिवस राहायचे हे वातावरणातील शक्ती ठरवितात.

२) काही भाडोत्री २५-३० वर्षे एकाच भाड्याच्या घरात राहतात व आपल्या घरमालकाला सतावतात. हेही वातावरणातील शक्ती करतात.

एक घर मालक खूप दयाळू होता. त्याच्याकडे एक दिवस एक गृहस्थ आला व परिस्थितीने आपण किती हैराण झालेलो आहोत आपल्याला २-३ महिन्यांसाठी जागेची अत्यंत निकड आहे, असे सांगून जागा भाड्याने घेतली.

तद्नंतर वर्षानुवर्षे गेली. भाडोत्री काही गेला नाही. उलट घरमालकाला त्याने इतके हैराण केले की, घरमालकच घर सोडून कोठेतरी निघून जावे असा विचार करू लागला. घरभाडे देणे तर भाडोत्र्याने तिसऱ्या महिन्यातच बंद केले होते. या हैराण झालेल्या मालकाला एकाने काही दैवी उपाय करायला सांगितले. या दैवी उपायांनी वातावरणातील ज्या शक्ती घर मालकास भाडेकऱ्याच्या मार्फत त्रास देत होत्या त्या शांत झाल्या. भाडोत्र्याने थकलेले सर्व भाडे दिले, दिलेल्या त्रासाबद्दल माफी मागितली व घर सोडून निघून गेला.

एका घरामध्ये दुष्ट शक्तींचे खूप उपद्रव चालत. घरातील वस्तू इकडून तिकडे हवेत तरंगत जात, सुटकेस मधील कपड्यांचे तुकडे होत; असे अनेक उपद्रव घरात चालत. हा सर्व पिशाच्च शक्तींचा खेळ होता. त्या घराण्यातील एक मुलगी बसमधून

प्रवास करीत असताना तिचे लांबसडक केस अदृश्य शक्तींनी केव्हा कापले ते तिला कळलेच नाही. लांबसडक केसांच्या जुन्या वळणाच्या त्या मुलीला आपला अचानक बॉबकट झाल्याचे पाहून खूप दु:ख झाले.

कधी कधी वातावरणातील दुष्टशक्ती अशा प्रकारे उत्पात माजवितांनाही आढळून येतात.

एकदा एक व्यक्ती ज्योतिषाकडे गेली. ज्योतिष्याने पत्रिका पहाताच सांगितले की, ''तुम्हाला डायबेटिस (मधुमेह) आहे.'' चांगले ज्योतिषी अशा प्रकारे केवळ पत्रिकेवरून होणारे रोगही सांगू शकतात. नवग्रह, सत्तावीस नक्षत्र यापासून निर्माण होणाऱ्या शक्तींची शुभाशुभ फळे मानवाला भोगावी लागतात हे सर्वांना माहीत आहे.

प्रत्येक मानवाच्या पूर्वकर्मानुसार त्याच्या पाठीमागे चांगल्या वाईट शक्ती असतात व त्या त्याला नियंत्रित करीत असतात. त्यामुळेच जी पत्रिका पन्नास वर्षांपूवी बनवली गेली आहे ती पाहून साठाव्या वर्षी कुठला रोग होईल हे ज्योतिषी सांगू शकतो किंवा नुकत्याच जन्माला आलेल्या बालकाची पत्रिका पाहून या मुलाला कुठल्या वर्षी कुठला रोग होईल हे ज्योतिषी सांगू शकतात. मनुष्यच नव्हे तर पशू, पक्षी, प्राणी, वनस्पती यांच्या मागेही चांगल्या-वाईट शक्ती असतात.

स्थूल शक्ती

एकदा एका माणसाने एक हॉटेल टाकले. काही केल्या ते हॉटेल चालेना. शेवटी त्याने एका जाणकार माणसाला याचे कारण विचारले तेव्हा तो जाणकार माणूस म्हणाला –

‘‘तुझ्या हॉटेल समोर उजव्या बाजूला जे झाड आहे त्या झाडामध्ये काही शक्ती निवास करून रहात आहेत. त्या शक्तींना तृप्त केल्याखेरीज तुझे हॉटेल चालणार नाही.’’ असे म्हणून त्या शक्तींना तृप्त करण्याचा मार्ग त्यांनी सांगितला. तद्नंतर त्या गृहस्थाचे हॉटेल चांगले चालू लागले.

यावरून एक गोष्ट सिद्ध होते की, कुठलाही व्यवसाय जर चांगला चालत असेल तर त्याला ईश्वरीकृपा असे मानून आपण ईश्वराच्या नांवाने काहीतरी सेवा करणे अतिशय आवश्यक असते. परंतु मनुष्य ईश्वराला विसरतो. धंदा चांगला चालला की त्याचे श्रेय स्वत:कडे घेतो. एक दिवस पूर्वजन्मातील पुण्याई संपून जाते. धंदा चांगल्या प्रकारे चालविणाऱ्या शक्ती सोडून जातात व धंदा डबघाईला येतो.

रिद्धपूर नांवाच्या गावांत एक औदुंबराचे झाड असून या औदुंबराच्या झाडात काही चांगल्या शक्तींचा निवास आहे. या झाडातून बऱ्याच वेळा खडीसाखर, पेढे अशा वस्तू बाहेर पडतात. लोक या झाडाखाली झोपतात. त्यांना स्वप्नामध्ये त्यांच्या समस्यांचे

उत्तर मिळते. अर्थात या सर्व गोष्टी २५–३० वर्षांपूर्वीच्या आहेत. सध्या परिस्थिती काय आहे हे माहीत नाही.

मुक्तागिरी नांवाच्या स्थानामध्ये सद्भक्तांवरती आकाशातून चंदनाचा वर्षाव होतो. तामिळनाडू व केरळ यांच्या सीमेवर असणाऱ्या कुटरालम् पापनाशम् नांवाच्या स्थानात सद्भक्तांवरती चंदनाचा वर्षाव होतो. कुटरालम् पापनाशम् या स्थानापासून ५–१० कि. मी. अंतरावर एक मायाशक्तीचे स्थान असून येथील जत्रेच्या दिवशी हजारो लोक धगधगत्या निखाऱ्यावरून चालत जातात परंतु त्यांना काहीही होत नाही. अगदी सिन्थेटिक साड्या नेसलेल्या स्त्रियांनाही आगीची झळ पोहोचत नाही.

वणी (नाशिक) येथील सप्तश्रृंग गडावरील देवी खूप जागृत असून कोणीही या देवीला आपली कुलदेवता अथवा आराध्यदेवता मानले तरी चालते. या देवीची आराधना करणाऱ्यांना, भक्ती करणाऱ्यांना चांगले अनुभव येतात. सप्तश्रृंग गडावर खूप दैवी शक्ती आहे.

औदुंबर, नरसोबावाडी, गाणगापूर व अक्कलकोट या ठिकाणी अतिशय दिव्य शक्ती असून येथील दिव्य शक्ती भक्तांच्या मनोकामना पूर्ण करतात. शेगांव व शिर्डी येथेही खूप चांगल्या शक्ती आहेत.

काही काही ठिकाणी पाण्यामध्येही दिव्य शक्ती असतात. हिमालयातील कुशली येथे एक तलाव असून या तलावातही काही दिव्य शक्ती आहेत. काश्मीरमध्ये खीर भवानी येथेही एक नैसर्गिक तलाव असून या तलावाचे पाणी अधून-मधून रंग बदलते. या रंगावरून भावी काळ कसा असेल याचे अनुमान काश्मिरी पंडित करतात.

तिबेट मध्येही असंख्य तलाव असे आहेत की, ज्यामध्ये भविष्यकालीन दृश्ये दिसतात. तिबेटी लामा तलावात पाहून भविष्ये वर्तवितात.

वातावरणामध्ये अशा प्रकारे विविध प्रकारच्या शक्ती भरलेल्या असतात व त्या मानवी जीवनावर परिणाम करत असतात.

वस्तू शक्ती

एक मनुष्य गाडी चालवत होता. काही कारणाने त्याने ब्रेकवर पाय ठेवण्याचा प्रयत्न केला परंतु ब्रेकचे पॅडल त्याला सापडेना. त्याच्या सुदैवाने रस्ता मोकळा होता. त्याने रस्त्याच्या मोकळ्या भागात गाडी घेतली व ताबडतोब त्याने दत्ताचे नामस्मरण करण्यास सुरुवात केली. ताबडतोब त्याला ब्रेकचे पॅडल सापडले व नंतर त्याने गाडी उभी केली व असे का घडले याचा विचार करू लागला. या व्यक्तीला अनेक वर्षांचा ड्रायव्हींगचा अनुभव होता. तरीही असे का घडावे हे त्याला कळेना. अचानक त्याच्या

लक्षात आले, त्याच्या खिशात शनीचा खडा होता. त्याने तो शनीचा खडा काढून डॅशबोर्डमध्ये ठेवला व गाडी चालवायला सुरुवात केली. नंतर त्याला गाडी चालविताना काहीही त्रास झाला नाही.

या घटनेचा अर्थ असा होतो की, शनीच्या खड्याची स्पंदने व या व्यक्तीची स्पंदने एकमेकांशी जुळत नव्हती. शनीच्या खड्याचा स्पर्श होताच त्याचा मेंदू काम करेनासा झाला.

काही काही लोकांना शनीचा खडा इतका लाभतो की, त्या खड्यामुळे त्यांना अमाप संपत्ती मिळते व आध्यात्मात प्रगतीही होते.

शनीचाच आणखी एक खडा असतो. त्याला ॲमेथिस्ट म्हणतात. या खड्यामध्ये आध्यात्मिक प्रगती करून देणारी स्पंदने असतात असे म्हटले जाते. चांदीच्या अंगठीमध्ये हा खडा बसवून शनीच्या बोटात घालतात. अशा प्रकारे ग्रहांच्या खड्यांची स्पंदने मानवी जीवनावर परिणाम करतात. त्याचे शुभ परिणाम व्हायचे असतील तर एखाद्या चांगल्या ज्योतिषाला विचारूनच हे खडे घ्यावे लागतात. ज्यांची आध्यात्मात थोडीफार प्रगती झालेली असते, अशा लोकांवर ग्रहांच्या खड्यांचा चांगला अथवा वाईट परिणाम होत नाही. ईश्वराची कृपा अशा लोकांचे जीवन घडवीत

असते. काही लोकांना प्राचीन वस्तू खरेदी करण्याची आवड असते. परंतु प्राचीन वस्तूंमध्ये दुष्टशक्ती असण्याची दाट शक्यता असते. ज्यांनी ज्यांनी प्राचीन वस्तू खरेदी केल्या त्यांना त्यांना खूप वाईट अनुभव आले.

प्राचीन वस्तूंमधील दुष्ट स्पंदने इतकी तीव्र असतात की ती माणसांची बुद्धी भ्रष्ट करतात. किंबहुना या वस्तूंमध्ये असणाऱ्या शक्ती माणसाच्या बुद्धीवर ताबा मिळवितात, त्याला सतत दारू, सिगरेट व दुष्टशक्ती असणारी माणसे यांच्या सहवासात ठेवतात व बऱ्याच वेळा आत्महत्या करण्यास भाग पाडतात. आत्महत्या केल्यानंतर अशा व्यक्तींचा आत्मा दुष्टशक्तींचा गुलाम बनतो. प्रत्येक माणसाने प्रामुख्याने सर्व प्रकारच्या अमली पदार्थांपासून दूर राहिले पाहिजे. कारण अमली पदार्थांमधून दुष्ट स्पंदने व दुष्टशक्ती आपल्या शरीरात प्रवेश करतात.

काही साधू पिशाच्च शक्तींना वश करण्यासाठी दारू, तंबाखू, चरस, गांजा इत्यादी गोष्टींचे सेवन करतात. वातावरणामध्ये असंख्य अतृप्त पिशाच्चे फिरत असतात. त्यांना दारू, तंबाखू इत्यादी अमली पदार्थ सेवनाची खूप इच्छा होत असते. त्यांना या वस्तू परलोकात मिळत नाहीत. म्हणून त्यांना अतिशय यातना होत असतात, ते तडफडत असतात. असे आत्मे गांजा, दारू, तंबाखू इत्यादी सेवन करणाऱ्या व्यक्तीला अथवा साधूला

पकडतात व त्या व्यक्तीच्याद्वारे अथवा साधूच्याद्वारे आपल्या वासना तृप्त करतात. दारू पिणाऱ्या अथवा गांजा पिणाऱ्या व्यक्तीला अथवा साधूला हे कधीच कळत नाही. कालांतराने अशा व्यक्ती मरण पावतात व गांजा व दारूसाठी तडफडू लागतात.

अशा प्रकारे प्रत्येक वस्तूमध्ये चांगली अथवा वाईट स्पंदने असतात व ती मानवी जीवनावर परिणाम करत असतात. काही वस्तू अशा असतात की त्यांना खूप पवित्र मानले जाते.

उदाहरणार्थ : शंख, तुळशी व रुद्राक्ष.

रुद्राक्ष शरीरातील रुधिराभिसरण नियंत्रित करतात. रुद्राक्ष धारण करणाऱ्यांना लो ब्लडप्रेशर किंवा हाय ब्लडप्रेशरचा सहसा त्रास होत नाही. हार्ट अटॅकही येत नाही. दुर्दैवाने हल्ली खरे रुद्राक्ष मिळत नाहीत. बाजारामध्ये जे रुद्राक्ष मिळतात ते नकली असतात.

रुद्राक्ष खरा आहे की खोटा ही ओळखण्याची रीत...

दोन तांब्याच्या पत्र्याचे तुकडे घ्यावेत. त्याच्यामध्ये रुद्राक्ष ठेवावा. रुद्राक्ष खरा असेल तर गरगर फिरू लागतो.

तुळशीच्या माळेने शरीरामध्ये शीतलता निर्माण होते. परंतु आजकाल ज्या तुळशीच्या माळा बाजारात मिळतात त्या साध्या लाकडापासून बनविलेल्या असतात. खरी तुळशीची माळ कोठेच

मिळत नाही.

घरात शंख ठेवणे अतिशय चांगले असते. शंख घरामध्ये पाण्यात ठेवावा. अधून-मधून ते पाणी घरात शिंपडावे. याने घरातील स्पंदने शुद्ध राहण्यास मदत होते. स्वच्छ पाण्यामध्ये शंख ठेवून चोवीस तासानंतर त्या पाण्याने डोळे धुतल्यास डोळ्याचे विकार होत नाहीत.

मोराच्या पिसांमध्येसुद्धा खूप चांगली स्पंदने असतात. मोरपिसांचा पंखा घरात अवश्य ठेवावा. त्यामुळे घरातील वातावरण शुद्ध राहण्यास मदत होते.

नारळामध्ये किती दैवी शक्ती असतात याविषयी मी **मानवी जीवनातील गूढ रहस्ये भाग ३** मध्ये लिहिलेले आहेच. येथे फक्त एवढेच सांगत आहे की घरामध्ये कलश अवश्य ठेवावा (तांब्याच्या तांब्यामध्ये पाणी भरून त्यावर नारळ ठेवणे याला कलश म्हणतात.) आपल्या देवघरामध्ये कलश ठेवून त्या कलशाची दररोज पूजा करावी. कलशातील पाणी दररोज बदलावे. पाणी लाल रंगाचे होत असल्यास कलशावरील नारळ वाहत्या पाण्यात सोडून द्यावा व दुसरा ठेवावा. अशा प्रकारे कलश पूजा केल्याने घरातील दुष्टशक्ती नष्ट होण्यास मदत होते व घरात चांगल्या शक्तींचा प्रवेश होण्यासही मदत होते. घरात दररोज सकाळ संध्याकाळ देवासमोर तूपाचा दिवा जरूर लावावा

असे केल्याने घरातील वातावरण पवित्र होते. अगरबत्ती घरातील सर्व खोल्यांत फिरवून नंतर देवाजवळ लावावी. घरातील वातावरण शुद्ध होण्यास याने मदत होते.

पाचू या रत्नातही दिव्य स्पंदने असतात. हे रत्न पाण्यात ठेवून दोन तासानंतर ते पाणी प्यायले असता उदर विकार होत नाहीत. हे रत्न धारण केल्याचे अनेक फायदे आहेत. परंतु सगळेच लोक हे रत्न धारण करू शकत नाहीत. अयोग्य व्यक्तीच्या हातातून हे रत्न गळून पडते.

ग्रहमानाचे दुष्परिणाम टाळण्यासाठी सोने, चांदी व तांबे या तीन धातूंच्या मिश्रणाने बनविलेली अंगठी अथवा कडे वापरतात. त्याने ग्रहांचे दुष्परिणाम टाळता येतात. एखाद्या जाणकार व्यक्तीकडून याची माहिती घेऊन असे कडे बनविले जाते व त्यावर विशिष्ट मंत्राचा जप करून ते धारण केले जाते.

हे सर्व विश्व शक्तीमय आहे. या विश्वात राहणारे सर्व जीव शक्तीच्या हातातील कळसूत्री बाहुली आहेत. अनादिकालापासून विश्वंभराची ही विश्वरुपी लीला चालू असून ती पुढे अनंतकाळ चालत राहणार आहे.

❍❍❍

(९) ब्रह्मशक्ती - मायाशक्ती

अनादिकालापासून विश्वामध्ये दोन प्रकारच्या शक्ती कार्य करत आहेत. एक ब्रह्मशक्ती व दुसरी मायाशक्ती. खूप कमी लोक ब्रह्मशक्तीची साधना करतात. बहुतेक लोक कुठल्याना कुठल्याप्रकारे मायाशक्तीची साधना करत असतात. म्हणून येथे आपण प्रथम मायाशक्तीचा परिचय करून घेऊ व नंतर आपण ब्रह्मशक्तीचा परिचय करून घेऊ.

मायाशक्ती

रस्त्यावर उभे राहून एक जादूगार जादूचे प्रयोग दाखवित असतो. घोड्याच्या गुदद्वारातून एक मनुष्य आत शिरतो व तोंडाने बाहेर पडतो. जादूगार पत्ते पिसतो व पत्त्याची एक रांग तयार झालेली दिसते. पोत्यामध्ये अथवा पेटीमध्ये जादूगार बंद होतो. हे पोते अथवा पेटी पाण्यात बुडविली जाते. दहा-वीस मिनिटात

जादूगार दुसरीकडे प्रगट होतो, पोते किंवा पेटी रिकामी असते.

रिकाम्या कळशीतून जादूगार पाण्याची धार जमिनीवर अथवा एखाद्या पिंपात ओततो, असे बराच वेळा करत राहतो. पिंप असेल व जादूगार पिंपात पाणी ओतत असेल तर पिंप भरून वाहू लागते व जमिनीवर ओतत असेल तर जमिनीवर पाण्याचा प्रवाह तयार होतो.

हवेतून विविध पदार्थ विभूति, कबूतर अथवा पक्षी जादूगार निर्माण करतो. हाताच्या बोटावर अग्निच्या ज्योति निर्माण करून दाखवितो. स्वतःच्या अंगावरील कपड्याला पाच-सहा ठिकाणी आगीच्या ज्योति निर्माण करून दाखवितो व त्याने कपडे जळून जात आहेत हेही दाखवितो. कपडे जळाल्याचा वासही येतो.

एका मुलीला एका उभ्या खोक्यात बंद केले जाते. तिचे हात, पाय, मान त्या खोक्याला असलेल्या भोकातून दिसत असतात. जादूगार मुलीचे डोके गरगर फिरवून दाखवितो व डोके पायाच्या जागी आणून दाखवितो व पाय डोक्याच्या जागी नेतो. याशिवाय मानेपासूनचा भाग एका जागी, धड एका जागी व पाय एका जागी असे तीन ठिकाणी करतो व पुन्हा ते सर्व एकत्र करतो व मुलगी सुखरूप जिवंत खोक्यातून बाहेर येते. तिला काहीही इजा झालेली नसते.

एक जाडजूड दोर जादूगार हवेत भिरकावतो. तो दोर एखाद्या काठीप्रमाणे सरळ उभा राहतो. सगळे लोक आश्चर्यचकीत होऊन पहात राहतात. एवढ्यात पंजाबी ड्रेस घातलेली एक मुलगी तेथे येते. ती तो दोर हातात धरते व हलविण्याचा प्रयत्न करते. दोर एखाद्या लोखंडी खांबाप्रमाणे मजबूत व घट्ट झालेला असतो. तो जराही हलत नाही. माडाच्या झाडावर चढावे त्याप्रमाणे ती त्या दोरावर चढू लागते.

दोरावर चढणाऱ्या मुलीकडे रस्त्यावरील लोक आश्चर्याने पहात असतात. तसेच आजुबाजूच्या अनेक मजली इमारतीतील लोकही आपल्या गॅलरीतून तिच्याकडे पहात असतात. दोरावर चढता चढता ती मुलगी गॅलरीत उभ्या असलेल्या अनेक लोकांबरोबर हस्तांदोलन करते. इतकेच नव्हे तर यातील काही स्त्री-पुरुष तिला काही वस्तू भेट म्हणून देतात. बिस्कीटे वगैरे ती घेते. खायला देतात ते ती खाते. अशा प्रकारे दोरावर चढत ती दोराच्या शेवटच्या टोकापर्यंत जाते. सगळे लोक कुतुहलाने पहात असतात. ती मुलगी सर्वांच्या डोळ्यादेखत अदृश्य होते.

थोड्या वेळाने आकाशातून मुलीचे हात-पाय खाली पडतात. खांद्यापासून हात कापलेले असतात व मांड्यांपासून पाय कापलेले असतात. लोकांना हे पाहून खूप मोठा धक्का बसतो. इतक्यात मुलीचे डोके खाली पडते व त्या पाठोपाठ मुलीचे धड म्हणजे

मानेपासून कमरेपर्यंतचा भाग खाली पडतो.

मुलीच्या देहाचे अवयव जमिनीवर पडलेले असतात. जादूगार दु:ख झाल्याचे नाटक करतो व आपल्या जवळील एका पेटीमध्ये ते सर्व अवयव भरतो.

जादूगार लोकांना काहीतरी सांगत असतो व सांगता सांगता खांबाप्रमाणे उभा केलेला दोर तो गुंडाळायला सुरुवात करतो व इतक्यात पेटीचे झाकण उघडले जाते व मुलगी सुखरूप बाहेर येते.

जादूगाराच्या तंबूमध्ये एक टेबल ठेवलेले असते. टेबलावर एका मुलाचे डोके ठेवलेले असते. मान टेबलाला चिकटलेली असते व मानेच्या खालचा भाग दिसत नसतो. प्रेक्षकांबरोबर तो मुलगा बोलत असतो. त्याच्या मानेखालचा भाग कसा अदृश्य झाला याचे आश्चर्य प्रेक्षकांना वाटत असते. तेथे जवळच एक नळ टांगलेला असतो व त्या नळातून सतत पाणी खाली ठेवलेल्या बादलीत पडत असते व बादली भरून वाहत असते. नळाला पाण्याची पाईपलाईन जोडलेली नसते. पाणी कोठून येते व कसे येते हे समजत नाही.

एका मुलीच्या मानेखालचा भाग सर्पाचा असतो व मानेवरचा भाग मुलीचा असतो. ती मुलगी आरामात आपल्या बरोबर बोलत राहते.

प्रेक्षकांपैकी एका माणसाच्या हातात जादूगार एक किलवरचा एक्का व एक बदामचा एक्का देतो. आपल्या दोन्ही हातांच्यामध्ये ते पत्ते धरण्यास त्या प्रेक्षकाला सांगतो. जादुगार प्रेक्षकाच्या हातावर फुंकर मारतो व पत्ते सगळ्यांना दाखविण्यास सांगतो. प्रेक्षक जेव्हा पत्ते उघडून सर्वांना दाखवितो तेव्हा दोन एक्क्यांऐवजी दोन राजे सर्वांना दिसतात.

वाचकांच्या लक्षात आले असेलच की हे सगळे **नजरबंदीचे** खेळ आहेत. माया शक्तीच्या साधनेच्या अगदी प्राथमिक अवस्थेत म्हणजे पहिल्या इयत्तेत ही सर्व जादूची विद्या साधक शिकतात. एखादा साधक ही जादूची विद्या शिकत असताना त्याचा मृत्यू झाला तर पुढील जन्मात गतजन्मात शिकलेली जादूची विद्या त्याला आपोआप येऊ लागते. यामुळेच काही लोकांना अगदी तरूण वयात जादूविद्या साध्य होते. याचे कारण पूर्वजन्मात केलेली साधना हेच होय !

माया शक्तीचा हा नजरबंदीचा खेळ असतो. हा नजरबंदीचा खेळ खेळणाऱ्याला शांती, समाधान, आनंद प्राप्त होत नाही, तसेच हा खेळ पाहणाऱ्यालाही शांती, समाधान, आनंद प्राप्त होत नाही. वातावरणातील एखादे भूत, पिशाच्च (spirit) साध्य झाले की अशा प्रकारचे चमत्कार करता येतात.

काही साधू अशाच प्रकारचे चमत्कार करून प्रसिद्धी

मिळवितात. शरीराचे तुकडे तुकडे करून दाखविणे, पोटातील आतडी बाहेर काढून दाखविणे, डोळा काढून तळहातावर घेऊन दाखविणे. अशा प्रकारचे असंख्य चमत्कार या माया शक्तीच्या आधाराने करता येतात.

कर्णपिशाच्च विद्येने कुणाचाही संपूर्ण भूतकाळ सांगता येतो. तसेच नजीकच्या काळातील भविष्यही सांगता येते. आता या क्षणाला हजारो मैल दूर काय चालले आहे हेही सांगता येते. परंतु असे साधक मनाने अशांत असतात, तडफडत असतात. वृद्धापकाळामध्ये सगळी भूते त्यांच्या मानगुटीवर बसतात व त्यांचा विविध प्रकारे छळ करतात. वृद्धापकाळात त्यांच्या तोंडावर त्यांचा कंट्रोल रहात नाही. माणूस समोर दिसला की त्यांचे तोंड आपोआपच त्या माणसाचा भूतकाळ बोलायला सुरुवात करते. साधकाची इच्छा नसतानाही तोंड बोलतच असते.

मायाशक्तीचे साधक भूत-पिशाच्च, यक्ष-यक्षिणी, क्षूद्रशक्ती यांच्या साधना करतात. यामुळे ते जिवंतपणीच पिशाच्च झालेले असतात. वेताळसिद्धी, यक्षसिद्धी, भैरवसिद्धी अशा सिद्धी प्राप्त करणारे साधक सामान्य माणसांपासून सत्ताधिशापर्यंत आपली हुकमत गाजवितात. लाखो लोक यांच्या भजनी लागलेले असतात. यांच्या चमत्कारांच्या चर्चा जिकडे-तिकडे होत असतात. परंतु यांच्या मनातील स्वार्थ व लोभ नष्ट झालेला नसतो. यांच्या

मनाला शांती प्राप्त झालेली नसते. बेचैनी यांना सतत सतावत असते. वृद्धापकाळात हव्यास वाढतच जातो. हजारो लोकांचे पुण्य व तेज असे साधक खेचून घेतात. अशा साधकांच्या सहवासात राहणारे जिवंतपणीच पिशाच्च होतात. स्वार्थ, लोभ इत्यादी दुष्ट प्रवृत्तींनी त्यांची मने भरून जातात. पैसा, सत्ता, प्रसिद्धी हेच त्यांच्या जीवनाचे ध्येय असते व त्याच्या पाठीमागे ते सतत लागलेले असतात.

अशा साधकांच्या कानात पुष्कळवेळा मायाशक्ती भविष्यातील घटना सांगते. त्यामुळे लोकांचा यांच्यावर विश्वास बसतो. विविध प्रकारचे चमत्कार मायाशक्ती करून दाखवते. त्यामुळे लोक यांच्याकडे आकर्षिले जातात. त्यामुळे अशा साधकांच्या भोवती नेहमी लोकांचा गराडा असतो.

मायाशक्ती प्राप्त करणे सोपे असते. काही प्राण्यांची हाडे जवळ बाळगली की मायाशक्तीचे चमत्कार करता येतात. परंतु असे साधक मृत्यूनंतर हजारो वर्षे अंध:कारमय अशा यातना लोकांत तडफडत राहतात.

चमत्कार करण्याचा मोह प्रत्येकालाच होत असतो. त्यामुळे साधक मायाशक्तीची साधना करू लागतात. काही साधक सुरुवातीला मायाशक्तीची साधना करतात. नंतर त्यांच्या लक्षात येते की हा मार्ग चुकीचा आहे. आपण चुकीच्या मार्गाला लागलो

हे लक्षात येताच ते मायाशक्तीची साधना सोडून देतात व ब्रह्मशक्तीची कास धरतात. अर्थात हे फार थोड्या लोकांना जमते. इतर सर्वांना मायाशक्ती त्यांच्या भक्तांसहित हजारो वर्षे जन्म-मरणाच्या चक्रात फिरवत राहते.

एकदा एक साधू सुमारे दोनशे लोकांसमोर अदृश्य झाला. लोकांना आश्चर्य वाटले. आपले महाराज कुठे गेले म्हणून ते आपसात चर्चा करत होते. दोनशे लोकांसमोर अदृश्य होणारा साधू ईश्वरच असला पाहिजे. अशा त्यांच्या चर्चा चालू होत्या. इतक्यात तेथे एक वाटसरू आला. त्या वाटसरूने गर्दी पाहून काय झाले? म्हणून विचारले. सर्व लोकांनी त्याला सांगितले, आमचे महाराज साक्षात् ईश्वर आहेत. सगळ्यांच्या डोळ्यादेखत ते आता अदृश्य झाले. कुठे गेले माहीत नाही. तेव्हा तो वाटसरू म्हणाला,

''ते काय ! तुमचे महाराज तर तेथेच बसलेले आहेत !''

त्या नवीन आलेल्या वाटसरूला तो साधू दिसत होता पण तेथे उपस्थित असणाऱ्यांना तो साधू दिसत नव्हता. कारण प्रयोग पाहण्यासाठी उपस्थित असलेल्या सर्व लोकांची नजरबंदी त्या साधूने केलेली होती व नवीन आलेल्या वाटसरूची नजरबंदी केली गेलेली नव्हती. त्यामुळे त्या वाटसरूला तो साधू दिसत

होता व इतरांना तो साधू दिसत नव्हता.

काही साधक या साधूपेक्षा हुशार असतात. ते क्षेत्रिय नजरबंदी करतात. त्यामुळे त्या परिसरात येणाऱ्या प्रत्येकाला तेच दृश्य दिसते, ज्याची संकल्पना त्या साधूने केलेली असते.

काही साधू हजारो लोकांच्या डोळ्यांदेखत समुद्रात प्रवेश करतात व तीन महिन्यांनी समुद्राच्या पाण्यातून बाहेर येतात. लोकांना आश्चर्य वाटते. परंतु हा सगळा नजरबंदीचा खेळ असतो.

काही साधू खड्डा खणून त्यामध्ये समाधी लावून बसतात. खड्डा वरून बंद करण्यात येतो. चाळीस दिवसांनंतर किंवा तीन महिन्यांनंतर खड्ड्याचे झाकण काढण्यात येते. इतके दिवस साधू समाधी लावून त्या खड्ड्यात बसले म्हणून त्यांची वाहवा होते, कीर्ती होते, प्रसिद्धी होते. हजारो लोक त्यांना मान देऊ लागतात परंतु वस्तुत: ही शुद्ध फसवणूक असते. हा मायाशक्तीचा खेळ असतो, नजरबंदीचा खेळ असतो.

मायाशक्तीची साधना करता करता साधकांना काही असेही आत्मे भेटतात की ज्यांना यातना मुक्तीसाठी काही पुण्यकर्म, काही परोपकार करायचा असतो. असे आत्मे साधकाच्या मार्फत काही परोपकाराची कार्ये करतात. त्यामुळे काडीचेही ज्ञान नसलेल्या साधकाला खूप मान सन्मान मिळू लागतो. काही साधक तर अशा पिशाच्च सिद्धीने धंदा सुरू करतात.

एकंदरीत मायाशक्तीचा खेळ कसा चालतो हे आपण थोडक्यात पाहिले. या मायाशक्ती तीन ते सात दिवसांत प्राप्त होतात. प्राण्यांची हाडे, पक्ष्यांची हाडे, माणसांची हाडे यांच्या आधाराने मायाशक्तीच्या साधना करण्यात येतात. काही साधक तर मायाशक्तीच्या साधनेला आपले जीवन वाहतात. अनेक प्राण्यांची व माणसांची मुंडकी जमिनीत पुरून ते मायाशक्तीची साधना करतात. अनेक प्रकारचे चमत्कार करणाऱ्या विद्या साध्य करतात. लाखो लोकांना ते आपल्या तालावर नाचवतात. त्यांच्यावर कोणीही टीका करू शकत नाही. परंतु अशा साधकांच्या मनाला शांती नसते. असे साधू धूर्त, कपटी व स्वार्थी असतात. समाजाच्या पुण्याईवर ते जगतात व मृत्यूनंतर हजारो वर्षे पिशाच्च योनीत यातना भोगत राहतात. मायाशक्तीचे साधक आपल्या जवळील पिशाच्चशक्ती दुसऱ्यामध्ये ट्रान्स्फर करतात व त्याला सांगतात की तुझी कुंडलिनी मी जागृत केलेली आहे.

मायाशक्तीचे काही साधक तर आपल्या जवळील काही भूते (spirit) एखाद्या माणसाला देतात. या भूतांच्या आधारे काडीमात्र साधना न केलेला सामान्य मनुष्य अनेक चमत्कार करू शकतो. फोटोतून विभूति येणे, कागदाच्या फोटोतून तीर्थ प्रसाद येणे, आपण ठेवलेला नैवेद्य देवाने खाल्ला आहे, असा आभास निर्माण होणे, फोटोतून नोटांची बंडले बाहेर येणे, अशा प्रकारचे

कितीतरी चमत्कार मायाशक्तीचे साधक करू शकतात. परंतु हा सर्व क्षेत्रिय नजरबंदीचा खेळ असतो. यातून आध्यात्मिक उन्नती (spiritual progress) होत नाही.

हातातून तीर्थ, विभूति, लॉकेटस्, हळदकुंकू अशा वस्तू काढणारे कितीतरी लोक मी पाहिलेले आहेत. परंतु यांची आध्यात्मिक प्रगती मुळीच झालेली नव्हती. हे सगळे लोक पराकोटीचे अशांत असतात. आनंद व सद्गुण त्यांच्याजवळ उभेसुद्धा रहात नाहीत. साठ वर्षांहून अधिक वय झाले की सगळी भूते साधकाच्या मानगुटीवर बसतात व साधकाकडून विविध प्रकारची वाईट कर्मे करून घेतात. मृत्यूनंतर असे लोक पिशाच्च योनीत जातात.

मायाशक्तीचे काही साधक यक्ष–यक्षिणींच्या साधना करतात. या साधनेद्वारे अनेक चमत्कार करता येतात, सर्व जगाला उल्लू बनविता येते, चमत्कार करण्याची विद्या दुसऱ्याला देता येते पण मृत्यूनंतर अशा साधकांना झाडांमध्ये किंवा दगडांमध्ये राहावे लागते.

काही साधक पिशाच्च शक्तीच्या आधाराने एखादी वस्तू अधांतरी उचलून दाखवतात किंवा एखाद्या मुलीला अधांतरी ठेवतात किंवा स्वत: अधांतरी राहतात. हा प्रयोग दोन मार्गांनी करता येतो.

१) साधकाला वश असलेली भूते हा प्रयोग घडवून आणतात.

२) हा शुद्ध नजरबंदीचा खेळ असतो.

माया शक्तीच्या अंतर्गत असणारी भूते विविध प्रकारचे खेळ खेळतात.

१) माणसांच्या अंगात शिरून आपण देव आहोत असे लोकांना सांगतात व लोकांना मार्गदर्शन करतात.

२) लोकांचे भविष्य कथन करण्याचे काम करतात. पुष्कळवेळा यांनी सांगितलेली भविष्ये बरोबरही येतात. पुष्कळवेळा यांनी केलेले मार्गदर्शनही बरोबर असते. म्हणून लोक यांना मान देऊ लागतात. लोकांना वाटते येथे दैवीशक्ती आहे. परंतु अशा जागीही अतिशय खालच्या दर्जाची मायाशक्ती काम करत असते.

माझा एक भक्त एका मायाशक्तीवाल्याकडे प्रश्न विचारण्यासाठी गेला. त्या मायाशक्तीवाल्याने माझ्या भक्ताला सांगितले, तुझ्या गुरुने तुला इतके काही दिले आहे की जे कमविण्यासाठी तुला शेकडो वर्षे पुरली नसती.

माझ्या भक्ताने ही हकिगत मला सांगितली. मला वाटले हा कोणीतरी खूप मोठा साधक असला पाहिजे म्हणून मी त्याला

भेटायला गेलो. पाहतो तर त्याच्याकडे बरीच भूते होती. त्याच्याकडील पिशाच्च शक्तीमुळे मला इतका त्रास झाला की माझे शुद्धिकरण होण्यास सुमारे पंधरा दिवस लागले. देव-देवतांच्या नांवाने मायाशक्ती अशा प्रकारे खेळ खेळत असतात.

माझा आणखी एक भक्त एका साधूकडे गेला होता. त्या साधूने माझ्या भक्ताला विचारले...

''आपके स्वामीजी कहाँ है ?''

भक्त म्हणाला... ''मुझे मालूम नही ।''

''देखना चाहते हो ।'' त्या साधूने विचारले.

यावर माझ्या भक्ताला काय उत्तर द्यावे हे कळले नाही. इतक्यात त्या साधूने आपल्या उजव्या हाताचा पंजा पुढे केला व त्या पंजामध्ये माझ्या भक्ताला बघायला सांगितले.

माझ्या भक्ताने त्या साधूच्या पंजाकडे रोखून पाहिले. अचानक त्याला हाताच्या पंजामध्ये टी. व्ही. प्रमाणे दृश्य दिसू लागले.

''एक खळखळ वाहणारी नदी दिसली. नदीच्या किनाऱ्याला गुहा दिसली. गुहेमध्ये स्वामी दत्तावधूत ध्यान करत आहेत असे दिसले.''

माझ्या भक्ताला याचा अतिशय आनंद वाटला. परंतु हा मायाशक्तीचा चमत्कार होता. त्या साधूने मनामध्ये जे चित्र निर्माण

केले तेच चित्र माझ्या भक्ताला दिसले इतकेच. प्रत्यक्षामध्ये त्या काळात मी कुठल्याही नदीच्या किनाऱ्याला गुहेत नव्हतो. मायाशक्ती अशा प्रकारचे विविध खेळ दाखवत असते.

मला एक तांत्रिक भेटला होता. हा थिएटरमध्ये चाललेला सिनेमा स्वत:च्या घरातील भिंतीवर दाखवित असे. त्याच्याकडे कोण माणूस येत आहे त्याचे नांव, गांव व कशासाठी येत आहे हे सर्व त्याला अगोदर कळत असे. असाध्य रोगावरील औषध सुद्धा तो पिशाच्चांना विचारून सांगत असे परंतु हे सगळे मायाशक्तीचे खेळ होते. अशा लोकांच्या सहवासात राहिल्यानंतर भयंकर त्रास होतो. सूक्ष्मशरीर खूप अशुद्ध होते व ते शुद्ध करण्यासाठी खूप साधना करावी लागते. परंतु ज्ञान व अनुभव मिळण्यासाठी अशा प्रकारचे त्रास व कष्ट सहन करणे आवश्यक असते. एक साधक तर असा पाहिला की तो केवळ संकल्पाने काही सेकंदांमध्ये शेकडो लोकांना बेशुद्ध पाडत असे. लोकांना इलेक्ट्रिकचा शॉक लागल्यासारखे होई व लोक पटापट बेशुद्ध पडत. हाही मायाशक्तीचाच चमत्कार होता. आजकाल मायाशक्तीवाले अनेक साधू विश्व संमोहन (mass hypnotism) च्या सहाय्याने मायाशक्तीचे विविध खेळ दाखवित आहेत.

ईश्वराची भक्ती करणाऱ्या सद्भक्तांना ही मायाशक्ती सोडत नाही. ही मायाशक्ती कोणाच्याही अंगात संचाराच्या रूपाने आपले

खेळ दाखविते. भक्तांच्या अंगात संचार येऊ लागतात. मी देवी आहे, मी दुर्गा आहे, मी महालक्ष्मी आहे, मी दत्त आहे, मी नवनाथ आहे अशी विविध नांवे सांगून ही मायाशक्ती भक्तांची दिशाभूल करते व त्या ईश्वरभक्ताला गुरु मानणाऱ्या सर्व भक्तांची दिशाभूल करत राहते. इतकेच नव्हे तर ध्यान करणाऱ्या सद्भक्तांना ध्यानामध्ये विविध मायिक दृश्ये ही मायाशक्ती दाखविते.

मायाशक्ती म्हणजे अंध:कारमय शक्ती. हिची विविधरूपे आपण पाहिली परंतु हिचे आणखी एक भयंकर रूप आहे. या प्रकाराला आसुरी मायाशक्ती असे म्हणतात.

रावण, कुंभकर्ण, इंद्रजित अशा राक्षसांनी आसुरी मायाशक्तीची उपासना केली. आसुरी मायाशक्तीच्या उपासनेने प्रचंड सामर्थ्य प्राप्त होते, त्रिलोकावर सत्ता व पृथ्वीचे साम्राज्य प्राप्त होते, परंतु मन:शांती प्राप्त होत नाही.

आसुरी तपस्या करणारे तपस्वी मायाशक्तीच्या प्रभावाने पृथ्वीतलावरील सर्व मानव जातीला आपल्या मुठीत ठेवतात असे लोक त्यांच्या पुढील जन्मामध्ये धोकेबाज, लुटारू प्रवृत्तीचे, स्वार्थी, लोभी, दुष्ट राज्यकर्ते होतात, सत्ताधीश होतात. म्हणून म्हटले जाते...

तपा अंती राज्य । राज्या अंती नरकवास ।।

आसुरी शक्तीच्या प्रवाहाने असे लोक राज्यकर्ते होतात,

सत्ताधीश होतात, हजारोंना लुटतात, हजारोंचा छळ करतात व मृत्यूनंतर भयंकर अशा नरकवासामध्ये लाखो वर्षे यातना भोगत राहतात. प्रकाशाचा एक स्पार्कसुद्धा त्यांना लाखो वर्षे पाहायला मिळत नाही. जी स्थिती दुष्ट राज्यकर्त्यांच्या आत्म्याची होते तीच स्थिती अघोरी साधना करणाऱ्या साधूंची होते. फरक इतकाच अघोरी साधना करणारे साधू आपल्याबरोबर आपल्या हजारो भक्तांना अंध:कारमय लोकात घेऊन जातात. अशा प्रकारे मायाशक्ती विश्वाला प्रभावित करत असते. जगातील जवळजवळ सर्वच घटना मायाशक्तीच्या आधाराने‌च घडत असतात. क्वचित एखादा ब्रह्मशक्तीच्या आश्रयाने जगतो.

ब्रह्मशक्ती

ब्रह्मशक्ती म्हणजे तेजोमय, प्रकाशमय, परमानंदमय, ज्ञानमय, प्रेममय, करुणामय अशी शक्ती. आनंदाचे डोही आनंद तरंग असा परमानंदाचा समुद्र, परमज्ञानाचा समुद्र म्हणजे ब्रह्मशक्ती.

‘‘ईश्वर आपले ईश्वरपण विसरतो. तेव्हा जे उरते ते ब्रह्म !’’

‘‘मनुष्य आपले मनुष्यपण विसरतो तेव्हा जे उरते ते ब्रह्म !’’

अशा ब्रह्माची आराधना फक्त पराकोटीचे सज्जनच करू शकतात. पराकोटीची सज्जनता, दया, क्षमा, शांती, परोपकाराची वृत्ती, प्रेम, करुणा इत्यादी सद्‌गुण अंगी पूर्णपणे बाणल्याशिवाय

ब्रह्मशक्तीची उपासना करता येत नाही. दुसऱ्यांच्या अपराधांना जो क्षमा करतो व सतत परोपकार करत राहतो, जो फक्त इतरांचे भले करतो अशा व्यक्तीवर ब्रह्मशक्ती प्रसन्न होते.

परोपकार करणे व इतरांना आनंद देणे व कुणाचाही राग न करणे, ईर्षा, द्वेष, मत्सर न करणे, प्रेमाने वागणे याने ब्रह्मशक्ती प्राप्त होते.

अशा प्रकारे जो सज्जन आहे, जो सद्‌गुणी आहे, अशा व्यक्तीवर ब्रह्मशक्तीची कृपा होते व हळूहळू त्याला ईश्वरी ज्ञान होऊ लागते. परमानंद होऊ लागतो, मनाची एकाग्रता होऊ लागते, मन निर्विकल्प होऊ लागते, परब्रह्म व आपण एकच आहोत असा अनुभव येऊ लागतो, जीवन्मुक्त सिद्धावस्था प्राप्त होते. तो परमानंदाचा सागर बनतो. अशा संतांच्या दर्शनाने पाप, ताप, दैन्य दूर होतात. अशा सत्पुरुषांच्या सेवेने जन्मोजन्मींचे प्रारब्ध शुद्ध होते. देव-देवतासुद्धा अशा सत्पुरुषांचा आदर करतात. वातावरणातील असंख्य सज्जन आत्मे अशा सत्पुरुषांच्या सेवेला सदैव तत्पर असतात.

जसजसे मन निर्विचार व निर्विकल्प होऊ लागते, मनात उठणारे संकल्प, विकल्प बंद होऊ लागतात तसतसे आपण ब्रह्मशक्तीच्या जवळ जाऊ लागतो.

माणसाचे जन्मोजन्मींचे प्रारब्ध माणसाला ब्रह्मशक्तीच्या

जवळ जाऊ देत नाही. माया शक्ती विविध मार्गांने प्रत्येक जीवाला आपल्या अधीन ठेवण्याचा प्रयत्न करत असते. यामुळे माणसाला ब्रह्मशक्तीच्या प्रांतात प्रवेश करता येत नाही. साधी मोठेपणाची लालसा, मोठेपणाची आवड, पुढेपुढे करण्याची प्रवृत्ती, अशा छोट्या छोट्या वृत्तीसुद्धा ब्रह्मशक्तीच्या प्रांतात माणसाचा प्रवेश होऊ देत नाहीत. ब्रह्मशक्तीला दंभ चालत नाही. मन अतिशय सरळ असावे लागते व वृत्ती परोपकारी असावी लागते. अशा लोकांवर ब्रह्मशक्ती प्रसन्न होते.

अशा प्रकारे जे सद्गुणांनी मंडीत आहेत, परोपकारी आहेत, आपल्या प्रारब्धाच्या शुद्धीसाठी जे नि:स्वार्थ बुद्धीने सद्गुरुंची, ईश्वराची, मानवतेची सेवा करतात; अशा माणसांचा ब्रह्मशक्तीच्या प्रांतामध्ये प्रवेश होतो.

ब्रह्मशक्तीच्या प्रांतात प्रवेश झाल्यानंतर देव-देवतांची कृपा होऊ लागते. देव-देवतांची दर्शने होऊ लागतात. श्वास आज्ञाचक्रातून सहस्रारचक्राकडे जाऊ लागतो. ब्रह्मानंदाचा अनुभव येऊ लागतो. वातावरणातील देव-देवता ज्ञान देऊ लागतात. सुईच्या टोका एवढाही अहंकार शिल्लक राहत नाही. मन निरहंकारी बनते, आपण चराचरात भरून राहिलो आहोत असा अनुभव येऊ लागतो व लोकांनाही तसे अनुभव येऊ लागतात असा साधक ज्ञान व आनंद यांचा समुद्र बनतो. ब्रह्मशक्तीच्या प्रांताचे

इतर आणखी बरेच कप्पे आहेत परंतु ईश्वराच्या आज्ञेशिवाय ते उघड करून सांगणे योग्य होणार नाही.

परब्रह्म या अवस्थेपर्यंत पोहोचलेले नाहीत परंतु मायेच्या प्रांतातून सुटण्यासाठी परोपकार, प्रेम, दान व ईश्वरभक्ती अशा मार्गांनी ज्यांनी प्रामाणिकपणे प्रयत्न केलेले आहेत, अशा आत्म्यांना मृत्यूनंतर देवता लोकात स्थान प्राप्त होते व तेथेच त्यांची पुढील प्रगती करून घेण्यात येते. त्या देवतालोकाला स्वर्गलोक असेही म्हणतात. हा लोकही मनोहर व प्रकाशमय आहे. या लोकात राहणारे महात्मे सद्भक्तांना परब्रह्म प्राप्तीच्या मार्गाने पुढे पुढे नेत राहतात. पुष्कळवेळा या लोकातील महात्मे पृथ्वीतलावर जन्म घेऊन पृथ्वीवरील लोकांना आध्यात्मात प्रगती करण्यास मदत करतात.

लययोग

कुठल्याही एकाच मंत्राचे सतत तीन तास अनुसंधान ठेवणे जमू लागले की काही काळानंतर मनोलय होऊ लागतो. मात्र या तीन तासांमध्ये त्या मंत्राव्यतिरिक्त दुसरा विषय, दुसरा विचार, अन्य कसलीही आठवण अथवा कल्पना मनात येता कामा नये. यासाठी साधक सोपा मार्ग म्हणून ॐ, सोऽहम्, हंसा अशा मंत्रांनी लययोग किंवा मनोलय साधण्याचा प्रयत्न करतात. हे व्यवस्थितरित्या जमू लागले की मग सकाळी चार तास व

संध्याकाळी चार तास अशा प्रकारे मनोलयाची साधना करतात. ही साधना व्यवस्थितरित्या जमू लागली की **धारणा** म्हणजे एकाग्रतेची सिद्धी प्राप्त होते.

सतत चोवीस तास मन एकाग्र करणे जमू लागले की ध्यानसिद्धी प्राप्त होते.

सतत बारा दिवस अखंड ध्यान लागले की ध्यानाचे रूपांतर समाधिमध्ये होते.

मनाची एकाग्रता म्हणजे धारणा. ही धारणा जमू लागल्यानंतर अनेक प्रकारच्या सिद्धी प्राप्त करता येतात.

दुसऱ्याच्या चित्तावर आपले मन एकाग्र केले असता दुसऱ्याच्या मनातील विचार कळू लागतात.

आपल्या स्वत:च्या रूपावर मन एकाग्र केले असता योगी अदृश्य होतो. हत्ती सारख्या एखाद्या बलवान प्राण्यावर मन एकाग्र केले असता हत्ती सारखे बळ प्राप्त होते.

ध्यान करताना आपल्या हृदयामध्ये जे तेज दिसते त्या तेजावर धारणा केली असता, त्या तेजावर मनोलय साध्य केला असता दूरदर्शनसिद्धी प्राप्त होते.

भ्रूमध्याच्या ठिकाणी जी ज्योति दिसते त्या ज्योतिवर मन एकाग्र करून धारणा केली असता आकाशमार्गाने जाणाऱ्या

सिद्धांची दर्शने होतात. तसेच पर्वतामध्ये गुप्तरूपाने तपस्या करणाऱ्या ऋषींची दर्शने होतात.

सूर्यावर धारणा केली असता चतुर्दश भुवनांचे ज्ञान होते.

चंद्रावर धारणा केली असता नक्षत्रांच्या गतीचे ज्ञान होते व वनस्पतींचे ज्ञान होते.

एखाद्या ताऱ्यावर धारणा केली असता ग्रहगतींचे ज्ञान होते.

नाभीचक्रावर धारणा केली असता शरीर शास्त्राचे ज्ञान होते व मणिपूर चक्र जागृत होते.

कंठकूपावर धारणा केली असता आसन स्थिरता लाभते. म्हणजे आसन स्थिर होते, मनाची चंचलता नष्ट होते. अधिक प्रगती झाली असता ऐरावताचे दर्शन होते. विशुद्धचक्र जागृत होते. हृदयाच्या ठिकाणी धारणा केली असता अनाहत चक्र जागृत होऊन दशविध नाद ऐकू येतात.

चित्तावर धारणा केली असता परिचित्त ज्ञान होते. तसेच परकायासिद्धी प्राप्त होते.

आपल्या शरीराअंतर्गत जो पोकळ भाग आहे, या पोकळ भागाला आकाशतत्त्व म्हणतात. या आकाशतत्त्वावर धारणा केली असता आकाशगमन सिद्धी प्राप्त होते.

शरीरातील पंचमहाभूते यांच्यावर धारणा केली असता

पंचमहाभूतांवर विजय प्राप्त होतो.

धारणासिद्धी प्राप्त झाल्यानंतर अशा प्रकारच्या असंख्य सिद्धी प्राप्त होतात. याशिवाय साधक जितके सद्गुण अंगी बाणेल त्या सद्गुणांच्या वेगळ्या सिद्धी त्याला प्राप्त होत असतात.

करुणा व प्रेम हे दोन सद्गुण प्राप्त झाले असता साधकाला व्याघ्र, सर्प असे क्रूर जीव काहीही करत नाहीत. वाघ, सर्प व जंगलातील इतर प्राणीही योग्याला मदत करतात.

परोपकार, दया, क्षमा या तीन गुणांचा आश्रय केला असता योग्याला संपूर्ण पृथ्वीतलावर कुठल्याही गोष्टींची कधीही कमतरता पडत नाही. अदृश्यसृष्टीत राहणाऱ्या देवता अशा योग्याला मदत करण्याला तत्पर असतात.

कोणावरही मनात राग न धरणे म्हणजे **अक्रोध** या वृत्तीची जोपासना केली असता आपले हृदय आनंदाने भरून जाते.

अशा प्रकारे विविध सद्गुणांच्याही विविध सिद्धी असतात. ज्ञानयोगी विविध प्रकारच्या सिद्धी मिळविण्याच्या भानगडीत पडत नाहीत. त्या ऐवजी ते सद्गुणांची कास धरतात कारण सद्गुण अंगी बाणल्यानंतर परब्रह्म प्राप्ती सुलभ होते.

❍❍❍

(१०) रुद्रशक्ती व तिचे कार्य

भगवान् शंकराच्या क्रोधातून एकूण अकरा रुद्र निर्माण झाले. या रुद्रांचे मुख्य कार्य म्हणजे....

जेव्हा लोक अनीतीने वागू लागतात, बेताल वागू लागतात, मानवतेला विसरतात, जेव्हा लोक धर्म विसरतात, अशा वेळी समाजाला धडा शिकविण्यासाठी रुद्रशक्ती आपले कार्य करू लागतात.

जेव्हा राजे लोक उन्मत्त होतात, राज्यकर्ते जेव्हा प्रजेला लुटू लागतात, एखाद्या धर्मातील लोक आपलाच धर्म श्रेष्ठ असे समजून इतर धर्मांतील लोकांवर अन्याय करतात, एखाद्या जातीतील लोक इतर जातीतील लोकांवर अन्याय, अत्याचार करतात, जेव्हा चुकीच्या प्रथांनी समाज पोखरला जातो अशा वेळी सर्वांना शिक्षा करण्यासाठी म्हणून एकादश रुद्र आपले कार्य करू लागतात.

जेव्हा एक देश दुसऱ्या देशावर अनेक वर्षे अन्याय व अत्याचार करतो, जेव्हा बलवान दुर्बलांना पिळू लागतात, सरकारी अधिकारी जेव्हा लाच खाऊ लागतात, नेते, पुढारी जेव्हा समाजाला चुकीच्या दिशेने नेऊ लागतात, पुजारी व साधू जेव्हा भूत-पिशाच्चांच्या साधना करून समाजाला अंध:कारमय अशा लोकाकडे नेतात तेव्हा रुद्रशक्तीचा कोप होतो व समाजाला विविध प्रकारच्या शिक्षा भोगाव्या लागतात.

जेव्हा स्त्रियांच्या अधिकारांची पायमल्ली होते, स्त्रियांना मूलभूत अधिकारापासून वंचित केले जाते, चुकीच्या प्रथा पाडून स्त्रियांवर अत्याचार केले जातात, अशा वेळी रुद्रशक्तींचा कोप होतो व पुरुष वर्गाला धडा शिकविण्यासाठी त्या कार्यान्वित होतात.

जेव्हा चुकीचे ग्रंथ लिहिले जातात, समाजाला चुकीचा मार्ग दाखविला जातो, धर्माच्या नावाने अधर्माचा प्रचार केला जातो, ज्ञानाच्या नांवाने अज्ञान पसरविले जाते, अशा वेळी रुद्रशक्तींचा कोप होतो व समाजाला शिक्षा भोगावी लागते.

रुद्रशक्ती केव्हा कार्यान्वित होतात हे आपण पाहिले. आता त्या कसे कार्य करतात ते पाहू !

एखाद्या देशामध्ये खूप चुकीच्या प्रथा निर्माण होतात. प्रकाशमयमार्ग सोडून लोक अंध:कारमयमार्गाच्या दिशेने जाऊ

लागतात. राज्यकर्ते लोक प्रजा पीडक बनतात व स्वार्थाने अंध होतात. प्रजा बेताल व स्वार्थी होते. भ्रष्टाचार सर्वत्र फोफावतो. सज्जनांना जगणे मुश्कील होऊन जाते. अशा वेळी अशा देशांवर रुद्राशक्तींच्या कोपामुळे परकीयांचे आक्रमण होते. देश गुलामगिरीच्या खाईत लोटला जातो.

जेव्हा प्रजा परोपकार करणे विसरते, ईश्वरभक्ती करणे विसरते, ईश्वरभक्तीच्या नांवाने जेव्हा समाजाला चुकीची दिशा दाखविली जाते, अशा वेळी त्या धर्मावर संकटे येऊ लागतात. हे काम रुद्रशक्ती करत असतात.

चोरी, लुटमार, आतंकवाद, युद्ध, भूकंप, दुष्काळ, संकटे, जलप्रलय, अग्निप्रलय, अनेक प्रकारचे अपघात, अशांती, पिशाच्चबाधा या सर्व गोष्टी रुद्र शक्तींचा प्रताप आहे.

रुद्रशक्तींचे कार्य व्यक्तिगत स्तरापासून सामाजिक, राजकीय, देश व जग इतक्या विस्तृत प्रमाणात चालते. दारिद्र्य, मूढता, अज्ञान, रोग, मृत्यूचे भय, पिशाच्च बाधा, अग्निपीडा, चोरी इत्यादी गोष्टी रुद्रांच्या प्रकोपामुळे होतात. यामुळे जगातील गरीब जितका दु:खी असतो तितकाच श्रीमंतही दु:खी असतो. रुद्रशक्ती कोणालाही सुखाने जगू देत नाहीत. श्रीमंत, गरीब, राज्यकर्ते, सामान्यजन, आस्तिक-नास्तिक सर्वांनाच रडविण्याचे कार्य या रुद्रशक्ती करत असतात. **रुद्र या शब्दाचा अर्थ रडविणे असा आहे.**

समजा, एक सत्पुरुष आहे. आपल्या भक्तांची तो सर्व बाजूने काळजी घेत आहे, त्यांचे संरक्षण करीत आहे, त्यांची आध्यात्मिक उन्नती करवून घेत आहे, असे असूनही भक्त फक्त स्वार्थाचाच विचार करतात व स्वत:च्या स्वार्थासाठी गुरुचा वापर करतात अशा वेळी रुद्रशक्तीचा कोप होतो व अशा भक्तांना रुद्रशक्ती प्रथम गुरुपासून दूर नेते व नंतर अशा भक्तांना विविध प्रकारच्या शिक्षा भोगाव्या लागतात.

समजा, एखादा साधू काहीही तपश्चर्या अथवा ईश्वरीय ज्ञान प्राप्त न करता हजारो लोकांना समोर बसवून पुस्तकी पांडित्याच्या आधाराने भाषणे करतो व फक्त स्वत:चे महत्त्व वाढवितो, परमार्थाचे व्यापारीकरण करतो, अशा वेळी रुद्रशक्तींचा त्या साधूवर कोप होतो. अशा साधूला हजारो वर्षे अंध:कारमय यातना लोकात काढावी लागतात. शिवाय जितक्या लोकांना त्याने फसविले तितक्या लोकांना सद्गती प्राप्त होईपर्यंत या साधूला सद्गती प्राप्त होत नाही.

राज्यकर्ते कृत्रिम टंचाई निर्माण करून महागाई वाढवून समाजाचे जेव्हा शोषण करतात तेव्हा अशा राज्यकर्त्यांच्या घराण्यावर रुद्रशक्तींचा कोप होतो व हजारो वर्षे त्याचे परिणाम भोगावे लागतात.

सरकारी कर्मचारी जेव्हा प्रजेला त्रास देऊ लागतात,

निरपराध्याला उगाचच त्रास देणे व अपराध्याचे संरक्षण करणे, पैसा खाणे अशी कामे करू लागतात तेव्हा रुद्रशक्तींचा कोप होतो व अशा शासकीय कर्मचाऱ्यांना रोगराई व पिशाच्चबाधा यांच्या रूपाने त्रास होऊ लागतात. अशा कर्मचाऱ्यांची मुले दुर्मार्गी बनतात. मुलाबाळांना सुख लाभत नाही. अशा घराण्यांना पिढयान्‌पिढ्या त्रास होत राहतो. म्हणून शासकीय कर्मचाऱ्यांनी जनतेची सेवा करून जनतेचे आशीर्वाद घ्यावेत. रुद्रशक्तींचा कोप होईल असे काहीही करू नये.

व्यापारी लोक जेव्हा प्रजेला लुटतात, काळाबाजार करतात, भेसळ करतात तेव्हा अशा व्यापाऱ्यांवर रुद्रशक्तींचा कोप होतो व अशा लोकांना विविध प्रकारच्या शिक्षांना तोंड द्यावे लागते.

सरकार जेव्हा प्रजापीडक बनते, करांच्या ओझ्याने जनता जेव्हा हैराण होते, राज्यकर्ते भ्रष्टाचारी होतात, प्रजेला लुटतात, अशा वेळी एकादश रुद्रांचा कोप होतो. प्रसंगी देश पारतंत्र्यात जातो किंवा क्रांती घडून येते.

रुद्रशक्तीचे कार्य हे अशा प्रकारे चालते. शिक्षा करण्याअगोदर रुद्रशक्ती प्रत्येक व्यक्तीला अनेक वेळा सुधारण्याची संधी देतात. अनेक वेळा संधी देऊनही जर व्यक्ती सुधारली नाही तर मग अनेक वर्षे शिक्षा भोगाव्या लागतात. जेव्हा रुद्रशक्ती एखाद्या समाजाला शिक्षा करतात तेव्हा त्या शिक्षा काही शेकडो

वर्षे चालतात. पुष्कळवेळा त्या समाजाला स्वत:चा देशही रहात नाही इतर देशांमध्ये आश्रितांचे जिणे जगावे लागते.

रुद्रशक्ती जेव्हा एखाद्या देशाला शिक्षा करतात तेव्हा त्या देशाला गुलामगिरीचे जीवन जगावे लागते. देश पारतंत्र्यात जातो व शेकडो वर्षे देशाला पारतंत्र्यात राहावे लागते.

यावरून एक गोष्ट लक्षात येईल की,जे लोक मानवतेचे आचरण करतात, ईश्वरभक्ती, दान व परोपकार करतात त्यांना रुद्रशक्ती कधीही त्रास देत नाहीत.परंतु मानवता सोडली, स्वार्थ, संकुचितपणा इत्यादी दुर्गुणांच्या आश्रयाने मनुष्य वागू लागला की रुद्रशक्ती त्याला त्रास द्यायला सुरुवात करतात. सामान्य लोकांच्या बाबतीत रुद्रशक्तींचे कार्य हे असे चालते. आता असामान्य व्यक्तींच्या बाबतीत रुद्रशक्तींचे कार्य कसे चालते ते पाहू !

अर्धवट गुरु आणि झटपट सिद्ध

शेतामध्ये कांद्याचे पीक यावे त्याप्रमाणे सध्या भारतामध्ये साधूंचे पीक आलेले आहे. अर्थात भारतामध्ये जे लाखो भोंदू लोक राहतात त्यांच्या विषयी मला काहीच म्हणायचे नाही. परंतु जे सज्जन असतात, आध्यात्मात प्रगती करावी असे ज्यांना वाटत असते अशा लोकांची कशी फसगत होते आणि नंतर त्यांना व त्यांच्या भक्तांना रुद्रशक्तींचे फटके कसे बसतात हे येथे

थोडक्यात पाहू !

आध्यात्मात प्रगती व्हावी म्हणून घरदार सोडून सज्जन घराबाहेर पडतात व हजारो लोकांसमोर प्रवचन देणाऱ्या एखाद्या साधूला शरण जातात. त्यांना वाटते हा साधू हजारो लोकांसमोर प्रवचन देत आहे व युक्ती प्रयुक्तीने लोकांच्या गळी भगवंत उतरवत आहे, त्या अर्थी नक्की हा पोचलेला सिद्धपुरुष असणार. सज्जन त्या प्रवचनकर्त्या साधूचा शिष्य होतो व कालांतराने तोही एक प्रवचनकार बनतो व हजारो लोकांसमोर प्रवचन करायला सुरुवात करतो. अशा प्रकारे प्रवचन करणाऱ्यांची परंपरा सुरू होते.

प्रवचन करणारा जर आत्मसाक्षात्कारी नसेल व आपण महान साधू आहोत असे सांगून जनतेला व आपल्या शिष्यांना फसवत असेल तर रुद्रशक्तींचा अशा गुरुशिष्यांवर, प्रवचनकारांवर कोप होतो व त्यांनी जर एक लाख लोकांना फसविले असेल तर त्या एक लाख लोकांना सद्गती प्राप्त होईपर्यंत अशा प्रवचनकार साधूंना सद्गती प्राप्त होत नाही. याशिवाय मृत्यूनंतर अशा साधूंची पिशाच्च लोकात रवानगी होते व तेथे त्यांना भयंकर यातना भोगाव्या लागतात, कारण जनता जनार्दनाला त्यांनी फसविलेले असते. मी असे अनेक साधू बघितलेले आहेत की जे आसेतु हिमाचल प्रवचन करत फिरत असतात, परंतु मनाने मात्र व्यवहारी व स्वार्थी असतात. त्यांचे मन अंतर्मुख झालेले नसते.

त्यांना ईश्वराची ओढ लागलेली नसते. ते सतत पैसा व प्रसिद्धी यांच्यामागे धावत असतात.

ज्या ज्या वेळी अशा साधूंना मी बघितले त्या त्या वेळी त्यांच्याभोवती व त्यांच्या भक्त मंडळीं भोवती लक्षावधी पिशाच्च आत्मे फिरत आहेत असे दिसून आले. रुद्र शक्तीच्या कोपामुळे या साधूंची रवानगी पिशाच्च लोकात होणार हे नक्कीच होते. हे साधू मात्र आपण महान संत आहोत, सत्पुरुष आहोत, देव आहोत अशा भ्रमात रहात होते व त्यांचे भक्तही आपण खूप मोठ्या सिद्धपुरुषांच्या सहवासात आहोत, साक्षात् ईश्वराच्या सहवासात आहोत अशा भ्रमात रहात होते.

असे शेकडो साधू व त्यांचे लाखो भक्त आजही भारतात आहेत. अशा लोकांच्या सहवासात राहिल्यानंतर निर्मल व पवित्र आत्म्यांना किती त्रास होतो याचे एक उदाहरण खाली देत आहे.

डॉ. अल्पा ठक्कर आपल्या दोन वर्षांच्या मुलाला घेऊन माझ्याकडे आली. तिच्या मुलाचे नाव पार्थ. दोन वर्षांचा पार्थ मला खूप आवडला. तो खूप बोलका होता व सारखा बोलत राहायचा. त्याच्या आईने त्याला गणपती स्तोत्र शिकविले होते, ते त्याने मला म्हणून दाखविले. गायत्रीमंत्र म्हणून दाखविला. मी त्याला ''**श्रीदत्त जय दत्त**'' सारखे म्हणत राहा असे सांगितले.

पार्थला, ''**श्रीदत्त जय दत्त**'' असे नामस्मरण करण्याचा

छंद लागला. या नामस्मरणामुळे त्याला दिव्य अनुभव येऊ लागले. आपले अनुभव तो आईला सांगायचा. त्याला गणपती, मारुती, गायत्रीदेवी, दुर्गादेवी यांची दर्शने झाली. तो आपल्या आईला सांगत असे, रात्री झोपतांना जप करत करत झोपले की सकाळी उठेपर्यंत जप मनातल्या मनात चालू राहतो.

हळूहळू देव-देवता त्याच्या स्वप्नात येऊ लागल्या व त्याला विविध प्रकारचे लोक फिरवून आणू लागल्या. सकाळी उठल्यानंतर तो आपल्या आईला कुठल्या देवतेने आपल्याला कुठल्या लोकात नेले होते याची वर्णने सांगू लागला.

त्याच्या आईने त्याला इंग्रजी शिकवायला सुरुवात केली. काही दिवसातच तो अतिशय चांगले इंग्रजी शिकला. शाळेतही जाऊ लागला. वयाच्या तिसऱ्या वर्षी इंग्रजी, हिंदी व गुजराथी या तीन भाषा उत्तम प्रकारे बोलू लागला. वयाच्या चौथ्या वर्षी तो कॉम्प्युटरशी खेळू लागला व इंटरनेटद्वारा अमेरिकेत पत्र पाठवू लागला.

एक दिवस शाळेमध्ये त्याने गणपतीस्तोत्र, हनुमान चालीसा इत्यादी स्तोत्रे म्हणून दाखविली. असेच आणखी काही महिने गेले... एक दिवस शाळेमध्ये मुलांना कुठल्याही विषयावर जमेल तसे भाषण करा असे सांगण्यात आले. पार्थने ''माझे गुरू'' या विषयावर इंग्रजीत भाषण केले आणि तेथेच सर्व घोटाळा झाला.

दुसऱ्या दिवशी त्याच्या टिचरने त्याला एका बाजूला बोलाविले व त्याच्याकडून तो काय जप करतो वगैरे सर्व माहिती विचारून घेतली व त्या टिचरने पार्थला सांगितले....

''माझे गुरु साक्षात् महाविष्णूचे अवतार आहेत. त्यांची बायको महालक्ष्मीचा अवतार आहे, त्यांचे साठ लाख भक्त आहेत. तू आजपासून श्रीदत्त जय दत्त हा जप करणे सोडून दे व माझ्या गुरुंचे नांव घे'' असे म्हणून पार्थला आपल्या गुरूंचे नाम दिले.

ही घटना घडली त्यावेळी पार्थ जेमतेम पाच वर्षांचा होता. पार्थने ''श्री दत्त जय दत्त'' जप करणे बंद केले व त्या तथाकथित गुरुच्या नांवाचा जप सुरू केला. काही दिवसांनंतर तो झोपेत दचकू लागला व उठून रडू लागला, असे दुपारीसुद्धा होऊ लागले. घरामध्ये त्याला चित्रविचित्र आकृती दिसू लागल्या. देव- देवता दिसणे बंद झाले. अशी दोन वर्षे गेली. या दोन वर्षांत त्या लहानग्या पार्थचे व त्याच्याबरोबर घरातील सर्वांचे खूप हाल झाले.

दोन वर्षांनंतर परत पार्थची व माझी भेट झाली. त्यावेळी ही सर्व हकिकत कळली. त्यावर योग्य ते उपचार केल्यानंतर पिशाच्चादी दिसण्याचे सर्व प्रकार बंद झाले. पुनश्च देव-देवता दिसू लागल्या व विविध प्रकारचे अनुभव पुन्हा यायला सुरुवात झाली.

चार वर्षांच्या अबोध बालकाने चुकीचा नामजप केल्याचे किती दुष्परिणाम झाले हे आपण पाहिले. यावरून जे लोक त्या तथाकथित देवाच्या भजनी लागले त्यांचे काय झाले असेल याचा अंदाज वाचकांना येईल.

ईश्वरी नियम असा आहे की जे कोणी अशा प्रकारे जनता जनार्दनाला फसवितात त्यांना त्याचे दुष्परिणाम लाखो वर्षे भोगावे लागतात. अर्धवट गुरुंच्या नादाने किती भयंकर परिणाम होतात ते आपण पाहिले. आता काही लोक झटपट सिद्ध बनून स्वत:च्या आत्म्याचे व इतरांच्या आत्म्याचे किती व कसे नुकसान करतात हे पाहू !

एक दिव्य ज्ञानसंपन्न गुरु होते. ते आपल्या जवळच्या भक्तांना विपुल ज्ञान देत असत. जीवनातील गूढ रहस्ये नीट समजावून सांगत असत.

त्यांचे दोन भक्त त्यांनी दिलेले ज्ञान ग्रहण करत असत. हे दोन्ही भक्त आपल्या गुरुसमोर अतिशय नम्रतेने वागत. परंतु गुरुच्या पाठीमागे वैयक्तिक जीवनामध्ये हे दोन्ही भक्त अतिशय संकुचित बुद्धीने व स्वार्थी वृत्तीने वागत.

आपल्या गुरुने सांगितलेले ज्ञान ते लोकांना सांगत त्यामुळे लोक त्यांना खूप मान देत. हळूहळू त्यांना आपण सिद्धपुरुष झालो असे वाटायला लागले व त्यांनी लोकांना मार्गदर्शन करण्यास

सुरुवात केली.

त्यांच्या गुरुने त्यांना सांगितले....

''आत्मज्ञान, ब्रह्मज्ञान, आत्मसाक्षात्कार किंवा ईश्वर साक्षात्कार झाल्याशिवाय तसेच परमेश्वराच्या आज्ञेशिवाय लोकांना उपदेश देणे, पाया पडून घेणे, स्वत:ची पूजा करून घेणे, आपण लोकांचे कल्याण करीत आहोत असा आव आणणे, या सर्व गोष्टी चुकीच्या असून ईश्वराच्या आज्ञेशिवाय असे काही प्रकार केल्यास त्याचे खूप दुष्परिणाम होतील !''

अनेक वेळा असे सांगूनही त्या दोन भक्तांनी ऐकले नाही. जास्तीत जास्त लोकांनी आपल्याकडे यावे व आपल्याला मान द्यावा असे त्यांना वाटत होते. त्यांच्या या वृत्तीमुळे वातावरणातील दुष्ट आत्मे त्यांच्याभोवती गोळा होऊ लागले. सहाजिकच त्यांच्याकडे जे जे कोणी येई त्या सर्वांमध्ये दुष्टशक्ती शिरत. परंतु याचे भान त्या झटपट सिद्धांना नव्हते व त्यांच्याकडे येणाऱ्यांनाही नव्हते. त्यांनी स्वेच्छेने अंध:कारमय अशा अधोगतीचा मार्ग स्वीकारला होता व स्वत:बरोबर हजारो लोकांना घेऊन ते अधोगतीकडे चालले होते.

येथे हे एक उदाहरण दिले आहे. परंतु भारतामध्ये असे हजारोंच्या संख्येने अर्धवट गुरु व झटपट सिद्ध भरलेले आहेत व स्वत:बरोबर हजारो लाखो लोकांना ते अधोगतीच्या दिशेने

नेत आहेत. पुष्कळवेळा असेही घडते की, मुख्य व्यक्ती खरेच सज्जन असते, परंतु स्वार्थी व लोभी भक्तांमुळे अशा सज्जनांचीही अधोगती होते यावरही एक दृष्टीक्षेप !

आध्यात्मात थोडी प्रगती झाली तरी तात्काळ काही दिव्य चमत्कार लोकांना दिसू लागतात. अशा वेळी साधकाने अतिशय सावध राहायला पाहिजे. नाहीतर लोकांच्या तथाकथित मायेच्या प्रभावात साधक वाहून जाण्याची शक्यता असते. सर्वसाधारण हे चमत्कार कसे असतात हे पुढील उदाहरणावरून लक्षात येईल.

सुमारे तीस वर्षांपूर्वी माझी श्रीयुत रामभाऊ टकले यांच्याशी ओळख झाली. एकदा मी त्यांच्याकडे गेलो असताना त्यांची दोन वर्षांची मुलगी मृणाल हिला खूप ताप आला होता. मी मृणालच्या डोक्यावर हात ठेवला व दोन मिनिटे ''श्रीदत्त जय दत्त'' असा जप केला. थोड्याच वेळात मृणालचा ताप उतरला व ती खेळू लागली.

अनुराधा नावाची एक मुलगी आपल्या सहा महिन्यांच्या मुलाला घेऊन माझ्याकडे आली. सहज बोलता-बोलता ती म्हणाली, ''मुलाच्या हाता-पायाच्या तळव्यांना प्रचंड घाम येत असतो, दर पाच मिनिटांनी हात-पाय पुसावे लागतात.'' मी त्या मुलाला दहा मिनिटे जवळ घेतले व नंतर त्याच्या आईकडे परत दिले. सुमारे दोन महिन्यांनंतर मुलाला घेऊन अनुराधा परत आली व म्हणाली, ''मी फक्त आपल्याला प्रार्थना केली, आपण

काहीच उत्तर दिले नाही, परंतु मुलाच्या हातापायातून गळणारा घाम ताबडतोब थांबला.''

अशा शेकडो घटना सांगता येतील. परंतु दुर्जनांच्या संगतीने सज्जन साधू-संतांचे कसे नुकसान होते हा मुद्दा मला सांगायचा आहे.

एक अत्यंत सज्जन स्त्री होती. थोडीफार ईश्वरभक्ती केल्याने तिच्यामध्ये थोडी दैवीशक्ती निर्माण झाली. तिच्या हस्तस्पर्शाने एक दोन व्यक्तींची दुखणी बरी झाली. लगेच तिच्याभोवती काही भक्त गोळा झाले. त्यातील काही पक्के व्यवहारी होते.

या व्यवहारी भक्तांनी त्या स्त्रिला माताजी बनवून तिच्या नावाने धंदा सुरू केला. ट्रस्ट स्थापन केला. आमच्या माताजींच्या स्पर्शाने रोग बरे होतात असा प्रचार सुरू केला. तिच्या नांवाचे पोस्टर्स छापणे, गावोगावी ते पोस्टर्स चिकटवणे असले प्रकार सुरू केले. हळूहळू माताजींच्या दर्शनाला हजारो लोक येऊ लागले.

मी या माताजींचा फोटो पाहिला. एक सरळ साधी सामान्य स्त्री ईश्वराची भक्ती करून मुक्ती प्राप्त करावी या उद्देशाने तिने जन्म घेतला, परंतु व्यापारी वृत्तीच्या लोकांनी तिच्या नांवाने व्यापार सुरू केला व जगभर तिची प्रसिद्धी करून तिच्या नांवाने एक मोठे दुकान थाटले.

या सर्व गोष्टींचे परिणाम काय होतील याची जाणीव

कोणालाच नाही. ती स्त्री सज्जन असूनही जन्म-मरणाच्या चक्रात पुन्हा अडकणार, कारण हजारो लाखो लोकांना दर्शन दिल्याकारणाने तिच्या सूक्ष्मदेहाला पराकोटीचे जडत्व प्राप्त झालेले आहे. हे जडत्व काढण्याच्या साधना, तपश्चर्या कशा करायच्या याचे ज्ञान तिला नाही. तिच्या ट्रस्टींनी तिच्या नावाने शेकडो कोटी रुपये गोळा केले. परंतु या पैशावरचे पाप कसे धुवायचे असते याचे ज्ञान तिला नाही. त्यामुळे तिला व तिच्या ट्रस्टींना या पैशावरील पाप भोगून काढण्यासाठी शेकडो जन्म घ्यावे लागतील. याशिवाय जनकल्याणाचा अधिकार ईश्वराने दिलेला नसतानाही आपण जनकल्याण करतो असे जगाला खोटेच भासवून लक्षावधी लोकांना फसविल्याचे पातक या स्त्रिला व ट्रस्टींना लागले ते वेगळेच. अशा सर्व गोष्टींचा न्याय रुद्रशक्ती करतात व रुद्रशक्तींच्या शिक्षा हजारो लाखो वर्षे चालू राहतात.

या स्त्रिने स्वत:चा उद्धार व्हावा म्हणून जन्म घेतला परंतु उद्धाराच्या दिशेने तिचा प्रवास न होता कुसंगतीने अधोगतीचा प्रवास सुरू झाला. रुद्रशक्तींच्या कचाट्यात आता ती सापडलेली आहे व याचे परिणाम हजारो वर्षे तिला भोगावे लागणार आहेत. असे रुद्रशक्तींच्या कचाट्यात सापडलेले हजारो साधक आजही भारतात आहेत.

साधकाची एकदा का फसगत झाली की मग हजारो वर्षे

पुन्हा मार्ग मिळत नाही. म्हणून खरे साधक नेहमी एकांतवासात राहून तपश्चर्या करतात, साधना करतात. व आपल्या ज्ञानाच्या कक्षा वाढवितात. जोपर्यंत ईश्वर आदेश देत नाही तोपर्यंत ते काहीही करत नाहीत. अगदी एखाद्या पत्राच्या चार ओळी जरी लिहायच्या असल्या तरी ते ईश्वराला विचारूनच लिहितात.

रुद्रशक्तींचे कार्य कसे चालते ते आपण पाहिले. अर्थात हे वर्णन म्हणजे रुद्रशक्तींच्या कार्याचा सारांश आहे. सामान्या-तिसामान्य माणसांपासून तो असामान्य साधकांपर्यंत सर्वांनाच रुद्रशक्ती त्याच्या कर्माची फळे चाखायला लावतात. रुद्रशक्तींची सत्ता पंचमहाभूतांवर चालते तसेच अदृश्य सृष्टीवरही चालते. या रुद्रशक्ती मानवांना विविध प्रकारचे फटके देऊन, दुःख देऊन, नुकसान करून ईश्वराची आठवण करून देतात. माणसामध्ये नम्रता निर्माण करतात. मनुष्य एकदा का अहंकारशून्य झाला, नम्र झाला की मग याच रुद्रशक्ती या अहंकारशून्य मानवाचे संरक्षण करू लागतात व आध्यात्म मार्गात त्याला पुढे-पुढे नेऊ लागतात. अहंकारशून्य व विनम्र अशा व्यक्तीला जर कोणी फसविले किंवा त्याच्या स्वभावाचा गैरफायदा घेतला तर अशा लोकांवर रुद्रशक्तींचा कोप होतो व त्यांना फटके बसतात.

इतरांना आनंद देणाऱ्या, इतरांना मदत करणाऱ्यांना आणि निःस्वार्थ माणसांवरती रुद्रदेव नेहमी प्रसन्न राहतात. ❍❍❍

११ आत्म्यांचे विविध प्रकार

मनुष्य जन्मामध्ये सत्कर्मे करून आत्मा विकसित होतो, महान होतो, आत्म्याचा महात्मा होतो, परमात्मा होतो. तर दुष्कर्मे करून कुविचार करून आत्म्याचा दुरात्मा होतो, दुष्टात्मा होतो.

पृथ्वीतलावर दृश्य व अदृश्य सृष्टीमध्ये असे अनेक दुष्ट आत्मे आढळून येतात. यातील काही दुष्ट आत्म्यांची आपण येथे ओळख करून घेऊ. हे सर्व आत्मे एकेकाळी मनुष्य होते. दुष्कर्मे करून हे लोक दुर्गतीला गेले व आता ते विविध प्रकारच्या यातना भोगत आहेत.

विविध प्रकारचे आत्मे

प्रेत योनी

काही माणसे मरतात व ती जेथे मेली त्याच जागी शेकडो वर्षे राहतात. अशा आत्म्यांना प्रेतात्मा असे म्हणतात. युरोप, अमेरिकेत असे प्रेतात्मे खूप आहेत. भारतातही पूर्वी ज्या ज्या

जागी युद्धे झाली त्या त्या जागी खूप प्रेतात्मे आहेत. काही माणसे एका जागी मरतात. परंतु त्यांचे आत्मे त्यांच्या निवास स्थानात येऊन राहतात.

असे म्हणतात की, अब्राहम लिंकन यांचा प्रेतात्मा आजही व्हाईट हाऊसमध्ये फिरत असतो. अब्राहम लिंकन यांचा खून होऊन जवळजवळ दीडशे वर्षे झाली आहेत.

आत्म्याच्या या प्रकाराला प्रेतात्मा असे म्हणतात. हजारो वर्षे हे प्रेतात्मे केलेल्या कर्मानुसार दु:ख व वेदना भोगत असतात. यांना शांती प्राप्त होत नाही.

जमिनीला चिकटलेली पिशाच्चे
(Earth bound spirits)

काही माणसांचे आत्मे ते जेथे मृत्यू पावतात त्याच स्थानाला असंख्य वर्षे चिकटून राहतात. यांना प्रेतात्मे म्हणतात. ती जागा सोडून इतर काही विश्व आहे याची जाणीवही त्यांना नसते. पुष्कळवेळा हे आत्मे एकाच स्थितीमध्ये असंख्य वर्षे राहतात. यातील काही आत्मे कधी पृथ्वीच्या पोटात राहतात, तर कधी पृथ्वीच्या पोटातून बाहेर येऊन साकार रुपही धारण करतात. परंतु त्यांना आजुबाजूला फिरता येत नाही. जेथे नेहमी अपघात होतात अशा जागी असे आत्मे दिसून येतात. अर्थात याचा अर्थ असा नव्हे की अपघातात मेलेल्या लोकांचे आत्मे त्या जागेला

चिकटूनच राहतात. अपघातात मेलेले लोक सद्गतीला तसेच मोक्षाला गेलेलेही मी पाहिलेले आहेत.

आपल्या सर्वच शास्त्र ग्रंथामध्ये व पुराण ग्रंथामध्ये सतीच्या महात्म्याचे वर्णन आहे. हे वर्णन बऱ्याच अंशी खोटे असून बऱ्याच स्त्रिया स्वेच्छेने अथवा जबरदस्तीने सती गेल्या आहेत. त्या पिशाच्च योनीत अडकून पडलेल्या आहेत. अशा कितीतरी सती गेलेल्या स्त्रियांना त्या ज्या जागी सती गेल्या त्याच जागेवर चिकटलेले मी पाहिले आहे. या सर्वांना आपण येथे का चिकटून आहोत याचेही कारण माहीत नाही.

एखादा सात्त्विक मनुष्य जेव्हा अशा जागी जातो किंवा अशा जागेत राहणाऱ्या माणसांच्या सहवासात राहतो तेव्हा सात्त्विक माणसाला खूप त्रास होतो, त्याचे सूक्ष्मशरीर दूषित होते. त्याच्या मनाची शांतता नष्ट होते, मन अस्वस्थ व चिडचिडे होते. असे विविध प्रकारचे त्रास अशा जागेचा संपर्क आल्याने होत असतात. कब्रस्थानामध्ये भूमीला चिकटलेले बरेच आत्मे दिसून येतात. विशेष म्हणजे या आत्म्यांना त्यांचे ते विश्व सत्य वाटत असते. यातील बऱ्याच आत्म्यांना आपण मृत्यूनंतरची अवस्था अनुभवित असतो याचेही ज्ञान नसते. तर काही आत्म्यांना आपल्याला का यातना होत आहेत याचेही ज्ञान नसते.

आत्महत्या करणारी माणसे प्रेतात्मा होतात व जेथे त्यांनी

आत्महत्या केलेली असते त्याच जागेला ते चिकटून राहतात व ज्यावेळी आत्महत्या केलेली असते त्यावेळी आत्महत्येचा अनुभव दररोज घेतात.

उदाहरण एक – समजा एखाद्या स्त्रिने विहिरीत उडी मारून आत्महत्या केली. त्यावेळी सकाळचे दहा वाजले होते. मरणापूर्वी तिची खूप तडफड झाली, खूप यातना झाल्या व शेवटी ती मेली. अशी व्यक्ती प्रेतात्मा होते व दररोज सकाळी दहा वाजता आपण आत्महत्या केल्याचा अनुभव तिला येतो. प्राण जाताना होणारी तडफड ती अनुभवते. या यातना अतिशय भयंकर असतात. शेकडो वर्षे हा अनुभव येत राहतो. अशा प्रकरणाचा न्याय ईश्वर केव्हा करतो ते ईश्वरालाच माहीत. परंतु मी मात्र चार–चारशे वर्षे एकाच जागी एकच अनुभव घेत असलेले प्रेतात्मे पाहिलेले आहेत.

उदाहरण दोन– समजा एखाद्या व्यक्तीने ट्रेन मधून उडी मारून जीव दिला तर अशा व्यक्तीला पुढील प्रमाणे शेकडो वर्षे अनुभव घेत प्रेतात्मा योनीत राहावे लागते.

ट्रेनमधून ज्यावेळी उडी घेतली त्यावेळी किंवा तो क्षण जवळ येताच प्रेतात्मा स्वत:ला ट्रेनमध्ये पाहू लागतो. ज्या ठिकाणी ट्रेनमधून उडी घेतली ते ठिकाण जवळ येताच तो पुनश्च ट्रेनमधून उडी घेतो. आपण फोडलेली किंकाळी तो आपणच ऐकतो. अंगावरून ट्रेन जाताना होणाऱ्या यातना तो अनुभवतो. दर चोवीस

तासाने असे घडत राहते. दर चोवीस तासाने यातना भोगाव्या लागतात व अंगावरून ट्रेन गेल्याच्या यातना पूर्ण चोवीस तास भोगाव्या लागतात त्या वेगळ्याच! अशा प्रकारे शेकडो वर्षे जातात. या यातनातून सुटका होत नाही.

आत्महत्या हे महापाप आहे. असे सर्व धर्मांमध्ये सांगितले आहे. त्याचे कारण हेच ! ईश्वराने तुम्हाला जे काही आयुष्य दिले आहे ते संपेपर्यंत तुम्ही जगायचे असते. येणारी सुख-दु:खे सहन करायची असतात व सहनशक्ती प्राप्त व्हावी म्हणून ईश्वराची प्रार्थना करायची असते. ईश्वरभक्ती करायची असते.

माणसाला सुख मिळाले की माणूस उन्मत्तासारखा, अति शहाण्यासारखा वागतो. या सर्व वैभवाचा व सुखाचा कर्ता मीच आहे असे समजतो. ईश्वराला विसरतो. नंतर यातना दु:खाचा काळ सुरू होतो. तेव्हा तो म्हणतो ईश्वर आहे कुठे ? अशा प्रवृत्तीचे लोक आत्महत्या करून स्वत:ची सुटका करू पाहतात. परंतु सुटका होण्याऐवजी ते हजारो वर्षांच्या बंधनात पडतात.

ईश्वराने आत्म्याला हाडामासांच्या कैदेत ठेवलेले आहे. हे जरी खरे असले तरी या हाडामासांच्या देहाला एक वाहन समजून या वाहनाचा वापर ईश्वराकडे जाण्यासाठी केला असता, आध्यात्मिक प्रगतीसाठी केला असता, ईश्वराची कृपा होते. आत्मा दिव्यात्मा बनतो व दुरूपयोग केला असता आत्म्याला

विविध आवरणे प्राप्त होतात.

ईर्षा, द्वेष, मत्सर, हिंसा, खून, कपटी अशा वृत्तीची माणसे मृत्यूनंतर प्रेतात्मे होतात. हजारो वर्षे यातना भोगल्यानंतर त्यांना काही जन्म पशूयोनीत घ्यावे लागतात. पुन्हा मनुष्य जन्म मिळण्यास हजारों वर्षे लागतात. सुपारी घेऊन खून करणारे, आतंकवाद करणारे, हत्या करणारे अशा लोकांना तर लाखो वर्षे प्रेतयोनीत काढावी लागतात. लाखो वर्षे यातना भोगाव्या लागतात व अशा प्रेतात्म्यांना गिधाडांचे, तरसांचे जन्म मिळतात. लाखो वर्षांनंतर पुन्हा जेव्हा त्यांना मनुष्य जन्म मिळतो तेव्हा हजारो प्रकारच्या दुष्टशक्ती त्यांना सतावत राहतात. हे सर्व त्यांनी स्वत:च्याच कर्मांने स्वत:वर ओढवून घेतलेले असते. काही प्रेतात्मे मोठमोठ्या शिळांमध्ये हजारो वर्षे वास्तव्य करून राहतात, काही प्रेतात्मे वृक्षांमध्ये वास्तव्य करतात.

जे लोक खूपच पापी असतात, ज्यांनी समाजाचे आतंकवादाने नुकसान केलेले असते, अनेकांच्या हत्या केलेल्या असतात असे लोक मेल्यावर प्रेतात्मा होतात. पृथ्वीच्या पोटामध्ये जेथे लाव्हारस असतो त्या लाव्हारसात अशा प्रेतात्म्यांची रवानगी केली जाते. तर काही प्रेतात्म्यांना जेथे लोखंड तयार होते अशा जागी पृथ्वीच्या पोटात ठेवले जाते. या आत्म्यांना जन्म–मृत्यू, पुनर्जन्म असतात याचीसुद्धा विस्मृती होते. कारण त्यांनी केलेल्या

कर्मानुसार त्यांची शिक्षा युगानुयुगे चालतच राहते. या लोकांनी मनुष्य जन्माचा भयंकर दुरूपयोग केलेला असतो व हजारो लोकांच्या हत्या त्यांनी केलेल्या असतात. भूगर्भामध्ये अनेक स्तर असून प्रत्येक स्तरावर कोट्यावधी प्रेतात्मे आपल्या कर्मांची शिक्षा लाखो लाखो वर्षांपासून भोगत असतात. या भयंकर लोकाला पाताळलोक म्हणतात.

आत्म्यांच्या बाबतीत काही लिहिणे म्हणजे अतिशय कठीण काम आहे. कारण हे विश्व अतिशय विचित्र आहे. उदाहरणार्थ काही आत्म्यांना भूक व तहान यांचा त्रास होतो तर काही आत्म्यांना भूक व तहान यांची जाणीवही होत नाही. काही आत्मे पशू, पक्षी, प्राणी, सर्प अशी रूपे घेऊन फिरतात व या रूपाने भूक तहान भागवितात तर काही आत्म्यांना कुठलेच रूप घेता येत नाही. काही आत्मे एका विशिष्ट मर्यादित क्षेत्रात पक्षी, सर्प अथवा प्राण्यांच्या रूपामध्ये फिरतात तर काही आत्मे एखादे रूप धारण करूनही हिंडू फिरू शकत नाहीत. एकंदरीत अदृश्य सृष्टीतील आत्म्यांच्या विषयी २ +२ =४ असे त्रैराशिक मांडता येत नाही. जमिनीला चिकटून राहिलेले पिशाच्च आत्मे यांच्या विषयी माहिती जरी आपण येथे घेत असलो तरी जमिनीच्या पोटात खूप खोलवर भूगर्भामध्ये पिशाच्चांचे, दुष्ट आत्म्यांचे अस्तित्व असते. पृथ्वीतलावर जे खूप दुष्टकर्मे करतात अशा लोकांचे आत्मे

पृथ्वीच्या पोटात खूप खोलवर जातात. तसेच पृथ्वीतलावर मनुष्य रूपाने वास्तव्य करीत असताना जे लोक पिशाच्च साधना करतात, तंत्र मंत्राच्या साधना करतात, कर्ण पिशाच्च इत्यादी पिशाच्च विद्यांच्या साधना करतात, अशा सर्व लोकांना मृत्यूनंतर पृथ्वीच्या पोटातील अंध:कारमय लोकात राहावे लागते.

प्रेतात्मा

प्रेतात्मे विविध प्रकारचे असतात. यातील काही प्रेतात्मे एखाद्या विशिष्ट जागी पेट्रोलियम जेली प्रमाणे पसरलेले असतात. त्यांना कुठलाच आकार नसतो. असे जरी असले तरी त्यांच्या मध्ये आक्रमण करण्याची शक्ती असते. विशिष्ट मर्यादित क्षेत्रापर्यंत ते आपल्या शिकारीवर आक्रमण करू शकतात. प्रेतात्म्याची बाधा झाल्यानंतर सामान्य माणसांमध्ये पुढील प्रमाणे लक्षणे दिसून येतात. ईर्षा, द्वेष, मत्सर, असूया हे दुर्गुण वाढतात, मनुष्य दीर्घद्वेषी होतो, खूप अहंकारी होतो. राक्षसी वृत्तीच्या प्रेतात्म्यांची बाधा झाल्यास व्यसनी व दुष्टही होतो. त्याहून कमी प्रतीच्या प्रेतात्म्याची बाधा झाल्यास शरीर पांढरेफटक पडते व निस्तेज होते. शरीरावर तेज रहात नाही. शरीर व्याधिग्रस्त राहते. व्याधीचे कारण कळत नाही व औषधे लागू पडत नाहीत. योग्य उपाय न झाल्यास पूर्ण शरीर निस्तेज होते व अशा अवस्थेत मृत्यू झाल्यास प्रेतबाधीत व्यक्ती प्रेतयोनीत जाते.

प्रेतात्म्यांचे असंख्य प्रकार असून यातील एक प्रकार येथे सांगितला आहे. काही प्रेतात्मे स्पंदनांच्या रूपात राहतात. अशी स्पंदने ज्या जागी असतात तेथे झोपल्यानंतर ते प्रेतात्मे माणसाला पकडतात. स्वप्नामध्येच खूप छळ करतात. सूक्ष्मशरीर खूप दूषित होते व दूषित झालेले सूक्ष्मशरीर शुद्ध करण्यासाठी बरीच साधना करावी लागते. साधना करून सूक्ष्मशरीर शुद्ध न केल्यास स्वभाव चिडखोर, भांडखोर, रागीट, द्वेष करणारा असा होतो. अशा बाधित व्यक्तींचे चेहरे लालबुंद असतात. एखाद्या व्यक्तीने यांची चूक दाखविल्यास त्यांना ते खपत नाही. अशा व्यक्ती बराच काळ राग मनात धरून राहतात. प्रेत बाधित व्यक्ती स्वत: असंख्य चुका करतात पण चुका दाखविलेल्या यांना सहन होत नाही. अशा लोकांमध्ये सुधारणा होणे कठीण असते व अशा लोकांना सद्‌गती मिळणे दुरापास्त असते.

भूत योनी

पृथ्वीतलावरील हजारातील नऊशे नव्याण्णव लोक मृत्यूनंतर भूत योनीत जातात. सर्वसामान्य संसारी लोक जे आध्यात्मात प्रगती करत नाहीत, सद्‌गुणांचे आचरण करत नाहीत असे लोक मृत्यूनंतर भूत योनीत जातात.

काही लोक बाहेरून सज्जन दिसतात, थोडेफार देवाचेही करतात परंतु त्यांचे मन मलीन असते. मन स्वार्थी व संकुचित

असते. अशा लोकांनाही मृत्यूनंतर भूत योनी प्राप्त होते.

भूत योनीतील भूतात्म्यांना थोडेफार इकडे–तिकडे हिंडण्याचे स्वातंत्र्य असते. हे पृथ्वीला चिकटून असलेल्या लोकात राहतात. व्यसनी माणसांच्या शरीरात भूतांचा प्रवेश चटकन होतो. व्यसनी माणसांच्या शरीरात शिरून भूते आपल्या वासना पूर्ण करतात.

ज्यांचे पूर्वज भूत योनीत आहेत अशा घराण्यांमध्ये भूतांचा उपद्रव खूप असतो. पूर्वजांचे भूतात्मे आपल्या वंशजांनी पण आपल्याच लोकात यावे म्हणून धडपड करत असतात. वंशजांनी आध्यात्मात प्रगती करू नये म्हणून ते सतत प्रयत्नशील असतात.

भूतात्मे

भूतांचे स्वभाव अतिशय खोडकर असतात. एखाद्याला मुद्दाम ढकलून पाडणे, दिशाभूल करणे, वाट चुकविणे, भेसूर दृश्ये दाखविणे, भूत भविष्य कथन करणे, मायिक दृश्ये दाखविणे, फसविणे, नजरबंदी करणे, हिप्नॉटिझम, मेस्मेरीझमची तंद्रावस्था निर्माण करणे, जादू करणे, मांत्रिक, तांत्रिक, जादूगार यांना सहकार्य करणे, जादूचे खेळ दाखविणे, एका जागेची वस्तू दुसऱ्या जागी नेऊन ठेवणे अशी विविध प्रकारची कामे भूत योनीतील आत्मे करत असतात. काही सज्जन भूते चांगली कामे करतात तर दुर्जन भूते खूप वाईट कामेही करतात. दारू सारख्या अमली पदार्थांचे सेवन करणाऱ्यांना भूते पकडतात. भूते माणसाच्या शरीरात शिरून

आपल्या इच्छा पूर्ण करतात. माणसाचे मन अस्वस्थ करतात, चंचल करतात.

भूते एका जागी स्थिर रहात नाहीत. त्यांच्या विशिष्ट परिसरामध्ये भटकत राहतात. पुष्कळवेळा भूते विचित्र प्रकारचे चित्कार करतात. आवाज करतात किंवा हाका मारतात. पुष्कळवेळा खमंग पदार्थांचे वासही निर्माण करतात.

प्लॅन्चेट करणाऱ्यांना भूते हमखास पकडतात. देव-देवतांची नांवे सांगून किंवा प्लॅन्चेटवर ज्या आत्म्याला बोलाविले आहे त्याचे नाव सांगून प्लॅन्चेट करणाऱ्या व्यक्तीचा ताबा घेतात. जेथे प्लॅन्चेट केले जाते तेथे लाखो आत्मे निवास करून राहतात व आपल्याला मानवी शरीरात केव्हा शिरायला मिळेल याची वाट पाहतात. भूतबाधेचे असंख्य प्रकार वाचकांना माहीत असतील. त्यामुळे त्या विषयी लिहिण्याचे टाळून फक्त एवढेच सांगतो की मानवी जीवनाचा बराचसा भाग अदृश्य सृष्टीतील भूतात्म्यांनी व्यापलेला आहे.

दुर्मुखलेले चेहरे, अस्वस्थ मन, वैचारिक गोंधळ, दुष्ट विचारांचे थैमान, अपयश, अशांती, गृहकलह, आजारपण, वाईट स्वप्ने पडणे, ईर्षा, असूया, चेहरा निस्तेज असणे, मन सतत अप्रसन्न असणे, आपण कोणीतरी श्रेष्ठ आहोत असे वाटणे, इतरांवर हुकमत गाजविण्याची प्रवृत्ती, स्वार्थीपणा, अशांत मन,

सतत पुढे पुढे करण्याची वृत्ती, हेवादावा करणे, इतरांना उल्लू बनविण्याची वृत्ती, भांडखोर वृत्ती, अहंकार, चिडखोरपणा, धूर्तपणा अशा असंख्य प्रवृत्तींच्या रूपाने भूतात्म्यांनी आपले जीवन व्यापून टाकले आहे आणि तरीही मनुष्य स्वत:ला विद्वान समजतो हे आश्चर्य नव्हे काय? तीर्थक्षेत्रांच्या ठिकाणी पूजापाठ करणारे पुजारी व अनेक साधू यांच्यातील स्वार्थ पाहिल्यानंतर मृत्यूनंतर यांची अवस्था काय होईल हे सहज लक्षात येते. परंतु या विषयावर जास्त लिहिणे हे मर्यादेचे उल्लंघन ठरेल.

सर्वसाधारणपणे भूत योनीतील आत्म्यांना शेकडो वर्षे भूतयोनीत काढल्यानंतर पशूंचे जन्म मिळतात. जे भूतात्मे पराकोटीचे स्वार्थी असतात, मूढ असतात, अशा आत्म्यांना महिष योनीत जन्म मिळतो व जे आत्मे स्वभावाने थोडे गरीब असतात, त्यांना गो योनीत म्हणजे गाय, बैल अशा योनीत जन्म मिळतो. जे लोक पराकोटीचे अहंकारी असतात, कंजूष असतात, स्वत:ला शहाणे समजणारे असतात, अशा भूतात्म्यांना असंख्य वर्षे भूतयोनीत काढल्यानंतर कावळा, कुत्रा असे जन्म प्राप्त होतात.

ईश्वराचा न्याय अतिशय निष्ठूर व कठोर असतो. तेथे दया या शब्दाला काही किंमत नाही. अर्थात ईश्वर स्वत:हून काही करत नाही. माणसे आपल्या कर्माने व कुविचाराने स्वत:ची अधोगती करून घेतात.

भूतात्म्यांचे माझे अनुभव

सुमारे पंचवीस ते तीस वर्षांपूर्वी समाजातील बऱ्याच लोकांशी माझे संबंध होते. माझ्या प्रेमळ, परोपकारी व भोळ्या स्वभावाचा असंख्य लोक स्वत:च्या स्वार्थपूर्ततेसाठी फायदा घेत होते. त्या काळात मला अदृश्य सृष्टीचे तसेच लोकांच्या आत्म्यांवर असंख्य जन्मांतील वाईट कर्मांमुळे तयार झालेली काजळीची पुटे किंवा प्रदूषण यांचे काहीच ज्ञान नव्हते. हजारोंच्या संख्येने लोक येत व त्यांच्या मागे असणारी काळीकभिन्न दुष्ट स्पंदने तसेच दुष्टशक्ती माझ्याजवळ सोडून जात. मला या सर्व गोष्टींचा अतिशय त्रास होत असे. परंतु त्रास का होतो हे कळत नव्हते. अशा वेळी भगवान् दत्तात्रेय, श्रीस्वामी समर्थांनी योग्यवेळी हस्तक्षेप करून माझ्याभोवती गोळा झालेल्या सर्व लोकांना दूर करून टाकले व मला एकांतात राहण्याचा व लोकांपासून दूर राहण्याचा सल्ला दिला. तेव्हापासून मी जनसंपर्कापासून दूर राहू लागलो.

एकांतात राहायला लागल्यापासून योग, स्पंदनशास्त्र व अदृश्यसृष्टी यांचे ज्ञान निसर्गातून आपोआपच मिळू लागले. अर्थात या पुस्तकाचा तो विषय नव्हे. बाह्यात्कारी सज्जन दिसणारी माणसे काही पूर्वकर्मांमुळे पिशाच्च योनीत कशी खेचली जातात याचे अनुभव मला वाचकांना सांगायचे आहेत.

माझ्या ओळखीच्या एका ज्योतिषाने एकदा मला पत्र

पाठविले. पत्र वाचून मी ते एका बाजूला ठेवून दिले. मध्ये सुमारे दहा–बारा तास गेले. नंतर मी ध्यानाला बसलो. ते पत्र माझ्यापासून सुमारे तीन फूटावर होते.

ध्यानाला बसल्याबरोबर पिशाच्च सृष्टीतील दृश्य मला दिसू लागले. ज्या ज्योतिषाने मला पत्र पाठविले तो मृत्यूनंतर पाताळ लोकांतील महिष लोकात जाईल तेथे काही वर्षे काढल्यानंतर रेड्याच्या रूपाने पृथ्वीतलावर अनेक जन्म घेईल. अशी दृश्ये दिसू लागली. त्याचबरोबर मला खूप त्रासही होऊ लागला. मी तात्काळ ध्यान विसर्जन केले, त्या ज्योतिषाचे ते पत्र उचलून दूर नेऊन टाकले व हात–पाय धुऊन पुन्हा ध्यानाला बसलो.

त्या पत्रामुळे माझा पिशाच्च लोकाशी संपर्क होत होता. पत्र फेकून दिल्याने ध्यान मार्गातील माझा अडथळा दूर झाला व निर्गुण निराकार अशा परब्रह्माशी संपर्क स्थापित झाला.

ज्याच्या आत्म्याचा संपर्क पिशाच्च लोकाशी झालेला आहे अशा माणसाच्या हातच्या पत्राने जर काही क्षण का होईना मला पिशाच्च लोकात खेचले गेले तर जे साधू हजारो लोकांना समोर बसवून प्रवचन करतात किंवा हजारो लोकांना दररोज दर्शन देतात त्यांचे काय होत असेल याचा विचार वाचकांनीच करावा. विशेष म्हणजे त्यांच्या या ईश्वरगिरीमुळे त्यांची किती अधोगती होते याचे ज्ञान त्यांना नसते.

अशा प्रकारे कागद, पुस्तक, वस्तू यांना स्पर्श केल्याने अनेकांच्या आत्म्यांची पात्रता व त्यांचे पुढील जन्म मला कळले. आता याहून वेगळे काही अनुभव सांगतो.

एका व्यक्तीची व माझी खूप मैत्री होती. त्याची आध्यात्मात प्रगती व्हावी असे मला वाटायचे. त्यासाठी मी खूप प्रयत्न करीत होतो. परंतु मला अदृश्य सृष्टीतून त्याच्याविषयी कधीही सकारात्मक अहवाल (Report) मिळत नसे. त्याची प्रगती व्हावी म्हणून मी खूप प्रार्थना करीत असे. परंतु तरीही मला कधीही सकारात्मक उत्तर मिळत नसे. एक दिवस ध्यानाद्वारे मला असे कळले की त्याच्या आत्म्याचा संपर्क अदृश्य सृष्टीतील श्वान लोकाशी असून मृत्यूनंतर काही वर्षे तो त्या लोकात राहील व पुन्हा पृथ्वीतलावर श्वान रूपाने अनेक जन्म घेईल.

अदृश्य सृष्टीतील माझ्या मदतनीस दिव्य आत्म्यांनी त्या मित्राविषयी इतका नकारात्मक रिपोर्ट दिल्याने मी अस्वस्थ झालो. माझे त्या मित्रावर खूप प्रेम होते. त्याची अशी अधोगती होऊ नये म्हणून जास्तीत जास्त प्रयत्न करायचे मी ठरविले. त्याच्याकडून विविध प्रकारे सेवा करून घेऊ लागलो. प्रत्यक्षामध्ये मला कोणाकडूनही सेवा करून घेणे आवडत नाही. परंतु या माझ्या जवळच्या मित्राचा उद्धार व्हावा म्हणून मी त्याच्याकडून सेवा घेण्यास सुरुवात केली. परंतु परिणाम उलटा झाला. त्याला असे

वाटू लागले की स्वामीजी आपल्यावर अवलंबून आहेत. त्यामुळे स्वामीजी सतत आपल्यावर अवलंबून राहावेत असे त्याला वाटू लागले व शेवटी त्याच्यातील अहंकार वाढू लागला व एक दिवस तो मला सोडून गेलाच पण स्वत:बरोबर अनेक लोकांना त्याने माझ्या विरोधात केले . एकंदरीत जोर जबरदस्ती करून कोणाचा उद्धार होत नाही हेच खरे !

मी जेव्हा लहान होतो तेव्हा ज्ञानाच्या जिज्ञासेने मी नेहमी मोठ्या लोकांशी मैत्री करीत असे. मी दहा वर्षांचा तर माझे मित्र चाळीस वर्षांचे असत. विद्वान लोकांशी मी मैत्री करीत असे व त्यांचेकडून ज्ञान मिळविण्याचा प्रयत्न करीत असे. असेच एक माझे मित्र होते. संस्कृतचे गाढे पंडित. दररोज संस्कृतमधील काही शक्तिस्तोत्रांचे पाठ करून मग ते घराबाहेर पडत. त्यांच्या घराण्यामध्ये काही पिशाच्चांचे त्रास होत असत.

आपण देवाचे खूप करतो, मग आपल्याला पिशाच्चांचे इतके त्रास का? असा प्रश्न ते लोकांना विचारत. गेल्या पस्तीस वर्षांमध्ये त्यांचा माझा काहीही संबंध आला नाही.

मध्यंतरीच्या काळात म्हणजे सुमारे दहा वर्षांपूर्वी माझ्या असे लक्षात आले की ते जे काही स्तोत्रे वगैरे म्हणत आहेत त्यामुळेच त्यांच्या घरात पिशाच्च बाधा आहे. कारण ते जी स्तोत्रे म्हणत आहेत ती सर्व क्षूद्रशक्तींची स्तोत्रे आहेत. ते स्वत:च

अजाणतेपणे पिशाच्च शक्ती खेचत आहेत.

जुन्या मैत्रीला स्मरून मी त्यांना अनेक निरोप पाठविले. परंतु ते आले नाहीत. पिशाच्च शक्तींनी त्यांना माझ्याकडे येऊ दिले नाही.

या सर्व गोष्टी समाजातील अत्यंत सज्जन लोकांच्या आहेत. सज्जन लोकांची ही अवस्था आहे मग दुर्जनांचे काय होईल ? याचा विचार वाचकांनीच करावा.

भूतात्म्यांना मर्यादित क्षेत्रामध्ये फिरता येते. काही भूते माणसांना पकडतात. एखाद्या भूताने माणसाला पकडले की मग त्या माणसाभोवती हजारो भूतात्मे गोळा होतात व त्या माणसाच्या अंगात शिरून आपल्या वासना तृप्त करतात. पुष्कळवेळा अनेक देव-देवतांची नावे सांगून किंवा सिद्धपुरुषांची नांवे सांगून, नवनाथांची नांवे सांगून भूते माणसाच्या अंगात संचार करतात व लोकांचे प्रश्न सोडवल्याचा आव आणतात. अशा संचाराकडे जे जे लोक जातात त्या सर्वांवर भूत-पिशाच्चांचा पगडा बसतो.

पृथ्वीतलावरील बऱ्याच लोकांच्या मनावर भूतांचे नियंत्रण असते. अशी माणसे दिसायला बाहेरून सज्जन दिसतात. अगदी मरेपर्यंत त्यांच्यावर भूतांचे नियंत्रण आहे, हे त्यांच्या व इतरांच्या लक्षात येत नाही, परंतु मृत्यूनंतर असे लोक भूतयोनीत जातात.

मांत्रिक, तांत्रिक, ज्योतिषी, नाडीग्रंथवाले, बीजाक्षरांचा जप

करणारे अशा सर्वांच्या मुखाने बऱ्याचवेळा अदृश्य सृष्टीतील भूते बोलत असतात. मांत्रिक, तांत्रिक अनेक भूतांना वश करून घेतात व त्याद्वारे अनेक चमत्कार करून दाखवितात.

लोभी, स्वार्थी, कंजूष वृत्तीच्या लोकांवरती पिशाच्च योनीतील आत्म्यांचा प्रभाव असतो. पिशाच्चे माणसाला संकुचित वृत्तीचे बनवितात. अशा प्रकारे पृथ्वीतलावरील पंचाहत्तर टक्के लोकांवर पिशाच्च योनीतील विविध प्रकारच्या आत्म्यांचे साम्राज्य चालते. इतकेच नव्हेतर बरेचसे साधू-संत, प्रवचनकार, कीर्तनकार यांचेवरही पिशाच्च योनीतील आत्म्यांचा प्रभाव असतो. हा प्रभाव इतका सूक्ष्म असतो की अशा व्यक्तींच्या सहवासात दहा-दहा, वीस-वीस वर्षे राहूनही आपल्याला यातले काहीच कळत नाही. यातील बरेच लोक मोठमोठ्या अधिकार पदावर असतात, पंडित असतात, सज्जन असतात. पूर्वजन्मात केलेल्या थोड्याफार पुण्याईने ईश्वराने त्यांना श्रीमंती, सत्ता, अधिकार, कीर्ती दिलेली असते व त्याचबरोबर त्यांनी आध्यात्मात प्रगती करावी म्हणून संधीही दिलेली असते. परंतु आध्यात्मात प्रगती करायचे सोडून बाकी सर्व गोष्टी हे लोक करतात व मृत्यूनंतर पुन्हा भूत-पिशाच्च योनीत जातात.

आध्यात्मात प्रगती न करणे, सद्गुण न शिकणे, ईश्वरभक्ती न करणे, परोपकार न करणे, इतरांना मदत न करणे या सर्व गोष्टी

ईश्वराच्या दरबारात गुन्हा मानल्या जातात व अशा प्रकारे वागणाऱ्यांना कठोर ईश्वरी शिक्षांना तोंड द्यावे लागते. ईश्वर दयाळू नाही, कठोर आहे, तो फक्त न्याय करतो. त्याचा न्याय कसा असतो हे पाहायचे असल्यास लहान मुलांच्या हॉस्पिटलमध्ये जाऊन पाहावे. म्हणजे ईश्वरी न्यायाची थोडी कल्पना येईल. योग्यांना वातावरणातील विविध स्तरांवरून फिरावे लागते. असे फिरताना विविध प्रकारच्या यातना भोगणाऱ्या आत्म्यांच्या गाठीभेटी होतात. खऱ्या सत्पुरुषाच्या दर्शनाने आत्म्यांना थोडीफार शांती मिळते इतकेच. या क्षणभर मिळणाऱ्या शांतीला आत्मे ईश्वराची कृपा मानतात. दुर्लभः सिद्ध दर्शनः असे म्हणतात ते खरे आहे.

येथे आपण प्रेतात्मे व भूतात्मे यांची माहिती करून घेतली तरीही दुष्ट, दुर्जन व कपट कारस्थान करणाऱ्या व राक्षसीवृत्तीच्या आत्म्यांविषयी आपण काहीही माहिती करून घेतली नाही कारण अशा आत्म्यांची अवस्था खूप भयंकर असते. एकंदरीत सत्प्रवृत्तींची जोपासना म्हणजे प्रकाशमय, ज्ञानमय, आनंदमय असा ईश्वरी मार्ग व स्वार्थ, लोभ, अहंकार, भांडखोरपणा, चिडखोरपणा, संकुचितपणा इत्यादी प्रवृत्तींचा सहवास म्हणजे पिशाच्च लोकाकडे जाणारा अंधःकारमय मार्ग. तुम्हा आम्हा सर्वांना एवढे समजले तरी पुरे.

यक्ष योनी

यांना अर्धदेवता मानले जाते. पुष्कळवेळा अरण्यांतील वृक्षांमध्ये यांचा निवास असतो. हे स्वभावाने खूप चांगले असतात. पृथ्वीतलावरील सरळ मनाची, भोळी-भाबडी, देवभोळी, मूढ अशा माणसांवरती अर्धदेवतांचा म्हणजे यक्षांचा प्रभाव असतो. अशा लोकांची एखाद्या चांगल्या सिद्धपुरुषाशी गाठ पडते व अर्ध देवता अवस्थेतून पूर्ण देवता अवस्थेपर्यंत यांचा प्रवास सद्‌गुरुकृपेने पूर्ण होतो.

गंधर्व योनी

पृथ्वीतलावरील गायन, नर्तन, वादन इत्यादी क्षेत्रात प्राविण्य मिळविणाऱ्या लोकांवरती गंधर्व योनीतील आत्म्यांचा प्रभाव असतो. हे लोक देव लोकाच्या अगदी जवळ पोहोचलेले असतात. संगीताची आराधना करून या लोकांनी देवपद प्राप्त करायचे असते. परंतु पृथ्वीतलावरील मायाजाळात फसल्यास यांना देवपद प्राप्त होत नाही व मृत्यूनंतर पुन्हा गंधर्व लोकातच जाऊन राहावे लागते. यासाठी या लोकांनी संगीत साधनेबरोबरच ईश्वरोपासनासुद्धा करायला हवी. गंधर्वलोकातील या आत्म्यांनी जर ईश्वरोपासना केली नाही तर वृद्धापकाळात मानसिक दुःख भोगावे लागते. म्हणून संगीताची साधना करणाऱ्या लोकांनी संगीत साधनेबरोबर आपली आध्यात्मिक प्रगती कशी होईल इकडे लक्ष द्यायला हवे.

गंधर्व योनीतील आत्मे हेही अर्ध देवता अवस्थेतील असतात. (गंधर्व लोकातील संगीत कर्णमधुर असते तर पिशाच्चांचे संगीत कर्कश असते.)

विद्याधर

पृथ्वीतलावरील जे लोक कलेत प्राविण्य मिळवितात, अशा लोकांवर विद्याधर योनीतील आत्म्यांचा प्रभाव असतो. विद्याधर योनीतील काही आत्मे गीत, संगीत, वादन, नृत्य, चित्रकला यातही प्राविण्य मिळवू शकतात. याशिवाय ऋद्धि-सिद्धि, किमया, अष्टमहासिद्धी, उपसिद्धी, क्षूद्रसिद्धी, दशमहाविद्या, यक्षिणीसाधन इत्यादी तंत्र मार्गात ते प्रगती करू शकतात. विद्याधर योनीतून पृथ्वीतलावर जन्माला आलेल्या आत्म्यांना चमत्काराची आवड असते. त्यामुळे ते बावनवीर साधन, वीरसाधन, भद्रकाली, महाकाली यांच्या साधना करतात. जादूविद्या, नजरबंदी शिकतात. विद्याधर लोकातून मनुष्य रूपाने जन्माला आलेले हे आत्मे असंख्य प्रकारचे चमत्कार करतात, हवेतून विभूति व निरनिराळ्या प्रकारच्या चीजवस्तू निर्माण करतात. तुमची कुंडलिनी जागृत करू, तुम्हाला विविध प्रकारची दृश्ये दाखवू असे ते लोकांना सांगतात. असंख्य लोक यांच्या भजनी लागतात. परंतु हे सर्व मायाजाल असते. अशा प्रकारे मायाजाल करणाऱ्यांचा कधी उद्धार होत नाही कारण समाजाला फसविल्याचे

पातक त्यांनी केलेले असते व त्यांच्या भक्तांचाही उद्धार होत नाही. मृत्यूनंतर यांची अधोगती होते, यांच्या भक्तांचीही अधोगती होते.

जादूचे प्रयोग करणारे जादूगारही विद्याधर लोकातून आलेले असतात. परंतु ते स्वत:शी, ईश्वराशी व समाजाशी प्रामाणिक राहतात. फक्त मनोरंजनार्थ प्रयोग करतात. त्यामुळे त्यांना पाप लागत नाही. अशा लोकांनी आध्यात्मिक प्रगती केल्यास त्यांचा उद्धार होतो व न केल्यास ते पुन्हा विद्याधर लोकात जातात. विद्याधर योनी ही गंधर्व योनीपेक्षा कनिष्ठ आहे. भारतात आजही अनेक विद्याधर लोकांचे अस्तित्व आहे. परंतु ते आध्यात्मात प्रगती करत आहेत की नाही हे समजायला मार्ग नाही. अदृश्य सृष्टीमध्ये विद्याधरांना यक्षांपेक्षा श्रेष्ठ मानले जाते. वनस्पती विद्याधर आत्म्यांच्या अधीन असतात. विविध प्रकारच्या धातूपासून सोने बनविणे हे कामही विद्याधर करतात. पृथ्वीतलावरील संशोधक हे विद्याधर लोकातून जन्माला आलेले असतात. यांच्यामुळे विविध प्रकारचे शोध लागतात.

देवता

पृथ्वीचा तोल सांभाळण्यासाठी, समाजातील पाप–पुण्याचा तोल सांभाळण्यासाठी देवता लोकातून नेहमी काही आत्मे पृथ्वीतलावर जन्म घेत असतात. असे आत्मे पृथ्वीतलावर

मनुष्य रूपाने जन्माला आल्यानंतर चुपचापपणे ईश्वरीकार्य करत असतात. अशा लोकांची प्रसिद्धी होत नसते. ईश्वराकडून त्यांना वेळोवेळी सहकार्य मिळत असते. त्यांच्यामध्ये भरपूर सद्गुण असतात. ईश्वराने सोपविलेले कार्य चुपचाप रितीने करून ते ईश्वराच्या साम्राज्यात प्रवेश करतात. या व्यक्तींचे वैशिष्ट्य असे असते की त्या अगदी तुमच्या शेजारी राहिल्या तरी त्यांची योग्यता व कार्य कोणालाही कळून येत नाही. अंतर्निष्ठ योगीच अशा देवतात्म्यांचे कार्य व महत्त्व ओळखू शकतात.

ज्याप्रमाणे घरामध्ये एखादा बल्ब असतो आणि त्या बल्बच्या प्रकाशात आपण सर्व कामे करत असतो त्याप्रमाणे समाजामध्ये प्रकाश फैलावण्याचे कार्य हे देवतात्मे करत असतात व तेही अगदी गुप्तपणे.

भूतलावर मनुष्यरुपाने वावरणाऱ्या अशा देवतात्म्यांना अदृश्य सृष्टीतून सर्व बाजूने मदत मिळते, संरक्षण मिळते. ईश्वर अशा देवतात्म्यांच्या डोळ्याने जगाकडे पाहतो. हे देवतात्मे नवव्या लोकातून पृथ्वीतलावर जन्माला येतात व विशिष्ट कार्य पूर्ण करून ईश्वराच्या साम्राज्यात निघून जातात. हे देवतात्मे सदैव जीवनमुक्त असतात. ईश्वराच्या इच्छेनुसार जन्म घेतात म्हणून यांच्या जन्माला कारणजन्म असे म्हणतात.

महात्मा

पूर्वजन्मातील अपुरी साधना पूर्ण करण्यासाठी जे जन्म घेतात त्यांना महात्मा असे म्हणतात. अनेक जन्मांमध्ये जी काही सात्त्विक पुण्याई केलेली असते त्या सात्त्विक पुण्याईचे कण आत्म्याला चिकटलेले असतात. या तेजस्वी कणांमुळे आत्मा महात्मा होतो. परंतु जन्मोजन्मींच्या कर्मांचे प्रारब्धही महात्म्यांना भोगावेच लागते. एका बाजूने प्रारब्ध भोगून संपवित असतात तर दुसऱ्या बाजूने ते ईश्वराच्या दिशेने पुढे पुढे जात असतात. यामुळे महात्म्यांमध्ये विविधता आढळते. महात्म्यांमध्ये जरी विविधता आढळत असली तरी अंतरंगामध्ये महात्मे तृप्त व समाधानी असतात. परमानंदात बुडालेले असतात.

महात्म्यांमधील विविधता पुढील प्रमाणे दिसून येते.

एक महात्मा सिंहासनावर बसलेला असतो, मखमली गाद्यांवर लोळत असतो, अनेक लोक त्याची सेवा करत असतात. तर दुसरा महात्मा फक्त लंगोटी लावून उन्हातान्हात फिरत असतो. दुपारच्या वेळी पाच घरे माधुकरी मागतो. झोप आल्यास जमिनीवर एखादे तरट टाकून तो झाडाखाली झोपतो. त्याच्याजवळ पांघरूणही नसते. तरीही तो तृप्त असतो, आनंदात असतो.

हे दोन्ही महात्मेच. या दोघांजवळ असणारी तृप्ती व आनंद सारखाच असतो. त्यांचे आत्मज्ञान सारखेच असते आणि

म्हणून दोघेही महात्माच असतात. (मी खऱ्या महात्म्यांविषयी लिहित असून आजकालच्या तथाकथित महात्म्यांविषयी लिहित नाही.)

यावरून एक गोष्ट लक्षात येते की महात्म्यांचे महात्मेपण हे वैभव व प्रसिद्धी यावर अवलंबून नसून त्यांच्या वृत्ती ईश्वराशी तदाकार झाल्या आहेत की नाहीत यावर अवलंबून असते. वृत्ती जितक्या प्रमाणात ईश्वराशी समरस होतात तितक्या प्रमाणात महात्म्याला आध्यात्मिक मोठेपण प्राप्त होत असते. म्हणून म्हणतात की आतापर्यंत अनेक महात्मे पृथ्वीतलावर होऊन गेले परंतु अक्कलकोट निवासी श्रीस्वामी समर्थांसारखा महात्मा त्यांच्या अगोदर झाला नाही व त्यांच्या नंतरही झाला नाही. त्यांचे वैशिष्ट्य म्हणजे त्यांनी तीनशेहून अधिक सिद्धपुरुष निर्माण केले व त्यांना भारतातील विविध ठिकाणी पाठवून लाखो लोकांचा उद्धार केला.

महात्म्यांमधील विविधता

समर्थ रामदासस्वामी मूर्तीमंत वैराग्य, निष्कांचन, काखेला झोळी व भगवी कफनी अशा परिवेशाने उन्हातान्हातून फिरत असत.

या उलट जयरामस्वामी वडगावकर श्रीमंत वेशात रहात. खांद्याला धनुष्य अडकवलेले असायचे. पाठीला भाता बांधलेला असायचा व घोड्यावर बसून फिरायचे. कधी कधी पालखीतून

फिरायचे. त्यांच्या सेवेला अनेक सेवक असायचे. अनेक घोडे त्यांच्याबरोबर असायचे. तंबू राहुट्या असायच्या.

श्रीरामदासस्वामी व श्रीजयरामस्वामी वडगावकर दोघेही महात्मे. परंतु दोघांचे प्रारब्ध वेगवेगळे होते. त्यामुळे परमेश्वराशी एकरूप होऊनसुद्धा अशा प्रकारची विविधता दिसून येते.

अक्कलकोटस्वामी जेव्हा एका लंगोटीवर संपूर्ण भारतात फिरत होते त्याच काळात श्रीमाणिकप्रभु राजसिंहासनावर बसून हजारो लोकांना रोज दान-धर्म करीत होते. दोघेही साक्षात् परमेश्वर. परंतु आपआपल्या प्रारब्धानुसार परमानंदात राहून परमेश्वरी कार्य करत होते. महात्म्यांच्या या विविधतेमध्ये अपूर्व सौंदर्य, अपूर्व समाधान असते व या अपूर्व समाधानामुळेच ते महात्मा असतात. आजकाल असे महात्मा आढळत नाहीत.

समर्थ रामदासस्वामी, जयरामस्वामी वडगावकर व संत तुकाराम हे तिघेही एकाच काळातले. परंतु तिघांचेही प्रारब्ध किती भिन्न होते हे त्यांची चरित्रे वाचल्यानंतर लक्षात येते.

एकदा समर्थ रामदासस्वामी व त्यांचा शिष्य असे दोघेही पायवाटेने चालत जात होते. वाटेत एक नदी लागली. नदी किनारी खूप विस्तीर्ण मैदान होते. मैदानामध्ये अनेक तंबू, राहुट्या, घोडे, सेवक दिसत होते.

श्रीरामदासस्वामी म्हणाले, ''जयरामस्वामींनी येथे तळ

ठोकलेला दिसत आहे !''

श्रीरामदासस्वामींनी असे म्हणताच त्यांचा शिष्य मनांत म्हणाला, ''जयरामस्वामी वडगावकर साधू आहेत काय ? नेहमी जिकडे-तिकडे घोडे, धनुष्यबाण घेऊन फिरत असतात !''

श्रीरामदासस्वामींनी आपल्या शिष्याच्या मनांत चाललेले विचार ओळखले व खरा प्रकार काय आहे हे त्याला सिद्ध करून दाखविण्याचे ठरविले.

दोघेही त्या तंबू, राहुट्यांजवळ पोहोचले. जयरामस्वामी तंबूतून बाहेर आले व श्रीरामदासस्वामींना नमस्कार केला.

श्रीरामदासस्वामी म्हणाले, ''काय रे जयरामा तुला हे सर्व वैभव कशाला पाहिजे ?'' यावर जयरामस्वामी म्हणाले, ''काय करू प्रारब्ध आहे. भोगलेच पाहिजे !'' श्रीरामदासस्वामी म्हणाले, ''प्रारब्ध वगैरे काही नाही चल माझ्याबरोबर'' असे म्हणून जयरामस्वामींना आपल्याबरोबर घेतले.

पाच दहा मैल चालल्यानंतर रामदासस्वामी जयरामस्वामींना म्हणाले, ''येथे या शिळेवर फक्त लंगोटी लावून बसून राहा. आम्ही थोड्या वेळाने येतो. तुझे प्रारब्ध मला बघायचे आहे. जर तुझ्या प्रारब्धात ऐषाराम असेल तर तुला सर्व सुख या उघड्या मैदानावर प्राप्त होईल व कपडेही प्राप्त होतील.'' असे म्हणून रामदासस्वामी आपल्या शिष्याला घेऊन पुढे निघून गेले.

सुमारे तीन चार तासानंतर रामदासस्वामी व त्यांचा शिष्य दोघेही जेथे जयरामस्वामी वडगावकर बसले होते तेथे परत आले. तेथील दृश्य पाहून दोघांनाही आश्चर्य वाटले. सर्वत्र तंबू राहुट्या ठोकलेल्या होत्या. घोडे इकडे-तिकडे फिरत होते. चाळीस-पन्नास माणसे आजुबाजूला काम करीत होती. एका तंबूमध्ये मखमली गालीचावर जयरामस्वामी सुंदर पोषाख घालून बसलेले होते. रामदासस्वामी व त्यांचा शिष्य तेथे जाताच जयरामस्वामी वडगावकर म्हणाले,

''पाहिलेत माझे प्रारब्ध हे असे आहे ! तुमच्या आज्ञेप्रमाणे मी येथे लंगोटीवर बसलो होतो. तुम्ही गेल्यानंतर थोड्या वेळाने अनेक घोडेस्वारांना घेऊन एक सरदार आला. तो माझा शिष्य होता. त्याने मला लंगोटी लावून बसलेले बघितले व ताबडतोब मला भरजरी पोषाख घालायला दिला व तंबू, राहुट्या ठोकून आम्ही सर्वजण आपली वाट पहात बसलो.''

श्रीरामदासस्वामी आपल्या शिष्याला म्हणाले...

''पाहिलेस याला प्रारब्ध म्हणतात !'' शिष्याने श्रीरामदासस्वामींची व जयरामस्वामींची क्षमा मागितली.

प्रारब्धानुसार महात्म्यांमध्ये विविधता दिसून येते. परंतु अंतरंगाने सगळे परमेश्वराशी एकरूप झालेले असतात. त्यांचे शांती समाधान भंग पावत नाही. यावरून एक गोष्ट लक्षात येते की

जो अखंड समाधानात राहतो त्यालाच महात्मा म्हटले जाते.

महात्म्यांचे समाधान पराकोटीच्या खडतर प्रारब्धातही कसे टिकून राहते याचे एक उदाहरण पुढे देत आहे.

चक्रधरस्वामी लोककल्याणाचे कार्य करत होते. काही दुष्ट लोकांना हे पाहवले नाही. दुष्ट लोकांनी स्थानिक राजाकडे चक्रधरस्वामींविषयी तक्रार केली. राजाचे त्यांच्याविषयी बरेच गैरसमज करून देण्यात आले होते.

राजाने चक्रधरस्वामींना पकडून आणले व कसलीही चौकशी न करता त्यांचे नाक कापण्याचा हुकूम दिला.

चक्रधरस्वामींचे नाक कापण्यात आले. अनेक प्रकाराने त्यांची बेअब्रु करण्यात आली. इतके सर्व होऊनही चक्रधरस्वामींचे समाधान भंग पावले नाही. सर्व सहन करत ते आपले कार्य करीतच राहिले. चक्रधरस्वामींच्या विरोधकांना लोक अजूनही चक्रधरस्वामींना मानतात हे बघवेना; त्यांनी राजाचे आणखी कान भरले. चक्रधरस्वामी धर्म विरोधी काम करत आहेत असा गैरसमज करून दिला.

राजाने चक्रधरस्वामींचा शिरच्छेद करण्याचा हूकूम दिला.

श्रीचक्रधरस्वामींना पकडून वधस्थानाकडे नेण्यात आले व त्यांचा शिरच्छेद करण्यात आला. हजारो लोकांनी हे दृश्य पाहिले. थोड्या वेळाने सगळे लोक आपआपल्या घरी निघून

गेले. चक्रधरस्वामींचे धड एका बाजूला पडले होते, तर शिर दुसऱ्या बाजूला थोड्या अंतरावर पडलेले होते. शिर व धडातून वाहिलेले रक्त जमिनीवर साकळलेले होते. वधस्थळापासून थोड्याशा अंतरावर एक नाथपंथी साधू चिलीम पीत बसला होता.

अचानक त्या नाथपंथी साधूने पाहिले...

''चक्रधरस्वामींचे धड व शिर हलत आहे. तो साधू चक्रधरस्वामींच्या धड व शिराकडे पहात राहिला.''

शिर व धड हळूहळू जवळ येऊ लागले. काही क्षणातच शिर व धड एकमेकांना चिकटले व चक्रधरस्वामी उठून बसले; उभे राहिले व आकाशगमन करीत हिमालयाच्या दिशेने निघून गेले. त्या नाथपंथी साधूकडून ही घटना नंतर सर्वांना कळली. चक्रधरस्वामी आजही त्याच देहाने हिमालयात तपस्या करत आहेत.

कुठल्या महात्म्याचे प्रारब्ध कसे असेल हे सांगता येत नाही. परंतु सर्व महात्मे अंतर्यामी परमेश्वराशी एकरूप झालेले असतात. परमेश्वराशी एकरूप होऊन आपल्या प्रारब्धाचे भोग भोगत ते ईश्वरीकार्य करत असतात. रामकृष्ण परमहंस व लाहिरी महाशय यांना वृद्धापकाळात कॅन्सर झाला होता. परंतु त्या अवस्थेतही ते समाधानी होते. भगवान् रामचंद्रानेही आयुष्यभर दु:ख भोगले. सीतेला तर जन्म दु:खिनी म्हटले जाते. भगवान् श्रीकृष्णानेही जन्मापासून अनेक संकटांना तोंड देत भगवत् पदवी

प्राप्त केली. येशूख्रिस्तानेही विविध प्रकारच्या दु:खांना तोंड दिले व शेवटी त्याला सुळावर चढावे लागले व तेथेच त्याचा अंत झाला.

जया अंगी मोठेपण ।

तया यातना कठीण ।।

परमेश्वराशी एकरूप होऊनही प्रारब्धाचे भोग संत, महात्म्यांना व अवतारी पुरुषांनाही चुकत नाहीत. कुणाच्या नशिबात हे भोग सुखकारक असतात तर कोणी यातना भोगतो. अशा प्रकारे महात्मे आपल्या प्रारब्धानुसार जगतात व अखंड समाधानात राहतात.

अखंड समाधानात जगण्याची कला प्राप्त झाली की आत्मा महात्मा होतो. तद्नंतर तो जसजसा परब्रह्माच्या प्रांतात प्रवेश करू लागतो तसतसा त्याच्या आत्म्याचा अधिकाधिक विकास होऊ लागतो. अशी अनेक वर्षे गेल्यावर महात्म्याचा परमात्मा होतो किंवा महात्मा परमात्म्यात विलीन होतो.

प्रत्येक महात्म्याचा एक विशिष्ट मूळ स्वभाव असतो. त्या मूळ स्वभावाप्रमाणे ते वागतात. त्यामुळे महात्म्यांमध्ये विभिन्नता दिसून येते. मूळ स्वभाव कधी बदलत नसतो. यावर तुकारामांनी एक सुंदर अभंग लिहिला आहे.

आधी होता वाग्या । त्याचा झाला पाग्या ।

त्याचा येळकोट राहिना । मूळ स्वभाव जाईना ।। १ ।।
आधी होती दासी । पट्टराणी केले तिसी ।
तिचे हिंडणे राहिना । मूळ स्वभाव जाईना ।। २ ।।
आधी होता संतसंग । तुका झाला पांडुरंग ।
त्याचे भजन राहिना । मूळ स्वभाव जाईना ।। ३ ।।

अशा प्रकारे महात्म्यांमध्ये विविधता दिसून येते. काही महात्मे जगाच्या कल्याणाचा विचार करतात व जगाचे कल्याण व्हावे म्हणून खूप प्रयत्न करतात. लोककल्याणार्थ काही महात्मे प्रयत्न करतात. लोकांमध्ये सद्गुण निर्माण व्हावे म्हणून प्रयत्न करतात. कारण सद्गुण हेच आध्यात्मिक जीवनाचे मूळ आहे परंतु काही महात्मे असा कसलाच विचार करत नाहीत. काही महात्म्यांना एकांतवास आवडतो तर काही महात्मे लोकांतात रमतात. अर्थात हे सर्व अगदी खऱ्या खुऱ्या महात्म्यांविषयी लिहित आहे. आजकाल असे महात्मे दिसत नाहीत व सध्याचा काळ हा महात्म्यांनी समाजास दर्शन देण्यास योग्य नाही. तरीही काही महात्मे समाजात राहून समाजाला ईश्वराच्या दिशेने पुढे नेण्याचे कार्य करीत आहेत. सध्या संक्रमणाचा काळ सुरू असून २०४० पर्यंत हा संक्रमणाचा काळ चालू राहील आणि तद्नंतर पुढे सुवर्णयुगाचा काळ येणार आहे.

महात्म्यांमध्ये आणखी एक प्रकार असतो. त्यांना योगी

म्हणतात. खरे योगी दिसणे आजकाल अतिशय दुर्मिळ झालेले आहे. महात्मा परमात्म्याशी एकरूप होतो तर योगी परमेश्वराशी एकरूप होतो. या दोन भिन्न अवस्था आहेत.

योग्यांच्या विषयी मी काही लिहिण्याऐवजी इतर संतांनी जे लिहिले आहे ते सांगणे जास्त योग्य ठरेल.

अगा योगी जो म्हणिजे । तो देवांचा देवो जाणिजे ।।
सुख सर्वस्व माझे । चैतन्य तो ।। १ ।।
देखे साधक निघोनी जाये । मागा पाऊलांची ओळ राहे ।।
तेथे ठाई ठाई होये । अणिमादिक ।। २ ।।

सर्वसाधारणपणे योगी कधीही समाजात येत नाहीत. ते एकांतात राहतात. त्यांना एकांत अतिशय प्रिय असतो. ते ईश्वराशी एकरूप होऊन राहतात. अशा योग्यांचे एकदा जरी दर्शन झाले तरी उद्धार होतो. सरळ व मोकळ्या मनाच्या माणसांनाच योगी दर्शन देतात.

विश्वामध्ये असंख्य प्रकारचे आत्मे असतात. त्यातील काही प्रकार प्रेतात्म्यांपासून महात्म्यांपर्यंत आपण या प्रकरणात पाहिले. जिज्ञासू वाचकांना या प्रकरणामध्ये खूप ज्ञान मिळेल असे मला वाटते.

❍❍❍

(१२) ईश्वर व सैतान

ईश्वर सर्व चांगल्या गोष्टींचा कारक आहे. सैतान (दुष्टशक्ती) सर्व वाईट गोष्टींचा कारक आहे. ईश्वर म्हणजे प्रकाश. सैतान म्हणजे अंधार.

ज्याप्रमाणे ईश्वर सर्वव्यापी आहे. त्याचप्रमाणे सैतानही सर्वव्यापी आहे. येथे आपण या दोन शक्ती कशा सर्वव्यापी आहेत याची माहिती करून घेऊ !

ईश्वराचे स्वरूप

ईश्वरी मार्गाला प्रकाशमार्ग असे म्हणतात. दया, क्षमा, शांती, करुणा, प्रेम, अहिंसा, चांगले विचार करणे, परोपकारी वृत्ती, मनाचा सरळपणा, विनम्रता, विनय, मानवता, दान, ईश्वरभक्ती, तपश्चर्या, योगसाधना, इतरांच्या उपयोगी पडण्याची वृत्ती, सभ्यता, ध्यान करणे, ईश्वरचिंतन करणे, ईश्वराची प्रार्थना करणे, इतरांचे अश्रू पुसणे, गरजूंना मदत करणे, आसरा देणे,

सर्वांशी प्रेमाने वागणे, नि:स्वार्थ अशा सर्व गोष्टींचा अंतर्भाव ईश्वरीमार्गामध्ये म्हणजे प्रकाशमार्गामध्ये होत असतो. एकंदरीत जितके सद्गुण तुमच्यामध्ये प्रकट होत असतात तितके तुम्ही ईश्वराच्या जवळ जात असता. तितक्या टक्क्यांनी ईश्वर तुमच्यामध्ये प्रकट होत असतो. सर्वसाधारणपणे किमान पन्नास गुण अंगी बाणल्यानंतर त्या आत्म्याला **उत्तमपुरुष** असे म्हटले जाते. तर चौसष्ट सद्गुण अंगी बाणल्यानंतर **पुरुषोत्तम** असे म्हटले जाते. परोपकार व ईश्वरभक्ती एवढे दोन गुण जरी मानवाने अंगी बाणले तरी अशा मानवाला सद्गती प्राप्त होते. अशी व्यक्ती भूतलावर पुन्हा जन्माला येत नाही. याशिवाय ईश्वरभक्ती व परोपकारी वृत्तीने जीवनातील अनेक समस्यांचे निराकरण होते. एक एक सद्गुण म्हणजे एक एक देवता असते हे मानवाने लक्षात घेतले पाहिजे. एक एक सद्गुण अंगी बाणणे म्हणजे एक एक देवतेला आपल्या कारणशरीरामध्ये विकसित करणे. जसजशा देवता आपल्या दिव्य तेजोमय कारणशरीरात विकसित होतात तसतसा त्यांचा टप्प्याटप्प्याने साक्षात्कार होतो. कमळाची कळी जशी टप्प्या टप्प्याने खुलते, तशा देवता साधकांच्या शरीरात प्रगट होत असतात. प्रथम साधकाचे सूक्ष्मशरीर शुद्ध व पवित्र होते, नंतर कारणशरीर शुद्ध, पवित्र व तेजोमय होते व नंतर देव-देवतांचे साक्षात्कार व्हायला प्रारंभ होतो.

ईश्वरी मार्गात किंवा प्रकाशमय मार्गात राहणाऱ्या व्यक्तीला दुधाप्रमाणे पांढऱ्या शुभ्र वस्तूंची आवड असते. त्याला आकाश खूप आवडते. पांढरे कपडे आवडतात. आकाशी निळा (Sky Blue) तसेच गुलाबी (Pink) व सोनेरी (Golden Yellow) हे रंग आवडतात.

सैतानाचे भयंकर रूप

ईश्वराप्रमाणेच सैतानही सर्वव्यापी आहे. सैतान म्हणजे सर्व वाईट गोष्टी, अंधार मार्ग, दुष्ट प्रवृत्ती, इतरांचे वाईट करण्याची प्रवृत्ती. मनुष्य जेव्हा वाईट विचार करतो, ईर्षा, द्वेष, मत्सर करतो, अहंकार करतो, भांडण करतो, स्वत:ला शहाणा समजतो तेव्हा तो सैतानाच्या अधिपत्याखाली असतो.

कलह, द्वेष, कपट, कारस्थाने, कुविचार, इतरांचे वाईट व्हावे अशी इच्छा करणे, फक्त स्वार्थाचाच विचार करणे, स्वार्थी प्रवृत्ती, कंजूष वृत्ती, गुंडगिरी, लाच खाणे, दहशतवाद, मी कोणीतरी मोठा आहे असे वाटणे, इतरांवर अधिकार गाजविण्याची प्रवृत्ती, सतत स्वत:ला मोठेपणा मिळत राहावा असे वाटणे, दंभ, ढोंगीपणा या सर्व दुष्टप्रवृत्ती म्हणजे एक एक राक्षस असून यांना आसुरी प्रवृत्ती म्हणतात. लहान–सहान दुष्टप्रवृत्तींना पिशाच्च प्रवृत्ती असे म्हणतात. जसजसा मनुष्य स्वार्थ, कंजूषपणा, द्वेष इत्यादी गोष्टी करू लागतो तसतसा अंध:काराच्या खोल खोल

गर्तेत तो बुडू लागतो. कुविचारांनी त्याचे सूक्ष्मशरीर अपवित्र होते. कुसंगतीनेही सूक्ष्मशरीर अपवित्र होते व अशा अशुद्ध सूक्ष्मशरीरामध्ये पिशाच्चांचा, असुरांचा, राक्षसांचा निवास होऊ लागतो व मनुष्य चालता-बोलता पिशाच्च अथवा राक्षस बनतो. सैतानाचा गुलाम बनतो.

मानवी मनावर वाईट शक्तींचा, सैतानी शक्तींचा प्रभाव सुरू झाला की त्याला काळा रंग आवडू लागतो. तंत्र-मंत्राची आवड निर्माण होते. शक्ती प्राप्त करण्याची इच्छा निर्माण होऊ लागते. चमत्कार करण्याची इच्छा निर्माण होऊ लागते. स्मशानात जाऊन साधना करावीशी वाटते. नाटकीपणा, ढोंगीपणा वाढू लागतो. मन स्वार्थी व संकुचित होते. ईर्षा, द्वेष, मत्सर वाढू लागतात. सर्व सत्ता आपल्या मुठीत असावी असे वाटू लागते. निरनिराळ्या शक्ती आपल्याला वश व्हाव्यात असे वाटू लागते. त्याचा सूक्ष्मदेह काळा होतो. त्याचे मन अस्वस्थ राहते, सतत चरफडत राहते, अशांत राहते. वातावरणातील दुष्टशक्ती त्याच्या शरीरात प्रवेश करू लागतात व असा मनुष्य मृत्यूनंतर अंध:कारमय अशा तामस लोकात हजारो वर्षे खितपत पडतो.

अशा प्रकारे ईश्वर व सैतान यांचे अस्तित्व आपल्यामध्येच असते.

❍❍❍

१३ चार देह – चार साधना

स्थूलदेह

स्थूलदेह अन्नावर जगतो.

या स्थूलदेहाने पायी अथवा वाहनाने तीर्थयात्रा करणे, ग्रंथ पठण करणे, तपश्चर्या करणे, जप करणे, ध्यानधारणा करणे अशा साधना करता येतात. आध्यात्मात अतिशय वेगाने प्रगती व्हावी म्हणून परमेश्वर आत्म्याला स्थूलदेह प्रदान करतो. या स्थूलदेहाने दान, प्रेम, परोपकार व ईश्वरभक्ती केली असता आध्यात्मात अतिशय वेगाने प्रगती होऊन आपण परमेश्वरापर्यंत पोहोचू शकतो.

पुरुष व स्त्री असे दोन भेद या स्थूलदेहात असतात. पुरुष देह हा कर्मप्रधान असतो तर स्त्री देह हा भावनाप्रधान असतो. सहाजिकच स्त्रिया आध्यात्मात अतिशय वेगाने प्रगती करू शकतात. पुरुषांपेक्षा स्त्रिया आध्यात्मात अतिशय वेगाने प्रगती करतात म्हणून पुष्कळवेळा आध्यात्मात वेगाने प्रगती करण्याकरिता या जन्मीचे पुरुष पुढील जन्मात स्त्री जन्म धारण करतात.

सूक्ष्मदेह

सूक्ष्मदेह हा सूक्ष्मपंचज्ञानेंद्रिय, सूक्ष्मपंचकर्मेंद्रिय, पंचविषय, मन, अंत:करण, बुद्धी, चित्त व अहंकार यांचा बनलेला असतो.

सूक्ष्म पंचज्ञानेंद्रिय म्हणजे नाक, कान, डोळे, जीभ, त्वचा.

सूक्ष्म पंचकर्मेंद्रिय म्हणजे तोंड, हात, पाय, लिंग, गुदद्वार.

पंचविषय म्हणजे शब्द, स्पर्श, रूप, रस, गंध.

सूक्ष्म पंचज्ञानेंद्रिय, सूक्ष्म पंचकर्मेंद्रिय, पंचविषय हे सारे सूक्ष्मदेहात असतात व म्हणूनच सूक्ष्मदेहाचा कान बिघडला की स्थूलदेहाचा कान जाग्यावर असूनसुद्धा ऐकू येत नाही. स्थूलदेहाला जगविणारा हा सूक्ष्मदेह स्थूलदेहाएवढाच असतो.

सूक्ष्मदेह हा विचारांवर जगतो. हा सूक्ष्मदेह जेवढा अशुद्ध तेवढे मनात वाईट विचार येत राहतात. जसजसा सूक्ष्मदेह शुद्ध होऊ लागतो तसतसे मनात चांगले विचार येऊ लागतात.

चांगले विचार करून वाईट विचारांचा नाश करणे व मनात सतत चांगले विचार करणे, वाईट विचारांना थारा न देणे ही सूक्ष्मदेहाची साधना होय.

कारणदेह

कारणदेह हा अंगुष्ठप्रमाण असतो. ज्योतिर्मय असतो. परंतु या ज्योतिमध्ये असंख्य जन्मांतील चांगल्या वाईट कर्मांची बीजे

साठलेली असतात. अनेक जन्मांचे हा **कारण** असतो म्हणून याला **कारणदेह** असे म्हणतात. ज्यांची कर्मे वाईट आहेत अशा लोकांचा कारणदेह प्रकाशहीन धूसर असतो, तर ज्यांची कर्मे चांगली आहेत अशा लोकांचा कारणदेह तेजस्वी असतो. कारणदेह कल्पनेवर जगतो. अनेक प्रकारच्या चांगल्या वाईट कल्पना करत राहणे हा कारणदेहाचा स्वभाव आहे. वाईट कल्पना करून कारणदेह स्वत:ची अधोगती करून घेतो तर चांगल्या कल्पना करून कारणदेह स्वत:चा उद्धार करू शकतो. वाईट कल्पना न करणे, सतत चांगल्या कल्पना करणे ही कारणदेहातील साधना होय व मनाला निर्विकल्प बनविणे, कल्पनातीत बनविणे, चांगल्या व वाईट कल्पना करणे सोडून देणे हे साध्य साधायचे असते. हे साध्य साधले असता मनुष्य ईश्वरस्वरूप बनतो.

महाकारणदेह

महाकारणदेह हा अत्यंत तेजस्वी स्पार्कप्रमाणे असतो. कधी कधी हा एखाद्या बिंदूप्रमाणे दिसतो. हा विश्वव्यापी असतो. एखादा साधक जेव्हा महाकारणदेहापर्यंत जाऊन पोहोचतो तेव्हा त्याला ईश्वरत्व प्राप्त होते, सिद्धावस्था प्राप्त होते. तो काही करत नाही परंतु त्याच्यावर श्रद्धा ठेवणाऱ्या सद्भक्तांच्या जीवनामध्ये चमत्कार घडतात. त्याची सेवा करणाऱ्यांचे प्रारब्ध शुद्ध होते. त्याची सेवा, भक्ती करणाऱ्यांचे सूक्ष्मदेह, कारणदेह शुद्ध होतात.

महाकारणदेहात पोहोचल्यानंतरसुद्धा सिद्धपुरुषाला परिपक्वता यावी लागते. जसजशी परिपक्वता येत जाते तसतसा सिद्ध सहजावस्थेमध्ये रममाण होऊ लागतो व सहजावस्था ही सर्वोच्च अवस्था होय !

(१४) गणपती दूध पितो । देव बोलतात

उज्जैन शहराच्या सीमेवर एक भैरवाचे स्थान आहे. तेथे एक विशाल शिळा असून या शिळेला शेंदूर फासलेला आहे. लोक दारूच्या बाटल्या घेऊन तेथे जातात. पुजारी दारूची बाटली एका चांदीच्या ताटलीत ओततो व शिळेसमोर धरतो. एक दोन सेकंदात दारू अदृश्य होते. आपली दारू भैरवाने प्राशन केली असे समजून भक्त आनंदीत होतो.

वस्तुत: त्या शिळेमध्ये व आसपासच्या परिसरात अनेक पिशाच्चे असून ही पिशाच्चे दारू पितात. गेली शेकडो वर्षे हा प्रकार सुरू आहे.

रिद्धपूर (जि. अमरावती) या गावी एक औदुंबराचे झाड असून या झाडामधून पेढे, बर्फी, खडीसाखर असे पदार्थ बाहेर येतात. या झाडात श्रीदत्त महाराज आहेत असे लोक समजतात,

परंतु झाडात श्रीदत्त महाराजांचेच काय, कुठल्याही श्रेष्ठ आत्म्याचे अस्तित्व नाही. हे झाड ज्यांच्या कंपाऊंडमध्ये आहे त्या देशपांडे यांचे पूर्वज त्या झाडात वास्तव्य करून आहेत व होईल तसा परोपकार करून पुण्य गोळा करत आहेत. आवश्यक इतके पुण्य गोळा झाल्यानंतर त्या झाडातून त्या आत्म्यांची सुटका होईल व त्यांना परत मानव जन्म मिळेल.

असेच काही परोपकारी आत्मे मुक्तागिरी (जि. अमरावती) येथेही आहेत. मुक्तागिरी पहाडावर जाणाऱ्या लोकांना ते काही चमत्कार दाखवत असतात.

सप्टेंबर १९९५ मध्ये पितृपक्षामध्ये जगातील देव-देवतांच्या मूर्ती दूध प्यायल्याचा चमत्कार सर्व जगाने पाहिला. जगभरातील गणपती त्या दिवशी दूध प्यायले. अनेक ठिकाणी शंकराच्या पिंडी, नंदी, देव-देवतांच्या मूर्तीही दूध प्यायल्या. हे सर्व दृश्य टी.व्ही. वर दाखविण्यात आले. बी. बी. सी. सारख्या जगप्रसिद्ध टेलिव्हीजननेही गणपती तसेच इतर मूर्ती दूध पितांना दाखविल्या.

अनेक विचारवंतांच्या मनामध्ये मूर्ती दूध कशा प्यायल्या, हा प्रश्न आहे.

याचे उत्तर असे आहे की...

अदृश्य सृष्टीमध्ये विविध स्तरांवरती कोट्यावधी आत्मे राहतात. त्यांच्या दर्जाचे वर्णन करणे अशक्य आहे. सोप्या

भाषेत जेवढे समजविता येईल तेवढे समजाविण्याचा प्रयत्न येथे करत आहे.

वातावरणामध्ये श्रेष्ठ कोटींच्या देव-देवता आहेत परंतु त्यांना दूध, पाणी इत्यादी खाण्या-पिण्याची आवश्यकता नसते. कारण त्या निराकार असतात. क्वचित प्रसंगी संत नामदेव किंवा संत तुकाराम अशा श्रेष्ठ सिद्धपुरुषांसाठी त्या प्रकट होतात व खातात पितात. परंतु अशा गोष्टींची प्रसिद्धी फारशी होत नाही. एकंदरीत स्वर्गलोक किंवा त्याहून वरच्या लोकात राहणाऱ्या आत्म्यांचा व खाण्या-पिण्याचा काही संबंध नसतो.

पितृलोकातील आत्म्यांचा एक दिवस म्हणजे मानवाचे एक वर्ष व त्यातल्या त्यात भाद्रपद महिन्यातील पितृपक्ष ही पितृलोकातील आत्म्यांकरिता भोजनाची वेळ असते. या पक्षामध्ये आपल्या पूर्वजांच्या नावाने अन्न घराबाहेर ठेवावे. त्या अन्नाच्या सुवासाने पितृलोकातील आत्मे तृप्त होतात.

हा रिवाज हल्ली कोणी पाळत नाही. अशा अतृप्त आत्म्यांच्या तृप्तीसाठी ईश्वराने एक दिवस सर्व आत्म्यांना दूध प्राशनाची मुभा दिली. त्यामुळे सप्टेंबर १९९५ मध्ये फक्त एकच दिवस कोट्यावधी आत्म्यांनी दूध प्राशन केले. देव-देवतांचा व दूध प्राशनाचा काहीही संबंध नाही.

अतृप्त आत्म्यांना तृप्त करण्यासाठी व त्यांचे आशीर्वाद मिळविण्यासाठी पुढील उपाय करण्यास हरकत नाही.

१) अधून-मधून गायीला खाऊ घालावे. आपल्या घराण्यातील आत्मे अतृप्त असतील अथवा शिक्षा भोगत असतील तर गाय घातलेले अन्न खात नाही. अर्थात रस्त्यावर फिरणाऱ्या गायीलाच खायला घालावे. आपल्या गोठ्यातील किंवा आपल्या माहितीतील गाय ही आपली ऋणानुबंधी असते.

२) आपल्या घरी शिजवलेले अन्न अथवा चपाती (तेल न लावलेली) कुत्र्याला खाऊ घालावी (रस्त्यावर फिरणाऱ्या). अदृश्य सृष्टीतील काही दोष जर घराण्यात असतील तर ते या उपायाने दूर होतात. परंतु या करिता कुत्र्याला नेहमी खायला घालणे आवश्यक आहे. पुष्कळवेळा असेही घडते की घातलेले अन्न कुत्रा खात नाही.

३) कावळ्यांना नेहमी पांढरे पदार्थ खाऊ घालावे (इडली, भात वगैरे). याने पीडा दूर होतात. काही विशिष्ट कारण असेल तर घातलेले अन्न कावळे खात नाहीत.

४) चिमण्यांना बाजरी खाऊ घालावी. काही विशिष्ट कारण असेल तर बाजरी चिमण्या खात नाहीत.

अशा छोट्या छोट्या उपायांनी आपल्या अवती-भोवती

असणाऱ्या आत्म्यांची मन:स्थिती जाणता येते. तसेच त्यांचे आशीर्वादही प्राप्त करता येतात. आपल्या पूर्वजांचे आत्मे जर अतृप्त असतील किंवा अंध:कारमय अशा लोकात शिक्षा भोगत असतील किंवा मनुष्येतर योनीत ते शिक्षा भोगत असतील तर त्यांच्या वंशजांना सद्‌बुद्धी होणे कठीण असते. त्यांचे वंशज श्रद्धाहीन, भक्तिहीन, कंजूष व अहंकारी असतात. जोपर्यंत पिशाच्च योनीतील आत्म्यांना सद्‌गती प्राप्त होत नाही तोपर्यंत योग मार्गात प्रगती होत नाही. अदृश्य सृष्टीतील आत्मे सतत अडथळे निर्माण करतात.

देव बोलतात

''मी करतो'' हा अहंकार खोटा असून **आपल्या लायकीप्रमाणे** वातावरणातील आत्मे आपल्याला सद्‌बुद्धी किंवा दुर्बुद्धी देत असतात. त्यामुळे आपली बुद्धी दर क्षणाला पालटत असते. बुद्धी स्थिर रहात नाही. त्यामुळे पुष्कळवेळा असे घडते की एखादा अवतारी महात्मा जरी भेटला तरी त्याच्यावर आपली श्रद्धा बसत नाही. श्रद्धा बसण्याऐवजी त्या महात्म्याने आपल्या गरजा पूर्ण कराव्यात असे वाटू लागते किंवा वातावरणातील आत्मे मनात शंका-कुशंका निर्माण करतात व चांगल्या सत्पुरुषाजवळ माणसांना टिकू देत नाहीत.

सद्‌बुद्धी व्हावी म्हणून ईश्वराची प्रार्थना करणे आवश्यक

आहे. देव–देवतांची स्तोत्रे म्हणत राहणे अतिशय आवश्यक आहे. यातून काहीतरी मार्ग मिळतो.

माझ्याशी दत्त बोलतात, माझ्याशी नवनाथ बोलतात, माझ्याशी देवी बोलते, माझ्याशी हनुमान बोलतो असे सांगणारे अनेक लोक मला भेटले. परंतु प्रत्यक्षात या लोकांबरोबर पिशाच्च लोकातील आत्मे बोलत होते. त्यामुळे त्यांची आध्यात्मात प्रगती होत नव्हती. अशा काही देव बोलणाऱ्या लोकांच्या हकिकती पुढे देत आहे.

एक स्त्री होती. आपल्याबरोबर भगवान् शिव बोलतात असे ती लोकांना सांगत असे. एकदा ती माझ्याकडे आली. तिला पाहता क्षणीच माझ्या लक्षात आले की हिच्याशी भगवान् शिव बोलत नसून पिशाच्च लोकातील आत्मा बोलत आहे. बोलण्याच्या ओघात ती मला म्हणाली, ''राम नवमीच्या दिवशी मी मरणार आहे !''

मी विचारले ''हे तुम्हाला कोणी सांगितले ?''

यावर ती म्हणाली, ''भगवान् शंकरानी मला तसे सांगितले आहे !''

मी म्हणालो, ''तुम्ही लिहून ठेवा ! येत्या रामनवमीला तुम्ही मरत नाही !''

यानंतर अनेक रामनवमी गेल्या, ती जिवंत राहिली व अद्याप ती जिवंतच आहे.

एका स्त्री बरोबर शांतादुर्गा देवी व अक्कलकोटचे श्रीस्वामी समर्थ बोलतात असे ऐकले. बरेच लोक आपले प्रश्न विचारायला तिच्याकडे जात असत. परंतु खरा प्रकार काही वेगळाच होता. त्या स्त्रिचे आजी, आजोबा तिच्याशी बोलत असत. आजी देवीचे नांव सांगत असे व आजोबा स्वामी समर्थांचे नांव सांगत असत.

पुष्कळवेळा पृथ्वीतलावरील सज्जन परंतु संकुचित प्रवृत्तीचे आत्मे तिसऱ्या व चौथ्या स्तराच्या मध्ये अडकतात. तेथील यातना त्यांना सहन होत नाहीत. शंभर दोनशे वर्षे यातना भोगल्यानंतर ईश्वर त्यांच्यावर दया करतो व त्यांना परोपकाराचे काम देतो. असे आत्मे मग एखाद्या पृथ्वीतलावरील माणसाला पकडतात व मी देव आहे असे सांगून त्याच्या मार्फत परोपकाराचे काम करतात.

काही लोक तर भूतयोनीतील एखाद्या आत्म्याला वश करतात व लोकांना मात्र माझ्याशी अमूक अमूक देव बोलतो किंवा अमूक देवी बोलते असे सांगतात. काही दिवस साधना केल्यानंतर या क्षूद्रशक्ती वश होत असतात. या शक्तींच्या आधारे समोर बसलेल्या व्यक्तीला चकित करता येते. परंतु आत्म्याच्या

उद्धाराच्या दृष्टीने अशा विद्यांचा काहीच उपयोग होत नाही. अंध:कारमय लोकातील या शक्तींना मायाशक्ती असे म्हणतात.

मी माझ्या यापूर्वीच्या पुस्तकांमध्ये अंध:कारमय लोक व प्रकाशमय लोक याचे वर्णन केलेले आहे. अंध:कारमय लोकातील विविध स्तरावरील आत्म्यांकडून जी शक्ती प्राप्त होते त्या शक्तीला **मायाशक्ती** असे म्हणतात. जगातील ९९ टक्के लोक या मायाशक्तीच्या अधीन असतात. मोठमोठे साधू, तांत्रिक, मांत्रिक हे सर्व मायाशक्तीची उपासना करतात. सृष्टीतील काही चमत्कार या मायाशक्तीच्या आधाराने होत असतात. गारुडी, जादूगार, विविध प्रकारची दृश्ये, आभास निर्माण करणारे लोक या मायाशक्तीच्या आधाराने चमत्कार करत असतात.

प्रकाशमय लोकातील आत्म्यांकडून जी शक्ती निर्माण होते त्या शक्तीला **ब्रह्मशक्ती** किंवा **दैवीशक्ती** असे म्हणतात. या प्रकाशमय लोकामध्ये देव-देवता राहतात, सिद्ध महात्मे राहतात. या प्रकाशमय लोकाशी आपला संपर्क प्रस्थापित झाल्यानंतर ज्ञान व आनंदाची प्राप्ती होते. परंतु लाखातील एखाद्याचाच संपर्क या लोकाशी होतो.

आमच्याशी नवनाथ बोलतात, दत्त बोलतात, देवी बोलते, कृष्ण बोलतो असे सांगणारे शेकडो लोक मला भेटले. त्यांचे काही चमत्कारही मी पाहिले. माझ्या ओळखीच्या लोकांना

काही मायाशक्तीवाले साधक भेटले. त्यांनी काही चमत्कारही दाखविले. काही साधकांनी तर तुम्ही खूप भाग्यवान आहात म्हणून माझ्या मित्रांचा गौरवही केला. तर काहींनी आम्हाला तुमच्या स्वामीजींचे दर्शन घडवा असा आग्रह पण केला. यातील बरेच साधक सज्जन होते. परंतु त्यांना आपल्याशी कृष्ण बोलतो, देवी बोलते, दत्त बोलतो असा भ्रम झालेला होता. या भ्रमातून त्यांना काढणे अशक्य होते. मृत्यूनंतर ते सर्व साधक अंध:कारमय लोकात जाणार याचा मला खेद होत होता. परंतु काहीच करता येणे शक्य नव्हते.

१५ देव आणि असुर

गीतेच्या सोळाव्या अध्यायात देव कोणाला म्हणावे व असुर कोणाला म्हणावे याचे वर्णन आहे. कुराण व बायबलमध्येसुद्धा सैतानापासून म्हणजेच आसुरीशक्तीपासून दूर राहा असे सांगितले आहे.

दैवीशक्ती व आसुरीशक्ती या दोन्ही शक्ती वातावरणात असून दैवीशक्ती या प्रकाशमय असतात, तर आसुरीशक्ती या काळ्याकुट्ट व अंध:कारमय असतात.

दैवीशक्ती प्राप्त करण्यासाठी खूप प्रयत्न करावे लागतात तर आसुरीशक्ती विनासायास प्राप्त होतात. काहीही न करता आसुरीशक्ती म्हणजेच पिशाच्चशक्ती म्हणजेच दुष्टशक्ती माणसाच्या मनावर ताबा मिळवितात. एकदा का आसुरीशक्तींनी माणसाच्या मन व बुद्धीवर ताबा मिळविला की मग त्यापासून सुटका होणे अतिशय कठीण असते. हजारातील नऊशे नव्याण्णव

व्यक्तींवर आसुरीशक्तींचा प्रभाव असतो. आसुरीशक्ती इतक्या प्रभावी असतात की एखादा दैवीशक्ती संपन्न मनुष्य आसुरीशक्तींच्या अधीन राहणाऱ्या माणसाबरोबर हजारो मैलावरून फोनवर एक मिनिट जरी बोलला तरी काही सेकंदातच आसुरीशक्ती फोनद्वारा दैवीशक्ती संपन्न व्यक्तीच्या शरीरात घुसतात व दैवीशक्ती संपन्न व्यक्तीला खूप त्रास सहन करावा लागतो. याकरिता दैवीशक्ती संपन्न साधक समाजापासून दूर राहतात, गर्दीपासून दूर राहतात. ज्या मंदिरामध्ये भरपूर गर्दी असते अशी मंदिरेही आसुरीशक्तींच्या प्रभावाने दूषित होतात. अशा मंदिरामध्येही दैवीशक्ती संपन्न साधक जात नाहीत त्या ऐवजी ते निसर्गात रममाण होतात. कारण दुष्ट स्पंदनाने दैवीशक्ती संपन्न साधकाचे शरीर अपवित्र झाल्यास ते शुद्ध करण्यासाठी अनेक दिवस साधना करावी लागते. म्हणजेच दुष्टशक्ती, दुष्ट स्पंदने, हजारो मैलावरून फोनवरून अथवा एखाद्या दुष्टशक्तींनी भरलेल्या माणसाला भेटल्याने एका मिनिटापेक्षाही कमी वेळात दैवीशक्ती संपन्न साधकाच्या शरीरात प्रवेश करतात व पुनश्च आपला देह शुद्ध करण्यासाठी अनेक दिवस साधना करावी लागते. म्हणून योगी समाजापासून दूर व एकांतात राहतात.

गेल्या २५ वर्षांमध्ये वातावरणामध्ये आसुरीशक्ती किंवा दुष्टशक्ती यांची प्रचंड प्रमाणात वाढ झालेली असून समाजातील

अतिशय सज्जन लोकांनाही या आसुरीशक्तींनी ग्रासून टाकलेले आहे. त्यामुळे हजारातील नऊशे नव्याण्णव व्यक्ती दुष्टशक्तींच्या प्रभावाखाली आहेत. एकंदरीत आसुरीशक्तींनी संपूर्ण पृथ्वीलाच ग्रासून टाकलेले आहे. त्यामुळे सर्व सुखे आहेत पण मनाला शांती नाही अशी परिस्थिती श्रीमंतांची आहे तर भरपूर कष्ट करूनही पैसा पुरत नाही म्हणून गरीब अशांत आहे. लोभ व स्वार्थ यांची दिवसेंदिवस वाढ होत आहे. समाजात दुष्टपणा वाढत आहे, दु:ख वाढत आहे, समस्या वाढत आहेत, ईर्षा, द्वेष, मत्सर वाढत आहेत. अशा रितीने समाज त्रस्त–ग्रस्त होत आहे.

काही सज्जन ईश्वराची भक्ती करतात. अशा लोकांना आपल्या भयंकर पाशात अडकविण्यासाठी आसुरीशक्ती अशा सज्जनांच्या मनात वेगवेगळे भ्रम निर्माण करतात. काही लोकांच्या मनात त्यांच्या भक्तीचाच अहंकार निर्माण होतो. तर काही लोकांना आपण सिद्धपुरुष झाल्याचा भ्रम निर्माण होतो. अशा विचित्र परिस्थितीत सध्या पृथ्वीतलावरील समाज सापडलेला आहे. अहंकार, दुर्गुण व दुष्टपणा वाढत आहे. या सर्वांचे परिणाम पुढे काय होतील हे ईश्वरालाच ठाऊक! यात भरीसभर म्हणून की काय काही तामसी प्रवृत्तीचे साधक दुष्टशक्तींचे आवाहन करतात. पिशाच्चशक्तींना, आसुरीशक्तींना, राक्षसीशक्तींना प्रसन्न करून घेतात. अर्थात या शक्ती काही दिवसांच्या साधनेने प्रसन्न

होत असतात. त्यामुळे पृथ्वीतलावर आसुरीशक्तींची प्रचंड प्रमाणात वाढ होते. आसुरीशक्ती, आसुरी साधना, राक्षसी साधना करणारे साधक इतके सामर्थ्यसंपन्न असतात की आपल्या एका संकल्पाने हजारो, लाखो लोकांना ते आपल्याकडे खेचू शकतात. ख्रिश्चन व मुस्लीम धर्मांमध्येसुद्धा अशा तामसी शक्तींची साधना करणारे लोक आहेत. त्याला ते सैतानी शक्तींची साधना असे म्हणतात.

भारतात असंख्य मंदिरे अशी आहेत की जेथे दैवीशक्ती नसून दुष्टशक्तींचे अस्तित्व आहे, तर काही चांगल्या मंदिरांमध्ये असंख्य दुष्टशक्तींनी प्रभावित लोक सतत जात राहिल्याने त्या चांगल्या मंदिरातील दैवीशक्ती नष्ट होऊन तेथे आता दुष्टशक्तींचे साम्राज्य निर्माण झालेले आहे. अशा प्रकारे सध्या पृथ्वीतलावरील सर्व वातावरण पराकोटीचे दूषित झालेले आहे.

दैवीशक्ती

मानवाचे संरक्षण करण्यासाठी साक्षात् परमेश्वरच श्रीअक्कलकोट स्वामींच्या रूपाने भूतलावर प्रकट झाला. त्यांनी सुमारे तीनशेहून अधिक महासिद्ध निर्माण केले. शिर्डीचे साईबाबा, श्रीगजानन महाराज शेगांव, शंकर महाराज, माळी महाराज व काळबुवा पुणे, देवमामलेदार नाशिक असे एकाहून एक श्रेष्ठ सिद्धपुरुष निर्माण केले. या सर्व सिद्धपुरुषांनी समाजाला प्रकाशमय

मार्गाने, दैवी मार्गाने, सज्जनतेच्या व सात्त्विकतेच्या मार्गाने, चांगल्या विचारांच्या मार्गाने, प्रेम व परोपकाराच्या मार्गाने नेण्याचा प्रयत्न केला. म्हणून आज समाजामध्ये थोडीफार सात्त्विक माणसे दिसून येत आहेत.

दैवीशक्ती प्राप्त करण्यासाठी ईश्वरभक्ती, दान, परोपकार, सर्वांशी प्रेमाने वागणे, नि:स्वार्थीपणा अशा सद्गुणांची अतिशय आवश्यकता असते. आसुरीशक्तींनी आपला सूक्ष्मदेह दूषित होतो. **सूक्ष्मदेहाला शुद्ध करण्यासाठी नामस्मरण व दीर्घश्वसन या गोष्टी दररोज भरपूर करणे आवश्यक असते.** अशा प्रकारे लाखो लोकांनी ईश्वराची भक्ती केल्यास व सद्गुणांच्या आश्रयाने वागल्यास दत्तप्रभू श्रीस्वामी समर्थ एखाद्या सिद्धपुरुषाला सर्व सद्भक्तांचे रक्षण करण्यासाठी पृथ्वीतलावर पाठवतील असे मला वाटते.

आध्यात्मात जशी जशी प्रगती होत जाते, सात्त्विकता जशी जशी वाढू लागते, तसतसे अंगी सद्गुण प्रगट होऊ लागतात. मनाला शांती प्राप्त होते, स्वभाव प्रेमळ बनतो, परोपकारी बनतो. जसजशी आध्यात्मात आणखी प्रगती होऊ लागते, तसतसा आत्मा पवित्र होऊ लागतो.

आत्मा पवित्र झाल्यानंतर स्वत:च्याच तेजोमय सूक्ष्मदेहामध्ये विविध देव-देवतांची दर्शने घडतात. यालाच साक्षात्कार असे

म्हणतात. कालांतराने ध्यानमार्गामध्ये आणखी प्रगती होते. ध्यानमार्गात प्रगती झाल्यानंतर वातावरणातील सिद्धपुरुषांची दर्शने होऊ लागतात व त्यांच्याकडून मार्गदर्शन मिळते.

हळूहळू साधक प्रकाशमय, ज्ञानमय, परमानंदमय परमात्म्याशी एकरूप होऊ लागतो. परमार्थातील त्याचा प्रवास येथे संपतो. अर्थात या स्टेजपर्यंत पोहोचण्यास अनेक जन्म लागतात. प्रत्येक जन्मात सात्त्विक मनुष्य पुढे पुढे जात असतो. सात्त्विक मार्गाने जाणाऱ्या साधकांचे संरक्षण वातावरणातील देव-देवता करीत असतात. अशा प्रकारे सद्गुणांनीयुक्त सात्त्विक मनुष्य अनेक जन्मांच्या साधनेनंतर सायुज्यमुक्ती प्राप्त करतो.

❍❍❍

१६ चुकीच्या प्रथा व त्यांचे दुष्परिणाम

सुमारे तेराशे वर्षे आपला भारत देश गुलामगिरीत होता. मुस्लीम आक्रमकांनी तेराशे वर्षे आपल्या देशावर राज्य केले. या कालावधीमध्ये कोट्यावधी हिंदूंना जबरदस्तीने मुसलमान करण्यात आले. कोट्यावधी हिंदूंची कत्तल करण्यात आली. विशेष म्हणजे इतिहास असे सांगतो की जे हिंदू मुस्लीम झाले त्यांनीच, तसेच त्यांच्या वंशजांनी हिंदूंच्या कत्तली केल्या. हिंदू राजे, हिंदू सरदार, मुस्लीम राजांच्या दरबारात चाकरी करण्यात धन्यता मानू लागले. सुमारे तेराशे वर्षे इस्लाम राजवटीखाली गेली. आपण इस्लाम राजवटीत गुलाम आहोत याचा हळूहळू हिंदू धर्मियांना विसर पडला. बऱ्याच अंशी हिंदू-मुस्लीम बंधू भावाने वागू लागले. भारत देश हा हिंदू-मुस्लीमांचा देश झाला. सर्व काही हळूहळू शांत झाले. मुस्लीम राजांनी हिंदूंना बाटविण्याचे प्रकार

जवळजवळ थांबले. हिंदूंचा कत्तलेआम करण्याचे प्रकारही थांबले. हिंदू-मुस्लीम गुण्यागोविंदाने नांदू लागले. तद्नंतर व्यापाराच्या निमित्ताने इंग्रज व पोर्तुगीज आले व संपूर्ण हिंदुस्थानवर त्यांनी दीडशे वर्षे राज्य केले. पोर्तुगीजांनी गोव्यावर साडेचारशे वर्षे राज्य केले. पुनश्च हिंदुस्थानातील जनतेला बाटविण्याचे प्रकार सुरू झाले. कोट्यावधी हिंदूंना ख्रिश्चन करण्यात आले.

भारताच्या चौदाशे वर्षांच्या इतिहासाचा हा सारांश आहे. परंतु मूळ प्रश्न असा आहे की **भारताला सुमारे चौदाशे वर्षे गुलामगिरीत का काढावी लागली ? अत्याचार का सहन करावे लागले ?**

मला वाटते गेली पाच हजार वर्षे हिंदूंनी ज्या चुकीच्या प्रथा राबविल्या त्याचे दुष्परिणाम म्हणून ईश्वराने चौदाशे वर्षे गुलामगिरीची शिक्षा भारताला केली असावी. त्या चुकीच्या प्रथा कोणत्या व त्याचे कसे दुष्परिणाम झाले, याची येथे थोडक्यात माहिती घेऊ. यातील बऱ्याच चुकीच्या प्रथा आता इतिहास जमा झाल्या आहेत. तरीपण मला असे म्हणावेसे वाटते की सतीच्या प्रथेचे भयंकर दुष्परिणाम संपूर्ण देशाला भोगावे लागले. तसेच स्त्रियांच्या केशवपन करण्याच्या प्रथेचे भयंकर दुष्परिणाम देशाला भोगावे लागले.

आमच्यातील ज्ञानी, पंडित, आचार्य, विद्वान, यांच्या ज्ञानात

कधीच एकवाक्यता नसल्याने व कोणालाच सत्याचे ज्ञान नसल्याने सर्वत्र सावळा गोंधळ माजलेला होता. त्यामुळे समाजाला भयंकर पाप लागले व त्याचे परिणाम देशाला भोगावे लागले.

एका बाजूने आम्ही असे म्हणतो की सर्वत्र परमेश्वर भरलेला आहे.

जीवो ब्रह्मैवनापर: । सर्वं खल्विदं ब्रह्म ।।

जीव ईश्वर आहे, सर्वत्र ईश्वरच भरलेला आहे, मग स्त्री विधवा झाली म्हणून तिला जाळणे कितपत योग्य आहे? किंवा न्हाव्यासमोर बसवून तिच्या डोक्यावरून न्हाव्याला वस्तरा फिरवायला लावणे हे कितपत योग्य आहे ? याचा विचार कोणीही केला नाही.

बाल विवाह प्रथा

ज्या स्त्रियांची लग्ने बालपणीच होत, त्यातील ज्या स्त्रिया बालपणीच विधवा होत, त्यांच्यावर भयंकर अत्याचार केले जात. या अत्याचारामुळे समाजाला भयंकर पाप लागले. पुरुष वर्ग मात्र कितीही लग्न करण्यास मोकळा असे. अशा चुकीच्या प्रथेमुळे संपूर्ण समाजाला या कर्माच्या शिक्षा भोगाव्या लागल्या. समाज जेव्हा चुकीच्या प्रथांचे आचरण करतो, तेव्हा त्या चुकीच्या कर्माचे दुष्परिणाम संपूर्ण समाजाला भोगावे लागतात.

सतीची प्रथा

सती जाणारी स्त्री स्वर्गात जाते, असा गैरसमज संपूर्ण समाजात पसरवलेला होता. या चुकीच्या प्रचारामुळे लाखो स्त्रिया मेल्यानंतर आपण स्वर्गात जाऊ अशा आशेने सती जात असत. अर्थात हजारातील नऊशे नव्याण्णव स्त्रिया सती जाऊ इच्छित नसत. त्यांना जबरदस्तीने सती जाण्यास भाग पाडले जाई व त्यांचे आक्रंदन कोणाला ऐकू जाऊ नये म्हणून ढोल, ताशे बडविले जात असत.

सती गेलेल्या स्त्रियांचे आत्मे आजही पृथ्वीलोकाला चिकटून राहिलेले आहेत, त्यांना मुक्ती मिळालेली नाही. हिंदू धर्मातील अहंकारी धर्म मार्तंडांनी ही चुकीची प्रथा निर्माण करून लाखो स्त्रियांना भूतयोनीत पाठविले. ईश्वरी नियमाविरूद्ध केलेल्या या भयंकर कर्मामुळे संपूर्ण हिंदू समाजाला भयंकर पातक लागले व त्याचे दुष्परिणाम मुस्लीम आक्रमणाच्या रुपाने देशाला भोगावे लागले व सुमारे चौदाशे वर्षे हिंदू समाजाला त्यांच्या ओंजळीने पाणी प्यावे लागले.

माझ्या प्रवासी जीवनामध्ये मी अनेक ठिकाणी सती गेलेल्या स्त्रियांचे आत्मे पाहिले. या स्त्रियांना सती जाऊन शेकडो वर्षे झाली. अद्याप या आत्म्यांना मुक्ती मिळालेली नाही. काही आत्म्यांना तर शेकडो वर्षांपूर्वी आपण मेलो, सती गेलो हेसुद्धा

आठवत नाही.

मृत्यूनंतर आत्म्याच्या कर्माप्रमाणे त्याला स्वर्गलोक किंवा अन्य लोक प्राप्त होतात. आत्महत्या केल्याने आत्म्याच्या विकासाची गती खुंटते. त्यामुळे आत्महत्या हे महापाप म्हटले आहे. आत्महत्या हे महापाप आहे तर आत्महत्या करायला लावणे हे महाभयंकर महापाप आहे. सतीची प्रथा सुरू करून आपल्या पूर्वजांनी महाभयंकर पाप केले व त्याचे दुष्परिणाम समाजाला भोगावे लागले.

केशवपन प्रथा

ज्या स्त्रिया काही कारणाने सती जाऊ शकत नसत, त्यांना न्हाव्यासमोर बसवून त्यांच्या डोक्यावरून वस्तरा फिरविला जाई. दर आठ–दहा दिवसांनी त्यांना न्हाव्यासमोर बसवून त्यांच्या डोक्याचा एकदम चमन गोटा केला जात असे.

आमचे धर्ममार्तंड कसे बोलतात ते पाहा....

''स्त्रियांनी परपुरुषाकडे पाहिले असता त्यांना अनेक वर्षे नरकवास प्राप्त होतो व पुढील अनेक जन्म कुत्रीचे मिळतात'', असे आमच्या धर्ममार्तंडांचे म्हणणे आहे. हे जर खरे आहे तर विधवा स्त्रिला न्हाव्यासमोर बसविणे व त्याच्याकडून स्त्रिचे केशवपन करविणे हे कितपत योग्य आहे ? याचा साधा विचारसुद्धा गेल्या पाच–दहा हजार वर्षांत कोणी केला नाही.

स्त्रियांवर झालेल्या अत्याचाराचे परिणाम संपूर्ण देशाला गुलामगिरीच्या रुपाने भोगावे लागले.

आणखी एक विचित्र प्रथा समाजात भयंकर फोफावली होती.

मुलगी जर पित्याच्या घरी बाहेरची झाली तर त्या घराला वाळीत टाकण्यात येत असे, त्या घरचे पाणी कोणीही पीत नसत. याशिवाय शास्त्रग्रंथांमध्ये नवव्या वर्षी मुलीला मासिक पाळी येते असे लिहिलेले आहे. सहाजिकच नऊ वर्षांच्या आत मुलगी घराबाहेर गेलीच पाहिजे असा नियम केला गेला. त्यामुळे पाळण्यात लग्न लावण्यापासून तो सात वर्षाच्या मुलीचे लग्न चाळीस वर्षाच्या नवरदेवाबरोबर लावणे अशा प्रथा समाजात रूढ झाल्या. काही ठिकाणी तर गरोदर स्त्रिच्या पोटाला कुंकू लावून तुला जर मुलगी झाली तर ती माझ्या मुलाची बायको झाली पाहिजे असे वचन घेतले जात असे.

विधवा प्रथा

विधवा प्रथा हीसुद्धा एक अतिशय चुकीची प्रथा असून पतीच्या निधनानंतर अतिशय हिंसक पद्धतिने स्त्रिचे सर्व अलंकार काढून तिला अपमानित केले जाते. ही प्रथा आजही चालू आहे.

वस्तुत: स्त्रिचे अलंकार म्हणजे कुंकू, मंगळसूत्र, बांगड्या

व इतर सोन्या–चांदीचे दागिने. यांचा व पतीचा काहीही संबंध नसतो. पतीच्या निधनानंतर यातील कुठल्याही दागिन्यांचा त्याग करण्याची आवश्यकता नाही. परंतु चुकीची प्रथा पडून हजारो वर्षे झाली की मग ती माणसाच्या रक्तात इतकी मुरते की त्या विरुद्ध विचार करणे मानवाला शक्य होत नाही. साडे चारशे वर्षांपूर्वी होऊन गेलेल्या ब्रह्मेंद्रस्वामींनी ही प्रथा चुकीची आहे असे सांगितले होते. रामकृष्ण परमहंस व लाहिरी महाशय यांनीही आपल्या पत्नीला फक्त देह मरतो, प्रत्येक व्यक्तीचा आत्मा अमरच असतो; कुठलेही अलंकार काढण्याची आवश्यकता नाही असे स्पष्ट शब्दात सांगितले होते. परंतु समाजाच्या भीतीने या दोघींनीही अलंकार काढले. माझ्या मते विधवा स्त्रियांनी पुन्हा विवाह करण्यास हरकत नाही व पती निधनानंतर अलंकार काढण्याचीही आवश्यकता नाही.

आजही एक अशी प्रथा आहे की पत्नी मृत झाल्यानंतर एक वर्षाच्या आत पुरुष दुसरे लग्न करतो. पुरुषांनी दुसरे लग्न केले तर चालते. पण स्त्रिने मात्र दुसरे लग्न करता कामा नये. हा कुठला न्याय ? अशा सर्व चुकीच्या प्रथा नष्ट व्हायला हव्यात.

साधना मार्गामध्ये साधकाचा अदृश्य सृष्टीशी संबंध येतो. निरनिराळ्या स्तरावरील आत्म्यांच्या ओळखी होतात व त्यातून विविध विषयांचे ज्ञान मिळते. साधना करताना मला जे काही ज्ञान

प्राप्त झाले त्यातील काही कण पुस्तकांच्या रूपाने मी समाजासमोर ठेवलेले आहेत.

पृथ्वी हे एक विश्वविद्यालय असून या विश्वविद्यालयामध्ये आध्यात्मात प्रगती करण्यासाठी स्त्री–पुरुषांच्या रुपाने आत्मे जन्म घेत असतात. म्हणून पृथ्वीतलावरील मानवाने दया, क्षमा, शांती, करुणा, अहिंसा, प्रेम इत्यादी सद्गुणांची जोपासना करुन आध्यात्मात प्रगती करायला हवी. **परंतु पृथ्वीतलावर जन्म घेतल्यानंतर** मनुष्य आपण कशाकरिता **जन्माला आलो हेच विसरतो व** अहंकाराने वागू लागतो. **यातून चुकीच्या प्रथा निर्माण होतात. कोट्यावधी लोक चुकीच्या प्रथांचे आचरण करून मृत्यूनंतर** अंध:कारमय लोकात जातात. **याशिवाय ज्या देशात चुकीच्या प्रथा फोफावतात, त्या देशालाही दारिद्र्य, मूढता व गुलामगिरी यांना तोंड द्यावे लागते.**

स्त्रियांवर कसे अत्याचार झाले हे आपण पाहिले. आता चुकीच्या प्रथांना पुरुष कसे बळी पडले हे आपण पाहू !

युद्धातील मरण

मनुष्य आपल्या कर्मानुसार स्वर्गात अथवा नरकात जातो. सत्कर्माने तो स्वर्गात जातो, तर दुष्कर्माने तो नरकात जातो.

प्राचीन काळामध्ये जास्तीत जास्त लोकांनी सैन्यात भरती व्हावे म्हणून युद्धात मृत्यू आला असता स्वर्गलोक मिळतो असा

गैरसमज पसरविण्यात आला. लोकांच्या मनावर युध्दात आलेल्या मृत्यूचा चांगला प्रभाव पडावा म्हणून अनेक कहाण्या व कथा संस्कृत व लोकभाषेतून तयार करण्यात आल्या व त्याचा प्रचार करण्यात आला. संस्कृतमध्ये अनेक श्लोक व सुभाषिते निर्माण करून त्याचा प्रचार करण्यात आला.

युद्धातून पळून आलेल्या पतीला पत्नी घरात घेत नसे.

युद्धामध्ये मृत्यू आला असता हमखास स्वर्ग मिळतो असे लोकांना सांगण्यात येत असे. हा गैरसमज आजही कायम आहे. वस्तुत: ज्याची कर्मे चांगली आहेत असाच मनुष्य स्वर्गात जातो मग त्याला मृत्यू कोठेही येवो व कसाही येवो.

युद्धामध्ये मृत्यू पावलेले असंख्य आत्मे आजही वातावरणामध्ये फिरत आहेत. इतकेच नव्हे तर वातावरणामध्ये असंख्य आत्मे हातात तलवार घेऊन घोड्यावर बसून युद्ध करत आहेत. हे सर्व युद्धात मरण पावलेल्या वीर पुरुषांचे आत्मे आहेत. अद्याप यांना सद्‌गती प्राप्त झालेली नाही. पुन्हा जन्म प्राप्त झालेला नाही. युद्धात मरण आल्यावर स्वर्गलोक प्राप्त होतो अशा लोभाने हे लोक लढायला गेले व मृत्यूनंतर त्यांच्या कर्माप्रमाणे ते पिशाच्च योनीत अडकून पडले. ''युद्धात मेल्यावर स्वर्ग लोक प्राप्त होतो या चुकीच्या समजुतीने कोट्यावधी आत्म्यांचे नुकसान झाले !''

चुकीच्या प्रथा पाडून आमच्या धर्ममार्तंडांनी संपूर्ण समाजाला चुकीची दिशा दाखविली. यासाठी देववाणी संस्कृत भाषेचा दुरुपयोग केला. ईश्वरनिर्मित गोष्टींचा दुरुपयोग केल्यानंतर त्याचे किती भयंकर परिणाम होतात हे आपण थोडक्यात पाहिले आहे. ज्या धर्ममार्तंडांनी चुकीच्या प्रथा निर्माण केल्या, मृत्यूनंतर त्यांचे काय झाले याचे वर्णन मी येथे करीत नाही. कारण त्याचे वर्णन करण्यास शब्द अपुरे पडतील.

चुकीच्या प्रथा निर्माण केल्याने समाजाला चुकीची दिशा मिळते व समाजाला चुकीची दिशा मिळाल्याकारणाने राज्यकर्ते स्वार्थी, लोभी व प्रजापीडक होतात. आपल्या देशाचे हेच झाले आहे. सतीची प्रथा, बालविवाह, विधवा, केशवपन व वीर मरण या कुप्रथा आता कालबाह्य झाल्या आहेत. परंतु आजही अशा काही प्रथा आहेत की जेणे करून समाजाला सन्मार्ग व मृत्यूनंतर सद्‌गती प्राप्त होणे कठीण आहे. अशा काही प्रथांचा येथे विचार करू या !

हुंडा

आजही हुंडा बळींची संख्या दिवसेंदिवस वाढत आहे. सरकारी आकडेवारी प्रमाणे दरवर्षी सुमारे बारा हजारांहून अधिक स्त्रियांची आहुति या प्रकरणात पडत आहे. याचा अर्थ असा की सरकारी आकड्यांच्या किमान चौपट स्त्रियांना मारले जात आहे.

वाचकांनी थोडे अंतर्मुख होऊन विचार करावा. ज्या देशामध्ये लाखाहून अधिक स्त्रियांना दरवर्षी यातना देऊन मारले जाते त्या देशाला सुख–शांती लाभणे शक्य आहे काय ? अशा रितीने मेलेल्या सर्व स्त्रिया पिशाच्च योनीत जातात व नंतर पिढ्यानपिढ्या आपल्याला छळणाऱ्या, ठार करणाऱ्या लोकांना सतावत राहतात. याचा अर्थ दरवर्षी एक लाखाहून अधिक घराणी स्वत:चे जीवन उद्‌ध्वस्त करत आहेत. **वस्तुत: सर्वांशी प्रेमाने वागावे, इतरांना मदत करत जगावे हा जीवनाचा नियम आहे.** जीवन सुखी करण्याचा हा मार्ग आहे. या मार्गाने गेले असता जीवन सुखी होईल. परंतु स्वार्थापोटी, लोभापोटी चुकीच्या प्रथा पाडल्या जातात व या चुकीच्या प्रथांमध्ये समाज वाहत जातो.

हुंडा घेणे ही अतिशय चुकीची प्रथा असून सरकारने या विरोधात कायदे केलेले आहेत. हुंडा मागणे व विवाहितेस त्रास देणे इत्यादी कारणांवरून सात वर्षांपर्यंत शिक्षा होऊ शकते. इतके करूनही हुंड्याची प्रथा चालूच आहे. ही हुंड्याची प्रथा बंद व्हायला हवी. इतकेच नव्हे तर वधूपक्षाकडून काहीही घ्यायचे नाही असे वरपक्षाने ठामपणे ठरविणे आवश्यक आहे, तरच ही प्रथा बंद होईल व मुलीच्या आई–वडिलांना मुलगी ओझे वाटणार नाही. हा ग्रंथ वाचल्यानंतर हुंडा घ्यायचा नाही व सुनांना छळायचे नाही, बायकोला त्रास द्यायचा नाही असे ठरविल्यास या ग्रंथ

लिखाणाचे सार्थक झाले असे मला वाटेल.

सुनेला छळणे, बायकोला छळणे, याचे दुष्परिणाम शेकडो वर्षे होत राहतात. घरात सुख–शांती नांदत नाही, याची जाणीव वाचकांनी ठेवावी. मला अशा अनेक गोष्टी माहीत आहेत, त्यातील एक गोष्ट येथे सांगतो. एका स्त्रीचा आत्मा सुमारे पाचशे वर्षे एका घराण्याला तसेच त्या घराण्याच्या सर्व शाखांना विविध मार्गांनी छळत होता. त्या सर्व घराण्यांना खूप दारिद्र्य भोगावे लागत होते. दररोज मोलमजुरी करायची व जेवायचे.

ज्या दिवशी मजुरी मिळणार नाही त्या दिवशी उपवास घडत असे. असे कां घडते ? याचा शोध घेण्याचा जेव्हा मी प्रयत्न केला, तेव्हा मला पुढील गोष्ट कळली.

या सर्व घराण्याचा पूर्वज एक योद्धा होता. तो नेहमी लढाईवर जात असे. एकदा लढाईत त्याने आपल्या मुसलमान शत्रूचा पराभव केला. शत्रूच्या बायकोला सन्मानाने आपल्या घरी आणले. तिच्या संमतीने तिच्याशी विवाह केला. तिनेही हिंदू धर्माचे आचरण सुरू केले. परंतु आपल्या मुलाने एका मुस्लीम स्त्री बरोबर लग्न केले हे मुलाच्या आई–वडिलांना तसेच इतर नातेवाईकांनाही आवडले नाही. सर्वांनी मिळून या मुस्लीम मुलीला ठार मारले. त्या मुलीचा आत्मा भूत योनीत गेला व गेली पाचशे वर्षे या घराण्याला छळत आहे. त्या एका घराची नंतर अनेक घरे

झाली. अनेक पिढ्या झाल्या. परंतु आत्म्याचा छळवाद थांबलेला नाही. अशी शेकडो उदाहरणे माझ्याकडे आहेत. वाचकांनी या गोष्टीवरून योग्य तो बोध घ्यावा. हुंडा तसेच इतर वस्तू घेणे बंद करावे. कारण ईश्वरी नियम असा आहे की, **''तुम्ही एखाद्याकडून जे काही घ्याल त्याच्या अनेक पटीने ते तुम्हाला परत करावे लागेल''** व तुम्ही या जन्मी परत न केल्यास घेतलेल्या गोष्टींची (पैसा, वस्तू इत्यादी) परतफेड होईपर्यंत तुम्हाला पुन्हा-पुन्हा जन्म घ्यावे लागतील. जर मनुष्य सोडून इतर जन्म मिळाला तरीही साप गारुड्याचे ऋण फेडतो, अस्वल दरवेशाचे ऋण फेडते, माकड मदाऱ्याचे ऋण फेडते, वाघ, सिंह, हत्ती सर्कशीत काम करून ऋण फेडतात. तसेच तुम्हालाही कुठल्यातरी रूपाने ऋण फेडावेच लागते.

काही ठिकाणी असेही आढळून आले की सुना, सासू सासऱ्यांचा छळ करतात, इतकेच नव्हे तर स्वतःच्या मुलांना पोटभर जेवणही देत नाहीत, हे पाप आहे. अशा स्त्रियांनी हे लक्षात ठेवावे की याचे अतिशय दूरगामी परिणाम होतात. ईश्वरी नियम असा आहे की तुम्ही तुमच्या मुला-मुलींना, पतीला, पत्नीला, घरातील सर्वांना प्रेम व आनंद द्यायला पाहिजे. ईश्वरभक्तीचे, परोपकाराचे, इतरांना मदत करण्याचे संस्कार सगळ्यांवर करायला हवेत. अतिथीला विन्मुख होऊ देऊ नये.

अशा आचरणानेच घरात सुख शांती नांदेल.

भ्रष्टाचार

गेल्या २५–३० वर्षांत भ्रष्टाचार प्रचंड प्रमाणात बोकाळलेला असून भ्रष्टाचारी लोक सर्व बाजूने जनतेला पीडत आहेत.

भ्रष्टाचाराने मिळविलेला पैसा कधीही टिकून रहात नाही. घराण्याला पिढ्यानपिढ्या दारिद्र्य भोगावे लागते. भ्रष्टाचारी माणसाला मृत्यूनंतर हजारो वर्षे यातना भोगाव्या लागतात. अशा लोकांना पुन्हा मनुष्यरुपात जन्म मिळत नाही. भ्रष्टाचार करताना बरे वाटते. परंतु त्याचे भयंकर दुष्परिणाम भोगताना मात्र प्रतिक्षण जीव नकोसा वाटतो.

आज देश भ्रष्टाचाराने पोखरलेला आहे. असे एकही स्थान नाही की ज्या स्थानात भ्रष्टाचार नाही. भावी काळामध्ये याचे अतिशय भयंकर दुष्परिणाम होण्याची दाट शक्यता आहे. भ्रष्टाचाराची प्रथा समूळ नष्ट करणे आवश्यक आहे. यासाठी भ्रष्टाचारी लोकांनो थोडा विचार करा.... ?

या पृथ्वीतलावर कोणीही अमर नाही. तुमच्या भ्रष्टाचारामुळे तुम्ही स्वत:च्या आत्म्याचे भयंकर नुकसान करत आहात. आज भ्रष्टाचार करताना तुम्हाला जरी बरे वाटत असले तरी मृत्यूनंतर लाखो वर्षे यम यातना भोगाव्या लागतील याची जाणीव ठेवा. तसेच तुमच्या मुला–बाळांना व भावी पिढ्यांना किमान २०० ते

३०० वर्षे दारिद्र्यात काढावी लागतील याची जाणीव ठेवा ! भ्रष्टाचार प्रथा नष्ट करण्यासाठी भ्रष्टाचारी लोकांनीच भ्रष्टाचार नष्ट करायला हवा तरच देशाचा खऱ्या अर्थाने विकास होईल !

देशातील प्रत्येक क्षेत्रात वारेमाप भ्रष्टाचार सुरू आहे. भ्रष्टाचार करणाऱ्यांना भ्रष्टाचाराच्या दुष्परिणामाची पर्वा नाही. देशाचे किती नुकसान होत आहे याची जाणीव नाही. एकशे वीस कोटी लोकसंख्या असलेल्या या देशातील जवळजवळ शंभर कोटी लोक गरीब आहेत. याची जाणीव या भ्रष्टाचारी लोकांना नाही. परंतु भ्रष्टाचाराचे अतिशय दूरगामी परिणाम होतात हे मी प्रत्यक्ष पाहिलेले आहे. याची एक-दोन उदाहरणे खाली देत आहे.

एक

एक कापसाचा व्यापारी होता. तो शेतकऱ्यांकडून अतिशय कमी दरात कापूस विकत घेत असे. नंतर त्या कापसाचा विमा उतरवित असे. काही दिवसानंतर त्या कापसाला आग लावून देत असे व विमा कंपनीकडून दाम दुप्पट पैसे वसूल करत असे.

त्याचा हा भ्रष्टाचार पाहणारा कोणी नव्हता व भ्रष्टाचार उघडकीला येण्याची शक्यता नव्हती. परंतु परमेश्वर सर्व पहात असतो व न्यायही करीत असतो.

एक दिवस त्याच्या घराला आग लागली व साठवून ठेवलेली

सर्व संपत्ती जळून खाक झाली. तद्नंतर त्याच्यावर भिक्षा मागण्याची पाळी आली. त्याला कोणी भिक्षाही घालेना व अशाच परिस्थितीत त्याचा अंत झाला. त्याच्या मुला-बाळांचे काय झाले हे कळायला मार्ग नाही.

दोन

पैसे खाणारा एक ऑफिसर होता. त्याने खूप पैसा खाल्ला. गावाकडे चांगले घर बांधले. ३०-४० म्हशी घेऊन दुधाचा व्यापार सुरू केला. काही शहरांमध्ये वेगवेगळ्या नांवाने त्याने ब्लॉक्स खरेदी करून ठेवले होते.

आपण जे काही पाप कर्म करीत आहोत यात पकडले जाऊ नये म्हणून तो एका साधू पुरुषाच्यासुद्धा दर्शनाला जात असे. ठिकठिकाणी मंदिरांमध्ये जाणे व देवालाही थोडेफार पैसे देऊन खूष करणे असे तो करीत असे.

कदाचित देवाला त्याची दया आली असावी.

त्याच्यावर आपत्तीचे डोंगर कोसळू लागले. गावाकडील म्हशी मरून गेल्या. पत्नीला काही विचित्र व्याधी जडली. त्या व्याधीवर उपचार करण्यात लाखो रुपये खर्च झाले. मुलांची शिक्षणे अर्धवट राहिली. लाच खातांना हा पकडला गेला व याची नोकरी कायमची गेली. शेवटी बसच्या तिकिटालाही जवळ पैसे नाहीत अशी परिस्थिती झाली. या सर्व प्रकरणात मुलांचे खूप

हाल झाले.

पैसा खाण्याचे कसे दुष्परिणाम होतात हे जरी या कथेत सांगितले असले तरीसुद्धा या कथेत एक गोष्ट खूप चांगली आहे. हा ऑफिसर जे काही देवदर्शन करीत होता त्यामुळे त्याच्या पापकर्माची शिक्षा त्याला याच जन्मी मिळाली. जर ही शिक्षा झाली नसती तर मृत्यूनंतर शेकडो वर्षे त्याला यातना भोगत राहावे लागले असते.

काही भ्रष्ट लोक प्रचंड प्रमाणात भ्रष्टाचार करूनही आपल्याला सुखी दिसतात. परंतु हे सुख मृगजळासारखे असते. असे लोक मृत्यूनंतर लाखो वर्षे यातना भोगत राहतात. २५-३० वर्षांत भ्रष्टाचार करून त्यांनी जे पाप गोळा केलेले असते, त्याचे परिणाम लाखो वर्षे यातना भोगण्यात होते. हजारो लाखो वर्षांनंतर जेव्हा यांना परत मनुष्य जन्म मिळतो तेव्हा यांची अवस्था भिकाऱ्याची असते. अगदी बालपणापासून त्यांच्यावर भिक्षा मागण्याची पाळी येते.

भ्रष्टाचारी लोकांच्या आत्म्याची अशा प्रकारे अधोगती होते. याशिवाय भ्रष्टाचाराच्या अनुषंगाने इतर अनेक दोष देहात निर्माण होतात ते वेगळेच. अतएव भ्रष्टाचाराने मिळालेली संपत्ती व सुख हे शापित असतात याची जाणीव प्रत्येकाने ठेवली पाहिजे.

तीन

पैसे खाणे हे ज्याच्या रक्तात भिनलेले आहे असा एक ऑफिसर निरनिराळ्या तीर्थक्षेत्रांच्या ठिकाणी फिरत असे, अखेरीस देवाचीच कृपा झाली असे म्हटले पाहिजे. तो लाच घेताना पकडला गेला व त्याची नोकरी गेली. पुढे त्याचे काय झाले हे मला कळले नाही. परंतु परमेश्वराने त्याचे पापाचरण बंद केले असे मी म्हणेन.

ईश्वराच्या दरबारात वर्तमानकाळ, भूतकाळ व भविष्यकाळ हे काळ नसतात. जो त्याची भक्ती करतो त्याच्यावर आपत्ती व संकटे आणून ईश्वर त्याचे पाप धुऊन काढतो व मृत्यूनंतर त्याला चांगल्या लोकात पाठवितो. संकटे, समस्या, दुःख व व्याधी या सर्व गोष्टी ईश्वराने मनुष्याच्या आत्म्याला धुऊन काढण्यासाठी निर्माण केलेल्या आहेत. याने आत्मा शुद्ध होतो.

भ्रष्टाचारी लोकांनी भ्रष्टाचार सोडून सन्मार्गाने जावे, आपल्याकडून होईल तशी इतरांना मदत करावी या हेतूने वरील उदाहरणे दिली आहेत. भ्रष्टाचाराची प्रथा जर समूळ नष्ट झाली व लोकांनी सज्जनतेने वागण्यास सुरुवात केली, तर देश सुखी होईल. या पृथ्वीतलावर जन्माला आलेल्या प्रत्येक माणसाने **मरणाचे स्मरण** ठेवणे आवश्यक आहे. मृत्यूनंतर आपण केलेल्या प्रत्येक कर्माचे आपल्याला परिणाम भोगावे लागणार

आहेत याची जाणीव ठेवावी.

मृत्यूनंतर जर अधोगती झाली तर असंख्य प्रकारच्या शिक्षांना तोंड द्यावे लागते. या शिक्षा कमीत कमी एक हजार वर्षे व जास्तीत जास्त अठ्ठेचाळीस लाख वर्षे अशा असतात. म्हणून भ्रष्टाचार करणाऱ्या माणसाने स्वत:च ठरवायचे आहे की पंचवीस तीस वर्षे भ्रष्टाचार करून नंतर मरायचे व हजारो, लाखो वर्षे शिक्षा भोगायची की पंचवीस तीस वर्षे सर्वांना मदत करत मोठ्या मनाने जगायचे व मृत्यूनंतर परमानंदमय अशा दिव्य लोकात राहायचे. हे ज्याचे त्याने ठरवायचे आहे.

❍❍❍

१७ आपण एकटे कधीच नसतो

आपण एकटे कधीच नसतो. वातावरणातील अनेक आत्मे आपल्या बरोबर असतात. आपल्याला सहकार्य करत असतात. आपण नेहमी आनंदात राहायला शिकले पाहिजे. जो मनुष्य नेहमी आनंदात राहतो, इतरांना आनंद देत राहतो, परोपकार करतो, इतरांना मदत करतो अशा माणसांच्या भोवती नेहमी चांगले आत्मे, उच्च कोटीचे आत्मे त्याला सहकार्य करण्यासाठी, मार्गदर्शन करण्यासाठी त्याच्या आसपास राहतात. परोपकारी वृत्तीचा मनुष्य कोठेही गेला तरी दिव्य आत्मे त्याला मदत करीत असल्याने त्याला कुठल्याही गोष्टीची कमतरता पडत नाही.

याकरिता नेहमी चांगले विचार करावेत. दुसऱ्याच्या गुणांचे वर्णन करावे. परंतु दोषांचे वर्णन करू नये. शक्य झाल्यास दुसऱ्यांचे दोष आठवूही नयेत. दुसऱ्यातील दोषांचे वर्णन केल्याने अथवा निंदा केल्याने आपल्याभोवती निराशाजनक वातावरण तयार होते व निराशाजनक वातावरण तयार झाल्यानंतर आपल्याजवळ

चांगले आत्मे येत नाहीत.

सतत निराशाजनक विचार केल्याने, नकारात्मक (negative) विचार केल्याने वातावरणातील दुष्ट आत्मे अशा व्यक्तींच्या जवळ येतात. जेव्हा दुष्ट आत्मे एखाद्या व्यक्तीच्या अवतीभोवती वावरू लागतात तेव्हा मनुष्य उदास, खिन्न (depress) होतो. हळूहळू ही उदासिनता, खिन्नता वाढत जाते. जसजशी उदासिनता, खिन्नता वाढत जाते, तसतसा मनुष्य अधिक दुष्टशक्तींच्या अधीन होत जातो. असे घडू नये म्हणून सेवा व परोपकार या दोन गोष्टी करत राहणे आवश्यक असते.

काही लोक भ्रष्ट व दुष्ट प्रवृत्तीचे असतात. स्वार्थासाठी व पैशासाठी ते वाट्टेल ते करत असतात. अशा लोकांच्या भोवती काळेकुट्ट वातावरण असते. त्यांचा सूक्ष्मदेह खूप काळा (Jet Black) असतो. अशा लोकांच्या देहामध्ये व अवती-भोवती अनेक राक्षसी आत्म्यांचे व दुष्ट आत्म्यांचे अस्तित्व असते. हे दुष्ट आत्मे अशा माणसाला रसातळापर्यंत घेऊन जातात.

आपल्या अवती-भोवती वावरणारे आत्मे हे कसे असतात किंवा कसे दिसतात हे पाहणेही मनोरंजक असते. काही आत्मे एखाद्या खेळण्यातल्या गोटी एवढे लहान असतात तर काही एक-दीड इंच उंचीचे असतात. काही तीन-चार इंचाचे असतात. काही एक-दीड फूटाचे असतात. मी मोहरीच्या दाण्याएवढ्या

आकाराचेही आत्मे पाहिलेले आहेत व सहा–सात फूट उंची पर्यंतचेही आत्मे पाहिलेले आहेत. या सर्व आत्म्यांना स्वतंत्र अस्तित्व असते, स्वतंत्र विचार असतात व ते स्वतंत्रपणे कार्यही करत असतात. एकेका माणसाच्या भोवती शेकडो चांगले, वाईट आत्मे मी पाहिलेले आहेत. आत्मे चांगले असतील तर मनुष्य आनंदी असतो. आत्मे वाईट असतील तर मनुष्य खिन्न, उदास, निराश व सतत कुढत राहणारा असतो.

वाईट मार्गाने पैसा मिळवणाऱ्या लोकांच्या मागे तर भयंकर दुष्ट आत्मे असतात. हे दुष्ट आत्मे त्या माणसातील अहंकार सतत वाढवत राहतात. अशा लोकांच्या सहवासात राहणाऱ्या लोकांभोवतीसुद्धा दुष्ट आत्मे वावरत असतात. अशा लोकांच्या मनाला शांती कधीच नसते. ते सतत बेचैन असतात. भांडखोर वृत्तीचे असतात. घरात भांडणे सुरू झाली की समजावे की दुष्टशक्तींचे वास्तव्य आपल्या घरात सुरू झाले आहे. मन माशासारखे तडफडू लागले की समजावे आपल्यावर पिशाच्च शक्तींनी ताबा मिळविलेला आहे. एखादा मनुष्य अति शहाण्यासारखा वागू लागला, आपण लोकांना सहज उल्लू बनवू शकतो असे त्याला वाटू लागले किंवा एखादा मनुष्य चांगल्या गोष्टींची कुचेष्टा करू लागला की समजावे की त्या व्यक्तीवर क्षूद्र शक्तींनी ताबा मिळविलेला आहे. जेव्हा एखादा मनुष्य

तामसी वृत्तीने वागतो, फक्त स्वत:च्या स्वार्थाचाच विचार करतो, अहंकाराने वागतो, इतरांना फसवितो तेव्हा समजावे की या माणसाच्या बुद्धीचा ताबा अदृश्य सृष्टीतील पिशाच्च शक्तींनी घेतलेला आहे.

जेव्हा एखाद्या व्यक्तीमध्ये नम्रता, प्रेमळता, आनंद, शांती, समाधान, इतरांना मदत करण्याची वृत्ती इत्यादी सद्गुण दिसतात तेव्हा समजावे की हा मनुष्य नसून देवतात्मा आहे. अशा व्यक्तीच्या संरक्षणार्थ अनेक देव-देवता त्याच्या आसपास वावरत असतात व त्याला मार्गदर्शन करत असतात. अशा व्यक्तीचा सूक्ष्मदेह अत्यंत तेजस्वी असतो.

प्रत्येकाने जास्तीत जास्त चांगले बनण्याचा प्रयत्न करायला हवा. यासाठी प्रेमाने वागणे व परोपकार करणे हे सतत करत राहायला हवे. हे करताना कुठल्याही प्रकारचा ढोंगीपणा उपयोगाचा नाही. काही लोक मनामध्ये खूप वाईट विचार करतात व बाह्यात्कारी सज्जनतेने वागतात. असे वागणे म्हणजे स्वत:ची फसवणूक करणे होय.

ईर्षा, द्वेष, मत्सर या गोष्टींना मनात अजिबात थारा देता कामा नये. या गोष्टी माणसाची अधोगती करतात. वातावरणातील दुष्ट आत्म्यांकडून ईर्षा, द्वेष, मत्सराचे विचार माणसाच्या मनात घुसविले जातात. याकरिता सतत सावध राहणे आवश्यक असते.

माणसाने स्वत:लाच प्रश्न विचारावा...

''माझे मन केराची टोपली आहे का? माझ्या मनांत असले घाणेरडे विचार का येतात? असल्या वाईट विचारांना मी थारा देता कामा नये.''

अशा प्रकारे बलपूर्वक विचार करून वाईट विचार, निराशेचे विचार, नकारात्मक विचार अशा सर्व विचारांना मनात प्रवेश करण्यास प्रतिरोध करायला हवा.

सुरुवातीला हे जमणार नाही. परंतु सतत प्रयत्न करत राहिल्यास एक दोन वर्षांत हे जमू शकेल. याच्या जोडीला एखाद्या स्तोत्राचे सतत पाठ करत राहावे म्हणजे आपल्या प्रयत्नाला ईश्वराचे आशीर्वादही मिळतील व हळूहळू दुष्ट आत्म्यांच्या कचाट्यातून सुटका होईल.

परोपकारी वृत्ती, इतरांच्या उपयोगी पडण्याची वृत्ती, इतरांचे भले करण्याची वृत्ती मनात जागरूक होऊ लागली व तसे आचरण घडू लागले की आपण शुभ शक्तींच्या, चांगल्या आत्म्यांच्या संपर्कात येऊ लागलो असे समजावे.

अंत:करणात श्रद्धेचा विकास होऊ लागला, मन मोठे होऊ लागले, क्षमा वृत्ती अंगी बाणू लागली, स्वार्थी वृत्ती नाहीशा झाल्या, मोठेपणाची आवड नाहिशी झाली, लोकांनी आपल्याला

मान द्यावा ही वृत्ती नाहिशी झाली की आपण चांगल्या आत्म्यांच्या, तेजस्वी आत्म्यांच्या सहवासात आलो असे समजावे.

मनाला सरळपणा प्राप्त झाला, दयाळू स्वभाव झाला, मन शांत झाले, सत्याचे ज्ञान होऊ लागले, सूक्ष्मदेह स्फटिकाप्रमाणे स्वच्छ झाला की अंगी साधूत्व येऊ लागले असे समजावे.

वातावरणातील देव–देवता दर्शन देऊ लागल्या, प्रकट होऊन बोलू लागल्या, आध्यात्मिक मार्गदर्शन करू लागल्या, विहंगम मार्गाने जाणाऱ्या योग्यांची दर्शने होऊ लागली की आत्मा देवपदाला पोहोचला असे समजावे. असा आत्मा लोकांचे प्रारब्ध शुद्ध करू शकतो. लोकांना सन्मार्गाने नेण्याचा प्रयत्न करतो. परंतु स्वार्थी, कंजूष, अहंकारी व संकुचित मनाच्या माणसांचा उद्धार असा महात्माही करू शकत नाही.

अशा प्रकारे आपण कधीच एकटे नसतो. आपल्या मन बुद्धीवर अनेक शक्तींचे, अनेक आत्म्यांचे नियंत्रण असते. सतत चांगल्या शक्तींच्या, चांगल्या आत्म्यांच्या प्रभावाखाली राहावे असे वाटत असेल तर **सद्‌गुणी व्हा ! ईश्वरभक्ती करा !** वाईट आत्म्यांचा, वाईट शक्तींचा, दुर्गुणांचा व अहंकाराचा प्रभाव मनावर सतत होतच असतो. येथेही आपण कधीही एकटे नसतो.

❍❍❍

१८ वातावरणातील आसुरी शक्तींचा प्रभाव

बळी देण्याची प्रथा फार प्राचीन काळी राक्षसांनी सुरू केली. वातावरणामध्ये अतिशय दुष्ट व भयंकर अशा शक्ती असतात. या शक्तींना आसुरी शक्ती असे म्हणतात. या शक्तींना वश करणे सोपे असते. एकदा का या शक्ती वश झाल्या की विविध प्रकारचे चमत्कार करता येतात. कोणाचेही चांगले अथवा वाईट करता येते. परंतु अशा प्रकारच्या शक्ती जे कोणी प्राप्त करतात ते कोणाचेही चांगले करू शकत नाहीत. ते फक्त अनेकांचे वाईट करतात. अशा लोकांना सद्बुद्धी होणे अतिशय कठीण असते. या आसुरी शक्ती कशा मिळविल्या जातात हे थोडक्यात पाहू !

आसुरी शक्ती प्राप्त करण्याचे हजारो मार्ग आहेत. परंतु तो या पुस्तकाचा विषय नाही. वाचकांना आसुरी शक्ती कशा प्राप्त

केल्या जातात व त्याचे भयंकर परिणाम समाजाला कसे भोगावे लागतात हे सांगण्याचा प्रयत्न केला जात आहे.

आसुरी शक्ती प्राप्त करण्याचे काही प्रकार

एक

या प्रकारामध्ये एका विशिष्ट प्रकारच्या मंत्राचा जप करीत साधक मांसाच्या तुकड्यांची आहुति अग्नित देतात. अशा प्रकाराने मांसाचे हवन करून विशिष्ट प्रकारची आसुरी शक्ती प्राप्त केली जाते. कालांतराने ही आसुरी शक्ती प्रसन्न होते. साधक तिला रक्त, मांस देण्याचे वचन देतो व याची परतफेड म्हणून ही आसुरी शक्ती साधकाने सांगितलेली कामे करत राहते. हळूहळू साधकाभोवती आसुरी शक्ती गोळा होऊ लागतात. रक्त, मांस खायला मिळते म्हणून न बोलविता त्या येतात. या सर्व आसुरी शक्ती साधकाने जे काही शक्तिपीठ तयार केले असेल त्या शक्तिपीठात राहतात. तसेच साधकाच्या शरीरात घुसून सारखे रक्त, मांस खात राहतात. कितीही खाल्ले तरी साधकाचे पोट भरत नाही. साधकाच्या शरीरात हजारो दुष्ट आत्मे शिरतात. यातील काही दारू पिणारे असतात. ते साधकाच्या शरीरात शिरून दारू पिऊ लागतात. तसेच या शक्ती साधकामध्ये भयंकर अहंकार व भयंकर क्रोध निर्माण करतात. साधकाच्या हातून अनेकांचे वाईट होते. शेवटी साधक वृद्ध होतो व एक दिवस

मरून जातो.

मेल्यानंतरही साधकाची सुटका होत नाही. त्याच्याभोवती गोळा झालेले आत्मे त्याला विविध प्रकारे छळत राहतात. डांबरापेक्षाही गडद अशा अंध:कारमय विश्वात त्यांना राहावे लागते.

साधकाने जेथेजेथे साधना केलेली असते, त्यात्या ठिकाणी अनेक दुष्ट आत्मे राहतात. ते माणसांना पकडतात व बळीची मागणी करतात. विशिष्ट जागी कोणीतरी बळी देतो. बळी दिल्याने त्या दुष्ट आत्म्याची ताकद वाढते. काहीतरी अनुभव, काहीतरी चमत्कार तो दुष्ट आत्मा लोकांना दाखवितो. यातून ''येथे बळी दिला असता आपले काम होते'' अशी मूढ जनांची भावना होते. लोक तेथे बळी देऊ लागतात. हळूहळू त्या जागेत राहणाऱ्या दुष्ट आत्म्यांची शक्ती वाढत जाते. चुकून बळी दिला नाही तर काही विचित्र अनुभव आला असे लोकांना वाटते व त्यामुळे ''बळी दिला नाही तर आपले नुकसान होते असे लोकांना वाटते'' व या भावनेने बळीची प्रथा वाढत जाते. दुष्ट आत्म्यांची शक्ती वाढत जाते. हळूहळू ते आत्मे सर्वांच्या मानगुटीवर बसू लागतात व त्याचे पुढील प्रमाणे दुष्परिणाम होतात.

१) माणसे स्वार्थी व संकुचित होतात.

२) अहंकार वाढतो, लोभ वाढतो.

३) बळी देणाऱ्या माणसाच्या वंशजांवर पिशाच्च शक्तींचा अंमल चालतो.

४) मृत्यूनंतर अंध:कारमय लोकात राहावे लागते.

५) बळी देणाऱ्या माणसाच्या वंशजांनी सुमारे शंभर दोनशे वर्षांनंतर जरी बळी देणे बंद केले तरी पिशाच्च शक्तींचा अंमल त्यांचेवर राहतो.

अशा प्रकारे आसुरी शक्ती समाजाच्या मानगुटीवर बसतात व समाजाला सद्‌बुद्धी सुचू देत नाहीत. समाज मूढ, स्वार्थी व आपमतलबी बनतो. अशा समाजातील राज्यकर्तेही तसेच असतात. या सर्व गोष्टींमुळे सामुहिक अधोगती होते.

या सर्व गोष्टींतून सुटका हवी असल्यास बळी देण्याची प्रथा बंद करणे आवश्यक आहे. सर्व जगातून बळी देण्याच्या प्रथेचे शंभर टक्के उच्चाटन झाल्यानंतर सुमारे दोनशे वर्षांनी सर्व पृथ्वीतलावर कृतयुगाचे वातावरण निर्माण होऊ शकेल. कारण वातावरणातील दुष्टशक्ती मानवांना दुर्बुद्धी देतात. मानवांना गुन्हे करायला भाग पाडतात. वातावरणातील दुष्टशक्तीच आतंकवादाला जन्म देतात. या दुष्टशक्तींचा नाश करण्यासाठी बळी देण्याची प्रथा बंद केली पाहिजे.

दोन

वातावरणातील आसुरी शक्ती पृथ्वीला चिकटून असतात. इतकेच नव्हे तर, त्या पृथ्वीच्या पोटात खूप खोल खोल असतात. पृथ्वीच्या पोटातील भयंकर गडद अंध:कारात दुष्ट, भयंकर आत्म्यांचे वास्तव्य असते. इतकेच नव्हे तर प्रजेवर जुलूम करणारे अनेक राजांचे, बादशहांचे आत्मेही या पृथ्वीच्या पोटातील अंध:कारमय अशा जगात वास्तव्य करून राहतात. या अंध:कारमय जगातून आपली सुटका व्हावी म्हणून त्यांची धडपड सुरू असते. कारण या अंध:कारमय जगात हजारो वर्षे हे आत्मे यातना भोगत असतात. यातील काही आत्मे तर लाखो करोडो वर्षांपासून या अंध:कारमय युगात वास्तव्य करून रहात असतात. त्यांना पुनर्जन्म असतो हेही माहीत नसते.

पृथ्वीतलावर आसुरी शक्तींची साधना करणारे तांत्रिक स्मशानात साधना करतात. चार बाजूला चार प्रेते ठेवून, मधे एक प्रेत ठेवून, त्या प्रेतावर बसून साधना करतात. अनेक प्राण्यांची मुंडकी जमिनीत पुरून त्यावर बसून साधना करतात. अशा प्रकारे साधना करून तांत्रिक पृथ्वीच्या पोटात राहणाऱ्या या दुष्ट आत्म्यांना वश करतात. हजारो वर्षांपासून उपाशी असणाऱ्या या बुभुक्षित आत्म्यांना विविध प्राण्यांचे रक्त, मांस खायला दिले जाते व त्यांना तृप्त केले जाते. हळूहळू लाखो, करोडो आत्मे या तांत्रिकाच्या

आसपास गोळा होऊ लागतात.

असा हा तांत्रिक जेथे बसतो त्या जागेत दुष्टशक्ती राहतात. त्या शक्ती लोकांना पकडतात. लोक मग त्या जागी एखादा दगड ठेवतात किंवा दगडाची रास करतात. येथे काहीतरी शक्ती आहेत असे लोकांना सांगितले जाते. पुन्हा येथे बळी देण्याचे प्रकार सुरू होतात. बळी घेऊन आसुरी शक्ती पुष्ट होतात व लोकांना उपद्रव करण्याचे आपले काम चालूच ठेवतात.

याशिवाय आपल्याजवळ असणाऱ्या शेकडो भूतांपैकी काही भूते तांत्रिक ठिकठिकाणी ठेवतात. अशा प्रकारे दुष्टशक्तींचा प्रसार सर्वत्र होतो. भारतामध्ये अशी असंख्य आसुरी शक्तींची ठिकाणे आहेत. यातील काही स्थानामध्ये बळी देण्याचे प्रकार बंद झालेले आहेत तर काही ठिकाणी अद्याप बळी देण्याचे प्रकार चालू आहेत.

तीन

आसुरी शक्तींचा प्रभाव मानवी बुद्धीवर वाढू लागला की समाजात स्वार्थ बोकाळतो, मन:शांती नष्ट होते, कंजूषपणा वाढतो, दान-धर्म, परोपकार या गोष्टी मनुष्य विसरतो. मनुष्य फक्त स्वत:चाच विचार करू लागतो. त्याला सद्‌बुद्धी सुचत नाही.

आसुरी शक्तींचा अंमल मानवी बुद्धीवर चालू लागल्यानंतर

श्रद्धा नष्ट होते. आध्यात्मिक पुस्तके वाचण्याची बुद्धी होत नाही. मनुष्य कपट, कारस्थान करण्यात धन्यता मानू लागतो. या सर्व गोष्टींचे दुष्परिणाम शेवटी समाजाला भोगावे लागतात. संपूर्ण समाज यंत्रणा बिघडून जाते.

हिंदू समाजापुरते बोलायचे झाल्यास जर हिंदू समाजाला आसुरी शक्तींपासून स्वत:ची सुटका करून घ्यायची असेल तर त्यासाठी पुढील कठोर उपायांची अंमलबजावणी करावी लागेल. तरच कालांतराने प्रकाशाचे काही किरण दिसण्याची शक्यता आहे.

१) प्रत्येक गावामध्ये ग्रामदेवतेचे मंदिर असते व येथे बळी दिले जातात. ही ग्रामदैवत पूजनाची प्रथा बंद करून त्या ऐवजी प्रत्येक गावामध्ये एक छोटेसे मारुतीचे अथवा दत्ताचे मंदिर असावे व या मंदिरामध्ये रामरक्षा, मारुतिस्तोत्र, हनुमान चालीसा, श्रीगुरुचरित्र, समर्थ सप्तशती, दत्तस्तोत्र अशा सात्त्विक स्तोत्रांचे व सात्त्विक ग्रंथांचे नित्य वाचन केले जावे. मंदिरात येणाऱ्या पांथस्थ, यात्रेकरूला अन्न, वस्त्र द्यावे. मंदिरामध्ये चोवीस तास अखंड नंदादीप ठेवावा. मंदिरात दररोज थोडावेळ तरी परमेश्वराचे नामस्मरण करावे.

२) ग्रामस्थांनी थोडाफार दान-धर्म करत रहावे, अन्नदान करावे. घरात दररोज अर्धा तास तरी मोठ्याने देवाची स्तोत्रे

म्हणावीत व नामस्मरण करावे. घरात देवाजवळ दररोज कमीत कमी तीन तास दिवा लावावा. अखंड लावल्यास जास्त चांगले.

३) इतरांना मदत करत राहावे. कोणाचेही नुकसान करू नये. कोणाच्याही वाईटाचा विचार करू नये. **परोपकार हा परलोकातील साथी आहे याची जाणीव ठेवावी.**

भारतात जी गावे आहेत, या गावांतील लोकांनी वरील प्रमाणे आचरण केल्यास कालांतराने वाईट शक्तींचा प्रभाव कमी होऊ लागेल व गावांमध्ये चांगल्या शक्ती प्रवेश करू लागतील. जसजशी चांगल्या शक्तींची वाढ होईल तसतशी सद्बुद्धी, सत्कर्मे व सुखशांती येऊ लागेल.

भारतामध्ये सात्त्विकतेचे वातावरण निर्माण व्हावे म्हणून सर्वसाधारणपणे काय करणे आवश्यक आहे याचे वर्णन वर केले आहे.

शहरातील धकाधकीचे जीवन जगणाऱ्यांनी घरामध्ये स्तोत्रवाचन, ग्रंथवाचन करावे व जास्तीत जास्त नामस्मरण करावे. दररोज रात्री झोपण्यापूर्वी सर्वांनी एकत्र बसून दहा मिनिटे तरी नामस्मरण मोठ्याने करावे. वाईट शक्तींपासून स्वत:चा बचाव करण्यासाठी असे करणे आवश्यक आहे. कारण वातावरणामध्ये वाईट शक्तींची प्रचंड प्रमाणात वाढ झालेली आहे.

वातावरणातील दुष्ट शक्ती मानवी मनावर कशा प्रकारे प्रभाव गाजवितात हे आपण थोडक्यात पाहिले. या वाईट शक्तींमुळेच अनेक समस्या निर्माण होतात. ईश्वरभक्ती व सात्त्विकतेचे आचरण यानेच यावर विजय मिळविता येईल.

ईश्वरभक्ती, नामस्मरण, जप, ध्यान, स्तोत्रपठण, ग्रंथवाचन, परोपकार, दान, इतरांना मदत करण्याची वृत्ती, मनाचा मोठेपणा व सर्व जग सुखी व्हावे अशी कामना यानेच आपण आसुरीशक्तींवर विजय मिळवू शकू ! जसजशी सद्गुणांची वाढ होते तसतशी ईश्वरीकृपा होऊ लागते व आसुरीशक्तींपासून बचाव कसा करावा याचे ज्ञान होऊ लागते.

ख्रिश्चन, मुस्लीम इत्यादी धर्मातील लोकांनी त्यांच्या धर्मात सांगितलेल्या प्रार्थना कराव्यात पण त्याचबरोबर बळीची प्रथा त्यांनीही बंद केली पाहिजे, तरच आसुरीशक्तींचा नाश होऊ शकेल.

भारतात तसेच इतर देशात आजही काही अशी स्थाने आहेत की जेथे देवाच्या नावाने दररोज हजारो बकरे कापले जातात. परंतु अदृश्यसृष्टीचे ज्ञान असणाऱ्या योग्यांनाच यातील मर्म कळते. पृथ्वीतलावर कोठेही बळी दिला तरी तो बळी आसुरीशक्तींनाच पोहोचतो. **परमेश्वरापर्यंत शुद्ध प्रेम पोहोचते. तुम्ही जेव्हा इतरांवर प्रेम करता, इतरांना मदत करता तेव्हा**

तुमचे प्रेम व परोपकार परमेश्वरापर्यंत जाऊन पोहोचते व परमेश्वर कृपा करतो.

सर्व जगामध्ये शांतता नांदावी असे वाटत असेल तर ज्याप्रमाणे वर्ल्ड हेल्थ ऑर्गनायझेशन सर्व जगासाठी काम करते, तिने केलेल्या सूचना, नियम, जगातील सर्व सरकार मान्य करतात, त्याप्रमाणेच जगातील सर्व राज्यकर्त्यांनी एकत्र येऊन जगातील सर्व मानवांसाठी एक धर्म व एक आचारसंहिता तयार करणे अतिशय आवश्यक आहे. असे केले असता बरेचसे प्रश्न सुटतील.

प्राणशक्तीच्या रुपाने ईश्वर आपल्या देहात रहात असतो. श्वास घेताना व सोडताना परमेश्वराचे नामस्मरण करावे किंवा श्वासावर मन एकाग्र करून ध्यान करावे. ईश्वर प्राप्तीचा हा सुलभ मार्ग आहे. परंतु पूर्वजन्मांतील दूषित कर्मांमुळे हे शक्य होत नाही. सोन्याच्या घरात राहूनही जीव दरिद्री राहतो म्हणून ईश्वराच्या स्तोत्राचे लाखो पाठ करावेत व त्याचबरोबर परोपकार, दानही करावे. ईश्वराकडे जाण्याचा हा दुसरा सुलभ मार्ग आहे. याने प्रारब्ध शुद्ध होते. आत्मा शुद्ध होतो व आध्यात्मात प्रगती होते. परंतु अशा सरळ सोप्या मार्गांचा अवलंब करण्याऐवजी माणसे कुप्रथांचे आचरण का करतात तेच कळत नाही.

❍❍❍

१९ कल्पवृक्ष तळवटी

एक मनुष्य होता. तो ज्या घरात रहात होता, त्या घराच्या भिंती सोन्याच्या होत्या. घराचे छप्पर सोन्याचे होते. जमीन सोन्याची होती. अशा प्रकारे सर्व काही सोन्याचे असूनही राहणारा मनुष्य मात्र इतका दरिद्री होता की त्याला नेहमी उपाशी राहावे लागत असे. याचे कारण त्याला सोन्याची किंमत कळत नव्हती.

पृथ्वीवरील मानवाची परिस्थिती अगदी वर वर्णन केलेल्या सोन्याच्या घरात राहणाऱ्या माणसासारखीच आहे. मानवी देहामध्ये साक्षात् परमेश्वराचे अस्तित्व आहे. साधना, तपस्या, ईश्वरभक्ती याद्वारे ईश्वराच्या कला प्रकट होऊ लागतात. साधकाने अत्यंत सावधपणे या कला पचविणे आवश्यक असते. जर या कला पचविता आल्या नाहीत तर साधक परमेश्वर या स्टेजपर्यंत जाऊन पोहोचत नाही. मध्येच अडकतो व मध्ये अडकल्यानंतर अनेक ईश्वरी शिक्षांना तोंड द्यावे लागते.

ईश्वरी कला कशा प्रकट होतात व त्याचे परिणाम काय होतात हे आपण येथे थोडक्यात पाहू. वस्तुत: हा विषय अतिशय गूढ व रहस्यमय असल्याकारणाने योगातील हा रहस्यमय भाग प्रकट करायचा नसतो. तसेच या रहस्यमय ईश्वरी कला अंगी निर्माण झाल्या तरी चुकूनही त्याचे प्रदर्शन करायचे नसते, असे ईश्वराचे कायदे आहेत. म्हणून येथे फक्त थोडीफार माहिती देत आहे. ही माहिती देण्याचा उद्देश इतकाच आहे की माणसाच्या शरीरामध्ये कशा व किती अनंत शक्ती भरलेल्या आहेत याची जाणीव वाचकाला व्हावी.

येथे फक्त सात्त्विक मार्गाने, शुद्ध मार्गाने, प्रकाशमय मार्गाने, ज्ञानमय मार्गाने व योग मार्गाने प्रकट होणाऱ्या शक्तींच्या विषयीच लिहित असून इतर शक्ती प्राप्त करण्याचे जे अनेक मार्ग आहेत त्या विषयी काहीही लिहित नाही...

ईश्वरभक्ती, दान, परोपकार, साधना इत्यादी मार्गांनी थोडेफार प्रारब्ध शुद्ध होऊन आध्यात्मात प्रगती झाली की मनात धरलेल्या लहान-सहान इच्छा पूर्ण होऊ लागतात.

एक सज्जन ईश्वरभक्त मनुष्य होता. परिस्थितीने अतिशय गरीब होता. तरीपण ईश्वरभक्ती व इतरांना मदत करणे या गोष्टींमध्ये त्याला अतिशय आनंद वाटायचा. सतत परमेश्वराचे नामस्मरण करणे व इतरांना मदत करत राहणे हा त्याचा

स्वभाव बनून गेला होता.

घरची परिस्थिती अतिशय गरिबीची असल्याकारणाने त्याच्या अंगावर फाटके कपडे असायचे. घरात एकही घड्याळ नव्हते. त्याला नेहमी असे वाटायचे की आपल्याला वापरायला चांगले कपडे असावे, हातात एखादे घड्याळ असावे व घरात एखादे भिंतीवरील घड्याळ (Wall clock) असावे. ईश्वराच्या कृपेने आपले दिवस पालटतील या आशेने तो ईश्वरभक्ती करत होता. कालांतराने ईश्वराची कृपा झाली व त्याला चांगले दिवस आले. नंतर त्याने शेकडो घड्याळे खरेदी केली व गरीबांना वाटली. तसेच शेकडो गरीबांना कपडेही वाटले. त्याच्या या परोपकारी वृत्तीने ईश्वराची त्याच्यावर कृपा झाली व कालांतराने त्याला वैभव प्राप्त झाले.

आध्यात्म मार्गात थोडीफार प्रगती झाली की सद्‌बुद्धी व वैभव दोन्ही गोष्टी प्राप्त होतात व ईश्वराच्या कृपेने आलेले वैभव अनेक पिढ्यांपर्यंत टिकून राहते. ज्या घराण्यामध्ये तीन पिढ्या म्हणजे सुमारे पंचाहत्तर वर्षे ईश्वरभक्ती केली जाते त्या घराण्यात सत्‌पुरुष जन्माला येतो. म्हणून एखाद्या स्तोत्राचे दोन–तीन लाख पाठ करावेत. याने आध्यात्मात वेगाने प्रगती होते.

ईश्वरभक्ती व परोपकारीवृत्ती यांनी गरिबीवर कशी मात करता येते ते आपण पाहिले. आता योगमार्गाने आध्यात्मात

थोडी प्रगती केल्यानंतर जीवनात कसे चमत्कार घडतात ते पाहू !

प्राणायाम, ध्यान धारणा जमू लागल्यानंतर इच्छाशक्तीची वाढ होते व इच्छाशक्तीने काही अद्भुत गोष्टी करता येतात.

एका योग्याने प्रबळ इच्छाशक्ती प्राप्त केली होती. प्रबळ इच्छाशक्ती प्राप्त झाल्यानंतर त्याने छायापुरुष व प्रतिबिंब त्राटक साधना सिद्ध केल्या. या साधनेमुळे एकाच वेळी चारचार ठिकाणी तो जाऊ शकत असे. कधी गुप्तरुपाने तर कधी प्रगट रूपाने तो सर्वत्र हिंडत असे. त्याला हवी असणारी प्रत्येक गोष्ट आपोआप त्याच्यासमोर प्रकट होत असे. कुठल्याही वस्तूसाठी त्याला कोठेही जावे लागत नसे. मनात इच्छा करण्याचा अवकाश की कोणीतरी त्याला हवी असलेली वस्तू आणून देत असे. हे सर्व इच्छाशक्तीने घडत असे. येथे भूतविद्या अथवा मंत्रविद्या यांचा काही लवलेशसुद्धा नसतो.

ध्यान धारणेमध्ये प्रगती झाल्यानंतर अशा प्रकारचे चमत्कार करणे हा पोरखेळ असतो. परंतु ज्यांना ईश्वरापर्यंत पोहोचायचे असते, त्यांनी असल्या सिद्धी प्राप्त करण्याच्या मागे लागू नये. कारण त्याने आध्यात्मिक प्रगतीचा वेग मंदावतो.

केवळ कुतूहल म्हणून असले प्रयोग मी लहानपणी करीत

असे. परंतु ईश्वर प्राप्तीच्या मार्गात हे अडथळे आहेत ते त्या वेळीही माहीत होते. सुमारे तीस–बत्तीस वर्षांपूर्वी हे सर्व प्रयोग करणे सोडून दिले.योग मार्गात जसजशी प्रगती होत जाते तसतशा सिद्धी अंगी आपोआप प्रकट होऊ लागतात.

योगसाधनेमध्ये आणखी थोडीफार प्रगती झाल्यानंतर प्राण सुषुम्ना नाडीत शिरू लागतो व प्राण सुषुम्ना नाडीत शिरू लागल्यानंतर योगी ताशी तीस ते चाळीस मैल वेगाने चालू शकतो.

योग मार्गातील शीतली प्राणायाम सिद्ध झाल्यानंतर योग्याला भूक व तहानेचे काहीही वाटेनासे होते. काहीही न खाता न पिता त्याची प्रकृती एकदम ठणठणीत राहते व सशक्त राहते.

केवळ कुंभक सिद्ध झाल्यानंतर योग्याचे पोट नगाऱ्यासारखे मोठे होते व त्याची साधना सूक्ष्मदेहात सुरू राहते. सूक्ष्मदेह स्फटिकाप्रमाणे स्वच्छ होतो. खेचरी मुद्रा सिद्ध झाल्यानंतर योग्याला अमरत्वाची प्राप्ती होते. अशा योग्याने समाधी घेतल्यानंतरही हजारो वर्षे त्याचा देह कुजत नाही, सडत नाही, नाश पावत नाही. असे योगी समाधी घेण्यापूर्वी अज्ञातवासात एकटेच निघून जातात व पुढे शेकडो वर्षे तपस्या करत राहतात. अशा योग्यांच्या देहामध्ये रक्त, हाडे, मांस काहीही नसते. अशा योग्यांचे देह चिन्मय असतात. अशा योग्यांनाच परमेश्वर म्हटले जाते.

काकीमुद्रा सिद्ध झाल्यानंतर योग्याला आरोग्याची प्राप्ती होते. हजारो वर्षे जीवित राहण्याची शक्ती प्राप्त होते. नाभीचक्रावर ध्यान केले असता शरीरातील बाहत्तर हजार नाड्यांचे ज्ञान होते. मूलाधार चक्रावर ध्यान केले असता गणपती अथवा ऐरावताचे दर्शन होते. तसेच शाकिनी, डाकिनी, हाकिनी, काकिनी, ऋद्धि-सिद्धि या प्राप्त होतात. सामर्थ्य प्राप्त होते. शाप अथवा वरदान देण्याची शक्ती प्राप्त होते. या सर्व गोष्टींकडे दुर्लक्ष करून गणपतीला ''तू आनंदात राहा !'' असे सांगून पुढे जायचे असते. याशिवाय शाकिनी, डाकिनी, हाकिनी, काकिनी या क्षूद्रशक्ती असून यांच्या नादाला आपण मुळीच लागायचे नसते. त्यांच्याकडे संपूर्ण दुर्लक्ष करायचे असते.

बरेच साधक या शक्तींच्या मायाजाळात फसतात. कारण या स्टेजपर्यंत पोहोचण्याच्या अगोदरच साधकाच्या जीवनात असंख्य चमत्कार घडू लागतात. या सर्व चमत्कारांना साधक परमेश्वराची कृपा समजतो व येथेच तो फसतो. साधक येथे कसा फसतो याची काही उदाहरणे येथे देत आहे.

एक साधक कृष्णाच्या मूर्तीची पूजा करीत असे व त्या मूर्तीसमोर बसून योग साधना करीत असे. कालांतराने ती मूर्ती त्याच्याशी बोलू लागली. इतकेच नव्हे तर पूजा केल्यानंतर पेढे, बर्फी, खवा इत्यादी पदार्थ त्याला प्रसाद म्हणून देऊ लागली. या

साधकाला वाटे साक्षात् भगवान् श्रीकृष्ण माझ्याशी बोलत आहे. वस्तुत: हा सर्व भुताटकीचा खेळ होता. साधक अशुद्ध, अपवित्र होता. त्यामुळे वातावरणातील पिशाच्च लोकाशी त्याचा संपर्क स्थापित झालेला होता व ही भूते साधकाला आपण कृष्ण आहोत असे भासवीत होती. त्या साधकाची व माझी भेट पावागड येथे झाली. मी त्याला हा सर्व भूतांचा खेळ आहे असे सांगितले. परंतु त्याला ते पटले नाही. अशाच प्रकारे हातातून विभूति, कुंकू काढण्याचे चमत्कार करण्याची विद्या या स्टेजलाच प्राप्त होते. या सर्व गोष्टी मूलाधार चक्र जागृत होण्यापूर्वीच घडू लागतात.

ज्या साधकावर ईश्वराची अथवा एखाद्या सिद्धपुरुषाची कृपा असते, अशा साधकाच्या बाबतीत असे चमत्कार घडत नाहीत. तो सतत पुढे-पुढे जात राहतो. चमत्कार करणाऱ्या विद्या त्याला मोहीत करू शकत नाहीत, त्याला पथभ्रष्ट करू शकत नाहीत, म्हणून साधकांनी लक्षात ठेवावे की...

सांडोनिया आत्मसुख । सामर्थ्य वांच्छिती ते मूर्ख ।।

कितीही जन्म लागले तरी चालतील परंतु आत्मसुखाचा हव्यास सोडायचा नाही व चमत्कार करण्याची इच्छा धरायची नाही. लोकांनी आपल्याला मान द्यावा अशी इच्छा मनात धरायची नाही.

ध्यानामध्ये मोर, हंस, सरस्वती, ब्रह्मदेव किंवा मोत्यांचे

घोस दिसू लागले की स्वाधिष्ठान चक्र जागृत होऊ लागले असे समजावे. स्वाधिष्ठान चक्रामध्ये सहा शक्तींचे वास्तव्य आहे. येथून साधकामध्ये हळूहळू सत्त्वगुणांचा विकास होऊ लागतो. त्याच्या चेहऱ्यावर प्रसन्नता दिसू लागते. आनंद दिसू लागतो. त्याच्यामध्ये दिव्य शक्ती प्रकट होऊ लागतात. खूप लोक मानसन्मान देऊ लागतात. या सर्व गोष्टी टाळून साधकाने पुढे जायचे असते. स्वाधिष्ठान चक्र पूर्णपणे जागृत झाल्यानंतर साधकाने मणिपूर चक्रावर लक्ष केंद्रित करावे. मणिपूर चक्रामध्ये दहा प्रकारच्या शक्ती साधकाला प्राप्त होतात. या चक्रामध्ये साधकाने भगवान् विष्णूचे ध्यान करावे. येथे गायत्रीदेवी, सूर्यभगवान्, शेषशायी नारायण, गरूड व हनुमान अशा देवतांची दर्शनेही काही साधकांना होतात.

साधकाचा आत्मा जर पवित्र असेल तर दर्शने कशी होतात हे वर सांगितले आहे. या दर्शनांबरोबरच ज्ञान, आनंद व सद्‍गुण यांची वाढ व्हावी लागते. जर ज्ञान, आनंद व सद्‍गुण वाढत नसतील तर दिसणारी दृश्ये भ्रामक आहेत असे समजावे. म्हणून साधकाने दृश्याला फारसे महत्त्व न देता ज्ञान, आनंद व सद्‍गुण कसे वाढतील इकडे लक्ष द्यावे म्हणजे वातावरणातील अदृश्य शक्तींकडून फसवणूक होणार नाही.

काही साधकांना मूलाधारचक्र जागृत होत असताना नदीच्या गढूळ पाण्यात मगर दिसते. स्वाधिष्ठानचक्र जागृत होत असताना

समुद्रामध्ये एक मोठा देवमासा विहार करताना दिसतो. तर मणिपूर चक्र जागृत झाल्यानंतर एक मेंढा अंगावर धावून येत आहे असे दृश्य दिसते. अनाहतचक्र जागृत झाल्यानंतर साधकाला विविध प्रकारचे नाद ऐकू येतात. येथे साधकाला बारा प्रकारची सामर्थ्ये किंवा शक्ती प्राप्त होतात. सामर्थ्यांकडे दुर्लक्ष करून ज्ञान, आनंद, शांती व सद्गुण याच्या आश्रयाने पुढे पुढे जायचे असते. येथे साधकाला शिव-पार्वती व नंदी यांचे दर्शन होते. तसेच दिव्य वनामध्ये एक हरिण किंवा हरणांचे कळप चरत आहेत; असेही दृश्य दिसते.

येथून पुढे योगातील कठीण चढण सुरू होते. या मार्गाला पश्चिमेचा घाट असे म्हणतात. हा घाट चढून गेल्यानंतर विशुद्ध चक्र जागृत होते. येथे सात सोंड असलेल्या हत्तीचे दर्शन होते. तसेच अठरा हातांच्या देवीचे दर्शन होते. नवदुर्गा प्रसन्न होतात. येथे सोळा शक्ती प्राप्त होतात. या स्थानाला **श्रीहाट** असेही म्हणतात. येथे साधकाला अनेक देव-देवतांची दर्शने होतात. वातावरणातील आत्मे विविध रुपांनी साधकासमोर प्रकट होतात व साधकाकडे मुक्ती देण्याची याचना करतात. येथे साधक अनेक आत्म्यांचे कल्याण करतो, अनेक आत्म्यांना सद्गती देतो. हे सर्व करीत असताना तो प्रसिद्धीपासून दूर राहतो व आपण आत्म्यांच्या कल्याणासाठी काय करत आहोत हे तो कोणालाही

कळू देत नाही. जसजशी चक्र जागृती होऊ लागते, तसतसा साधकाचा सूक्ष्मदेह शुद्ध होऊ लागतो. विशुद्धचक्र जागृतीपर्यंत साधकाचा सूक्ष्मदेह पराकोटीचा शुद्ध झालेला असतो. सूक्ष्मदेह शुद्ध होऊ लागल्यानंतर तो देह अशुद्ध जागा, अपवित्र माणसे, अपवित्र वस्तू, अपवित्र प्राणी, पशू, यांच्यामुळे अशुद्ध होऊ नये म्हणून खूपच जपावे लागते. अन्यथा सूक्ष्मदेह अशुद्ध होतो व त्याला परत शुद्ध करण्यासाठी कठोर साधना करावी लागते. अशा प्रकारे देह सारखा अशुद्ध होत राहतो व त्याला सारखे शुद्ध करत राहावे लागते. साधकाच्या आयुष्याचा बराचसा काळ-वेळ यातच खर्च होतो. याकरिता काही साधक कायमचे एकांतवासात राहतात.

अपवित्र माणसांच्या केवळ एक-दोन मिनिटांच्या सहवासाने माझा सूक्ष्मदेह हजारो वेळा अशुद्ध झाला व त्याला शुद्ध करण्यासाठी मला बरेच कष्ट करावे लागले. परंतु पुष्कळवेळा अपवित्र वस्तूंनी सूक्ष्मदेह किती अपवित्र होतो, याची एक दोन उदाहरणे पुढे देत आहे. यामुळे खऱ्या साधकांना किती सावध राहावे लागते हे लक्षात येईल. एकदा एका मित्राने मला एक पत्र पाठविले. पत्र वाचून मी ते बाजूला ठेवले व ध्यान करू लागलो. पत्र माझ्यापासून सुमारे दोन फूटावर होते. ध्यान करू लागताच माझे शरीर अशुद्ध होऊ लागले व त्याचबरोबर त्या मित्राच्या आत्म्याची सांप्रत अवस्था काय आहे व मृत्यूनंतर तो पुढे

कुठल्या जन्माला जाईल इत्यादी दिसू लागले. मी तात्काळ ध्यान विसर्जन केले व ते पत्र उचलून दूर नेऊन टाकले व पुनश्च ध्यानाला बसलो. काहीच त्रास झाला नाही व ध्यान उत्तम झाले.

असेच एका व्यक्तीने मला एक खडा (रत्न) दिला. ते रत्न एका कागदाच्या पुडीत होते व ती पुडी माझ्यापासून चार-पाच फूटावर होती. मी ध्यान करू लागलो. ध्यानामध्ये शरीर अशुद्ध होऊ लागले व ज्याने मला हे रत्न दिले त्या माणसाचे पूर्वज कुठल्या लोकात आहेत, त्यांची अवस्था काय आहे ? या माणसाचा आत्मा मृत्यूनंतर कुठल्या लोकात जाईल इत्यादी दृश्ये दिसू लागली. मी तात्काळ ध्यान विसर्जन केले व ती खड्याची पुडी उचलून दूर फेकून दिली.

एकदा एक पुस्तक वाचीत होतो. त्या पुस्तकामध्ये नवमुंडी शक्तिपीठाचा फोटो होता. ‘‘नवमुंडी शक्तिपीठ म्हणजे नऊ प्राण्यांची मुंडकी मारून ती जमिनीत पुरून साधना करण्याकरिता बनविलेले शक्तिपीठ!’’ तांत्रिक लोक अशा प्रकारची पीठे बनवितात व त्यावर बसून साधना करतात. अर्थात या सर्व साधना दुष्टशक्तींना, सैतानीशक्तींना वश करण्याकरिता केल्या जातात. अशा एका शक्तिपीठाचा फोटो त्या पुस्तकात होता.

थोडेफार पुस्तक वाचल्यानंतर मी पुस्तक बाजूला ठेवले व ध्यान करायला सुरुवात केली. तात्काळ माझ्यातील सर्व शक्ती

कोणीतरी खेचून घेत आहे असा अनुभव मला येऊ लागला. पापण्या हलविण्याचेही बळ माझ्या अंगात राहिले नाही. कुठली तरी राक्षसीशक्ती माझ्यातील सर्व शक्ती खेचत होती. मी मनातल्या मनात जोराने श्रीगुरूदेव दत्त असे म्हटले. सर्व शक्ती एकवटून मी ध्यान विसर्जन केले. उठलो व ते पुस्तक उचलून दूर नेऊन ठेवले. नंतर पुन्हा ध्यानाला बसलो. ध्यान व्यवस्थित लागले व गेलेली सर्व शक्ती परत मिळाली. आपण ज्या जागी ध्यानाला बसतो ती जागा नेहमी शुद्ध व पवित्र राहील अशी दक्षता घ्यावी लागते. अशी दक्षता न घेतल्यास त्या जागी त्रास होऊ लागतो.

एकदा मी माझ्या नेहमीच्या जागी ध्यानाला बसलो. ध्यान लागेना, उलट देह अशुद्ध होऊ लागला. डोके जड होऊ लागले. शेवटी ध्यान केलेच नाही व त्या जागेचे निरीक्षण केले तर तेथे कुत्र्याची पावले दिसली. मी एका सेवकाला येथे कुत्रा बसला होता का ? म्हणून विचारले. त्यावर तो सेवक म्हणाला, ''होय तेथे एक कुत्रा बसला होता.'' ती जागा फिनाईलने स्वच्छ धुऊन तासाभरानंतर मी पुन्हा ध्यानाला बसलो. ध्यान व्यवस्थित लागले, काही त्रास झाला नाही.

ध्यानमार्गात, साधना मार्गात अशा प्रकारची विघ्ने नेहमीच येत असतात. येथे प्रत्येकाने जपून वागायचे असते व जपून वागताना कोणाचाही तिरस्कार करायचा नसतो. कोणाचाही तिरस्कार

केला तर आपली आध्यात्मिक अधोगती होते.

समजा एखाद्या व्यक्तीचा देह पंधरा टक्के शुद्ध आहे, दुसऱ्या व्यक्तीचा देह पाच टक्के शुद्ध आहे, तर जेव्हा पाच टक्के शुद्ध असणारी व्यक्ती पंधरा टक्के शुद्ध असलेल्या व्यक्तीच्या जवळ जाईल तेव्हा पंधरा टक्के शुद्ध असणाऱ्या व्यक्तीला त्रास होईल. परंतु जेव्हा पंधरा टक्के शुद्ध असणारी व्यक्ती पंचवीस टक्के शुद्ध असणाऱ्या व्यक्तीच्या जवळ जाईल तेव्हा पंचवीस टक्के शुद्ध असणाऱ्या व्यक्तीला त्रास होतो.

अशा प्रकारे कमी शुद्ध असणाऱ्या व्यक्तींपासून जास्त शुद्ध असणाऱ्या व्यक्तींना त्रास होतो. त्यामुळे कमी शुद्ध असणाऱ्या व्यक्तीने जास्तीत जास्त शुद्ध होण्याचा प्रयत्न करावा व जास्त शुद्ध असणाऱ्या व्यक्तीने आणखी जास्त शुद्ध होण्याचा प्रयत्न करावा. परंतु कोणीच कोणाचा तिरस्कार करू नये. कारण तिरस्कार केल्याने आपली अधोगती होते व ईश्वराच्या व्यवहारात ढवळाढवळ केल्याचा दोष लागतो.

एक साधक होता. साधनेने त्याच्यामध्ये थोडीफार पवित्रता आली होती. या पवित्रतेचा त्याला अहंकार झाला व तो इतरांचा तिरस्कार करू लागला. यामुळे दैवीशक्ती त्याच्यावर नाराज झाल्या व त्यामुळे एक दिवस तो इतका अपवित्र झाला की शेवटी पिशाच्च शक्ती त्याच्या शरीरात घुसू लागल्या व कालांतराने तो

एक चालता–बोलता पिशाच्च बनला.

साधनेने निर्माण झालेली पवित्रता व सामर्थ्य टिकून राहण्यासाठी सद्गुणांची अतिशय आवश्यकता असते.

देह अशुद्ध होताना बऱ्याच वेळा डोके जड होते. कंठाजवळील विशुद्धचक्र अशुद्ध होते. पुष्कळवेळा भयंकर डोकेदुखी सुरू होते किंवा कफ होतो. सांधे व पोटऱ्या दुखू लागतात. या सर्वांतून मार्ग काढण्यासाठी भरपूर साधना करावी लागते व शुद्ध व्हावे लागते. वेळ प्रसंगी थोडेफार औषधही घ्यावे लागते.

हवन, दीर्घश्वसन, स्तोत्रपठण व मंत्रजप या मार्गांनी आपले स्थूलशरीर व सूक्ष्मशरीर शुद्ध करता येते. दररोज सकाळी एक तास व संध्याकाळी एक तास साधना केली असता शरीर शुद्ध राहते, मन प्रसन्न राहते, आरोग्य चांगले राहते. आपला देह व मन सतत शुद्ध राहावे म्हणून साधकांनी दक्षता घेतली पाहिजे. चक्र जागृतीसाठी व आध्यात्मिक प्रगतीसाठी देह शुद्धीची अतिशय आवश्यकता असते. मणिपूरचक्र जागृत झाल्यानंतर साधकाला या सर्व गोष्टी आपोआप समजू लागतात व अनाहतचक्र जागृत झाले की दिव्य नाद ऐकू येतात.

विशुद्धचक्राकडून आज्ञाचक्राकडे साधकाचा प्रवास सुरू होतो. पश्चिम घाटातील या प्रवासाला **गोल्हाट** असे म्हणतात.

हा अतिशय कठीण घाट पार करून गेल्यानंतर साधकाचा आज्ञाचक्रात प्रवेश होतो. या गोल्हाट घाटामध्ये अनेक देव–देवतांची दर्शने होतात. शेवटी साधक आज्ञाचक्राच्या मूळाशी त्रिवेणी संगम आहे, त्या जागी पोहोचतो. या स्थानाला कूटस्थ असेही म्हणतात. येथे शिव आणि शक्ती या दोघांचे वास्तव्य आहे. हे कधी दोन रूपात दिसतात तर कधी अर्धनारीश्वर रूपात दिसतात, तर कधी ज्योति स्वरूपात दिसतात. येथे साधकाला सविकल्प समाधीचा लाभ होतो.

सविकल्प समाधी लागल्यानंतर विविध विषयांचे ज्ञान आपोआप होऊ लागते. साधक जर जंगलात रहात असेल तर त्याला वनस्पतींचे ज्ञान होईल व साधक जर समाजात रहात असेल तर त्याला दिव्य ज्ञान होईल.

आज्ञाचक्राच्या मागे सोमचक्र असून या चक्रामध्ये चौसष्ट शक्तींचा वास आहे. त्याच्या जवळच एक ललनाचक्र असून या चक्रामध्ये अनेक शक्ती राहतात. याच्या नंतर पुढे शेवटचे चक्र असून या शेवटच्या चक्राला सहस्रारचक्र असे म्हणतात. हे चक्र अनंत शक्तींचे भांडार असून येथे पोहोचल्यावर साधक **सिद्ध** होतो. जीवनमुक्त होतो. नराचा **नारायण** होतो. या स्थानाला **औटपीठ** असेही म्हणतात.

मनुष्याच्या देहामध्ये नराचा नारायण होण्याची क्षमता असून

या साधनेमध्ये थोडीफार प्रगती केली तरी पुढील जन्मी आणखी प्रगती करता येते. म्हणूनच मनुष्य जन्म म्हणजे सोन्याच्या घरात झालेला जन्म असे सुरुवातीला म्हटले आहे. ही झाली मुनष्य जन्माची सर्व चांगली बाजू.

आता मनुष्य जन्माची वाईट बाजू पाहू....

एक मनुष्य चालत प्रवास करत होता. प्रवास करता करता तो एका वृक्षातळी विसावला. तो वृक्ष कल्पवृक्ष होता. जे मनात येईल ते देणारा होता. त्या प्रवासी माणसाच्या मनात आले, ''थोडे पाणी मिळाले तर किती बरे झाले असते !''

तात्काळ त्याच्यासमोर पाण्याने भरलेला तांब्या आला. प्रवाशाने आपली तहान भागवली. नंतर त्याने जेवण मागविले तर जेवणाचे ताट समोर हजर !

जेवता जेवता त्याच्या मनात विचार आला येथे काही भूत, पिशाच्च आहे की काय ? असे मनात येताच एक भूत प्रकट झाले व त्याने त्या प्रवाशाला मारून टाकले.

या कथेवरून वाचकांच्या लक्षात येईल की माणसाच्या मनात प्रथम अशुभ विचार येतात. या अशुभ विचारांमुळे मनुष्य हळूहळू दुर्गुण व दुष्ट प्रवृत्तींच्या अधीन होत जातो.

हळूहळू लोभ, स्वार्थ, संकुचितपणा, अहंकार यांच्या

चक्रव्यूहात तो सापडतो. एकदा का दुष्टशक्तींच्या ताब्यात मनुष्याचा आत्मा सापडला की मग लक्षावधी वर्षे जातात पण दुष्टशक्तींच्या कचाट्यातून आत्म्याची सुटका होत नाही. यातील काही माणसे साधू होतात, दुष्टशक्तींची उपासना करतात, भूत, पिशाच्चांना वश करतात, पिशाच्चांना आपले गुलाम बनवून चमत्कार दाखवितात. अशा साधूंना मृत्यूनंतर भूत योनीत जावे लागते व इतर मांत्रिकांचे गुलाम बनून हजारो वर्षे गुलामगिरीत काढावी लागतात.

दुष्टशक्तींनी वेढलेले काही मानव निरनिराळ्या मार्गांनी जनतेची फसवणूक करतात. डोळसपणे समाजाकडे दृष्टीक्षेप टाकल्यास हे सैतानाचे वंशज हजारो रुपांनी मानवाला फसवित आहेत, लुबाडत आहेत असे दिसून येते.

सांप्रतच्या घोर कलियुगात निरनिराळ्या रूपांनी, वेगवेगळ्या वेशांनी सैतानाची शक्ती किंवा दुष्टशक्ती सर्वत्र आपला प्रभाव गाजवीत आहे, असे दिसून येते. सज्जनांना जीवन जगणेही कठीण होऊन गेलेले आहे. हे जरी खरे असले तरी सांप्रत जग हे सुवर्णयुगाच्या उंबरठ्यावर असून २०४० च्या आसपास सुवर्णयुगाचे आगमन होईल. सर्वत्र सज्जनांचे अस्तित्व असेल.

परमेश्वराने मानवाला पृथ्वीतलावर जन्माला घातले आहे. येथे त्याने सद्‌गुणांचा विकास करून, ईश्वरभक्ती करून, सुखी,

समाधानी होऊन, प्रकाशमय, ज्ञानमय, आनंदमय अशा ईश्वराच्या साम्राज्यात प्रवेश करायचा की वाईट विचार करून, स्वार्थीपणाने वागून, दुष्कर्मे करून, मृत्यूनंतर भयंकर अंध:कारमय अशा सैतानाच्या साम्राज्यात लाखो वर्षे खितपत पडायचे हे ठरविण्याचे स्वातंत्र्य परमेश्वराने मानवाला दिलेले आहे.

परमेश्वराने मानवाला हे जे स्वातंत्र्य दिलेले आहे हे स्वातंत्र्य एखाद्या कल्पवृक्षासारखे असून मनुष्य मनात ज्याचे चिंतन करतो तसा तो बनत जातो. अगदी आध्यात्माच्या प्रांतातसुद्धा, साधना करणारे साधकसुद्धा, सात्त्विक मार्गाने परमेश्वराचे चिंतन करण्याऐवजी अघोरी मार्गाच्या साधना करून थोड्याफार शक्ती मिळवितात व हजारो लोकांना आपल्या नादी लावतात. यामुळे त्यांच्या संपर्कात येणारे लाखो भक्त पिशाच्चशक्तींच्या, दुष्टशक्तींच्या अधीन होत जातात. अशा प्रकारे दुष्टशक्ती किंवा पिशाच्चशक्ती घरोघरी जाऊन पोहोचतात. गेली सुमारे पंधरा वीस हजार वर्षे पृथ्वीतलावरील संपूर्ण समाज हा दुष्टशक्तींच्या विळख्यांमध्ये जखडलेला असून या विळख्यातून जर समाजाला सोडवायचे असेल तर समाजानेच त्यासाठी प्रयत्न करणे आवश्यक आहे.

नेहमी चांगले विचार करत राहावे, वाईट विचार कधीही करू नये. वाईट विचार मनात येऊ लागल्यास ईश्वराचे स्तोत्र

म्हणायला सुरुवात करावी. एखाद्या स्तोत्राचे लाखो पाठ करावे व त्या देवतेची कृपा संपादन करावी. मात्र ज्या देवतेच्या स्तोत्राचे पाठ तुम्ही कराल ती देवता सात्त्विक असावी. उदाहरणार्थ गणपती, विष्णू, दत्त, लक्ष्मी, सरस्वती, गायत्री, दुर्गा, हनुमान इत्यादी.

परोपकार व दान करून जास्तीत जास्त सद्‌गुण अंगी आणण्याचा प्रयत्न करावा. दररोज किमान दहा मिनिटे तरी दीर्घ श्वसन करावे. वरील गोष्टींचे आचरण करीत राहिल्यास तुम्हाला कुठल्याही साधूकडे जाण्याची आवश्यकता पडणार नाही, याची मी तुम्हाला खात्री देतो.

❍❍❍

२० ईश्वरी न्याय

ईश्वरी न्याय कसा असतो हे व्यवस्थित समजावून सांगणे अतिशय कठीण आहे. बोलण्यापुरते अथवा लिहिण्यापुरते आपण, हे ‘सर्व ईश्वर करतो’ असे म्हणत असलो तरी ज्याला ईश्वरी न्याय म्हटले जाते त्या सर्व गोष्टी आपोआप घडत असतात किंवा वातावरणात ज्या अनंत चांगल्या-वाईटशक्ती आहेत त्या घडवीत असतात असे म्हणावे लागते. तरीपण ईश्वरी न्याय समजून घेण्यासाठी येथे आपण प्रत्यक्ष ईश्वरच सर्व करतो असे जमेस धरून ईश्वरी न्याय समजून घेऊ !

समजा एक शेतकरी आहे. या शेतकऱ्याने आपल्या शेतात भुईमूग पेरला आहे. हा भुईमूग खाण्यासाठी जमिनीत विशिष्ट प्रकारची कीड तयार होते. ही कीड मोठी होऊन भुईमूगाचे दाणे खाईपर्यंत शेंगदाणा पिकून तयार होतो व शेतकरी भुईमूगाच्या शेंगा घरी आणतो व त्या शेतात लगेच कापसाचे बियाणे पेरतो. शेतकऱ्याला हे माहीत असते की, शेंगदाणा खाण्यासाठी जी कीड

जमिनीत तयार झाली आहे ती कीड म्हणजे कापसांच्या बियांचे भोजन होय. शेंगदाण्याने निर्माण केलेली कीड खाऊन कापसाच्या बिया परिपुष्ट होतात व भरपूर कापूस शेतकऱ्याला देतात. कापूस पूर्ण तयार होईपर्यंत शेतात पुन्हा कापूस खाणारे जीव तयार होतात. शेतकरी कापूस काढून घरी नेतो व शेतात पुन्हा शेंगदाणा पेरतो. कापसाच्या पीकाने जी कीड निर्माण झाली ती कीड भुईमुगाचे अन्न होय. ही कीड खाऊन भुईमूगाचे बीज पुष्ट होते व शेतकऱ्याला भरपूर शेंगदाणा मिळतो. **जीवो जिवस्य जीवनम् !**

मला शेतीविषयी काडीचेही ज्ञान नाही. परंतु ईश्वरी न्याय कसा असतो हे समजावून सांगण्यासाठी ही काल्पनिक गोष्ट मी वाचकांना सांगितली आहे.

करावे तसे भरावे हा ईश्वरी न्याय सर्वांना माहीत आहेच. परंतु त्याचबरोबर **पेरावे ते उगवते** असाही ईश्वरी न्याय आहे.

काही साधू, भूतांना आपले गुलाम बनवितात व त्यांच्या मार्फत अनेक चमत्कार लोकांना दाखवितात. अशा साधूंना मृत्यूनंतर खूप मोठी शिक्षा भोगावी लागते. अनेक मांत्रिकांचे त्यांना गुलाम व्हावे लागते. या शिक्षा हजारो वर्षे चालतात. याशिवाय समाजाला फसवल्याचे पातक लागते ते वेगळेच.

देव–धर्माच्या नांवाखाली किंवा साधूत्वाचे सोंग रचून काही लोक समाजाला फसवितात. अशा लोकांना ईश्वराच्या दरबारात

अतिशय कठोर शिक्षा दिल्या जातात. मृत्यूनंतर अशा आत्म्यांना अंध:कारमय लोकात हजारो वर्षे राहावे लागते. प्राणी, पशू, झाडे अशा विविध योनीत त्यांना जन्म मिळतात व पाच-दहा हजार वर्षांनंतर जेव्हा परत मनुष्य जन्म मिळतो, तेव्हा जन्मापासून मरेपर्यंतचे त्यांचे जीवन दु:खमय असते.

काही लोकांना आध्यात्माचा गंधही नसतो. साधना किंवा तपस्या याचे काही ज्ञान नसते. केवळ लोकांनी आपल्याला मानावे, मोठे म्हणावे एवढ्याच हेतूने हे लोक लोकांना आध्यात्मिक मार्गदर्शन करण्याचा आव आणतात. यामुळे अनेक लोकांना चुकीचा मार्ग मिळतो व अशा व्यक्तीला ईश्वरी शिक्षांना तोंड द्यावे लागते.

आंध्र प्रदेशात एक अठरा-वीस वर्षाचा मुलगा होता. कुठलीही साधना, तपस्या, जपजाप्य, ईश्वरभक्ती असे काहीही न करता त्याने लोकांना मार्गदर्शन करण्यास सुरुवात केली. शेकडो लोक त्याचे भक्त बनले. कालांतराने त्याला अनेक प्रकारचे त्रास होऊ लागले. त्याचे हातपाय आखडून गेले. त्याला चालताही येईना. डॉक्टरी उपाय चालेना. वयाच्या पंचवीसाव्या वर्षी एका हातात काठी व दुसऱ्या बाजूला एका माणसाने धरलेले अशा रितीने तो थोडेफार चालत असे. इतके सगळे होऊनही त्याला स्वत:ची चूक कळत नव्हती. माझे असे का व्हावे हा प्रश्न त्याला सारखा

सतावत होता. परंतु वस्तुत: त्याच्या दुर्दशेला त्याचे वागणेच कारणीभूत होते. त्याला त्याच्या वयाच्या बावीस-पंचवीसाव्या वर्षीच ईश्वरी शिक्षांना सुरुवात झालेली आहे. त्याचे पुढचे आयुष्य कसे जाईल व मृत्यूनंतर काय होईल ते ईश्वरालाच माहीत.

सेवा, साधना, तपस्या यापैकी काहीही न करता जे लोकांकडून सन्मान प्राप्त व्हावा म्हणून लोकांना मार्गदर्शन करण्याचे ढोंग करतात, त्यांची अवस्था कशी होते हे वरील उदाहरणावरून लक्षात येईल.

गुरु अथवा ईश्वराची प्रथम भरपूर सेवा, भक्ती करावी, त्यांना प्रसन्न करावे, साधना, तपस्या करावी व नंतर गुरु अथवा ईश्वराच्या आदेशानुसारच लोकोद्धार कार्य करावे असा ईश्वरी नियम आहे. या नियमाचा भंग केल्यास शिक्षा भोगाव्या लागतात. कधी कधी या शिक्षा शेकडो वर्षे चालतात. याशिवाय जितक्या लोकांना चुकीचा मार्ग दाखविला, त्या सर्व लोकांना सद्‌गती मिळेपर्यंत या ढोंगी व्यक्तीला सद्‌गती प्राप्त होत नाही. म्हणजे हजारो वर्षांच्या ईश्वरी शिक्षा भोगल्यानंतर मिळणाऱ्या मानव जन्मांमध्येही शिक्षा सुरूच राहतात.

हा मुद्दा समजावून देण्यासाठी पुढे एक उदाहरण देतो.

समजा एक व्यक्ती आहे. या व्यक्तीने अधिकार नसताना एक हजार लोकांना आपले भक्त बनविले, तर त्याला ईश्वरी

शिक्षेव्यतिरिक्त एक हजार लोकांना सद्गती प्राप्त होईपर्यंत पुन्हा पुन्हा जन्म घ्यावे लागतील व हे सर्व जन्म अतिशय कष्टमय असतील. याशिवाय एक हजार लोकांच्यामागे असणाऱ्या वाईटशक्ती या तथाकथित गुरुच्या मानगुटीवर बसतील ते वेगळेच. केवळ लोकांनी आपल्याला मोठेपणा द्यावा या एका दुराशेने माणसाची एवढी अधोगती होते.

रथचक्राप्रमाणे मनुष्य कधी श्रीमंत तर कधी गरीब होत असतो. कुणाचीही गरीबी पन्नास वर्षांपेक्षा जास्त टिकत नाही व कोणाचीही श्रीमंती दोनशे वर्षांपेक्षा जास्त टिकत नाही. अर्थात हे सरासरी अनुमान आहे.

श्रीमंतांनी गरीब व गरजवंताना मदत करावी असा ईश्वरी नियम आहे. या नियमाचे पालन न झाल्यास श्रीमंती लवकर नष्ट होण्याची शक्यता असते. विविध मार्गांनी पैसा निघून जातो. पुरवठा होत नाही.

जे लोक कंजूष असतात, त्यांची संपत्ती आली, साठली व गायब झाली असे होते. याशिवाय कंजूषपणामुळे अनेक दुर्गुण माणसात निर्माण होतात. मनुष्य भक्तिहीन, श्रद्धाहीन होतो, स्वार्थी होतो. शेवटी संपत्ती निघून जाते व दुर्गुण तसेच राहतात. याशिवाय घराण्याला दारिद्र्य येते ते वेगळेच.

गरीबांनी ईश्वराची व सत्पुरुषांची सेवा करावी असा ईश्वरी

नियम आहे. असे केल्याने त्यांचे प्रारब्ध लवकर शुद्ध होते व त्यांना चांगले दिवस येतात. जे लोक गरीब असूनही अहंकारी असतात त्यांना ईश्वरी नियमानुसार आणखी वेगळ्या पद्धतीच्या शिक्षा होतात.

राज्यकर्ते व सरकारी अधिकारी यांनी प्रजेची सेवा म्हणजे ईश्वरसेवा या भावाने काम करावे असा ईश्वरी नियम आहे. जे लोक अशा भावनेने वागत नाहीत त्यांना भयंकर शिक्षा भोगाव्या लागतात. या शिक्षा हजारो वर्षे चालतात. याकरिता ज्यांच्या हातात सत्ता आहे अशा लोकांनी अतिशय सावधगिरीने वागून ईश्वराची अवकृपा होणार नाही याची काळजी घ्यायला हवी.

ईश्वरी न्याय व्यवस्थेत पराकोटीचे बारकावे आहेत. तेथे कधीही चूक होत नसते. ईश्वर कोणालाच माफ करत नसतो. मानवांनी साठ–सत्तर वर्षांच्या आयुष्यामध्ये ईश्वराची अवकृपा होईल असे काही करू नये.

❍❍❍

२१ आमची प्रतिके

लाखो शब्दांनी जे व्यक्त करता येत नाही, ते एका चित्राने व्यक्त करता येते. यामुळे आमच्या प्राचीन ऋषी-मुनींनी देव-देवतांची चित्रे निर्माण केली व समाजाला ज्ञान देण्याचा प्रयत्न केला. कालाच्या प्रवाहामध्ये प्रतिकांच्या मागे दडलेले रहस्यमय ज्ञान लुप्त झाले व लोक प्रतिकांवर प्रथा म्हणून फूले वाहू लागले. आपण येथे काही प्रतिकांसंबंधी माहिति घेऊ !

गणपती

शास्त्रामध्ये एकशे एकोणपन्नास गणपतींची माहिती दिलेली असून प्रत्येक गणपतीची वेगवेगळ्या पद्धतिने साधना केली जाते. यातील एका गणपतीचे नाव उच्चिष्ट गणपती असून ही साधना केली असता पिशाच्चशक्ती वश होतात. मृत्यूनंतर साधक पिशाच्च लोकात तडफडत राहतो.

वस्तुत: गणपती म्हणजे ओंकार ! या ओंकाराच्या साधनेने ब्रह्मज्ञान व मोक्ष प्राप्त होतो, दिव्य ज्ञान मिळते. गणपती या प्रतिकाचा हा शुद्ध सात्त्विक अर्थ तांत्रिक मांत्रिकांनी बाजूला ठेवला व गणपतीच्या सात्त्विक, राजस, तामस अशा विविध प्रकारच्या शेकडो साधना निर्माण केल्या व त्याचे अनेक दुष्परिणाम समाजावर झाले.

सध्यातर गणेशभक्तांनी कळस केलेला आहे. वर्षभर गणपतीच्या मोठ्या मोठ्या मूर्ती रस्त्याच्या कडेला ठेवलेल्या असतात व गणपतीच्या दिवसांत त्याच गणपतींना रंग लावून पुन्हा विकले जाते. अशा प्रकारे गणपतीची विटंबना करण्याऐवजी माझे मत असे आहे की हल्ली बाजारामध्ये ॲक्रलीकचे सुंदर गणपती मिळतात. या गणपतीमधून वेगवेगळी प्रकाश किरणे बाहेर पडतात अशी सोय त्यात केलेली असते. असा गणपती (अथवा आपल्या आवडीचा देव) आणून घरात ठेवावा व त्याच्यासमोर बसून त्या गणपतीतून बाहेर पडणाऱ्या प्रकाशाचे ध्यान करावे. ज्यांना निर्गुणाचे ध्यान करायचे असेल त्यांनी स्फटिकावर ध्यान करावे. प्रकाश बाहेर फेकणारे स्फटिक हल्ली बाजारात खूप मिळतात.

महाकाली

महाकालीच्या फोटोमध्ये शंकराच्या छातीवर पाय देऊन

उभी असलेली महाकाली दाखविली जाते. या चित्राचा अर्थ अतिशय सुंदर आहे. हे चित्र मानवाला सांगते...

''**हे मानवा शक्ती निघून गेल्यास शिवही शव होतो !** म्हणून तू सतत शक्तीची उपासना कर.''

भारतातील तांत्रिक मांत्रिकांनी या महाकालीला तामसी शक्ती बनवून टाकले. तिच्यासमोर बळी देण्यास सुरुवात केली. आजही बंगालमध्ये दररोज हजारो बळी दिले जातात. अशा प्रकारे बळी दिल्याने महाकाली प्रसन्न होत नाही, तर वातावरणातील रक्त पिपासू सैतानी शक्ती महाकालीच्या नांवाने साधकावर आपला कब्जा करतात व यातून महाकालीची असंख्य रूपे निर्माण झाली. यांना भद्रकाली, स्मशानकाली, बगलामुखी, तारा, दक्षिणकाली अशी नांवे पडली. या प्रत्येक शक्तीच्या वेगळ्या साधना असतात.

शंकराच्या छातीवर पाय देऊन उभी असलेली महाकाली मानवाला योग साधना करा व शक्तिमान बना असे सांगत आहे.

◆◆◆ समाप्त ◆◆◆